

MØTEPROTOKOLL

Fra møte:	4/18– Klagenemnda for sentral godkjenning av foretak for ansvarsrett
Dato/tid:	19.06.2018 kl. 09.30 til kl. 15.30
Sted:	Gardermoen
Deltakere:	Torild Engh, Hossam Gadalla, Tone Frønsdal, Christian Venge Tollefsen, Trygve Eriksen, Jan Ørnevik og Heidi Marhaug Sauar Fra DiBK: Pål W. Hilstad-Ellingsen
Sekretariatet:	Tone Kampelien
Møteleder:	Torild Engh
Referent:	Tone Kampelien
Referat også til:	Klagenemndas medlemmer og varamedlemmer Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Sak 86/18 Protokoll fra klagenemndas møte 08. mai 2018

Protokollen godkjent uten merknader.

Sak 87/18 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning fra Ciroko Norge (klagesaksnr. 2017/1689)

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas delvis til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er kun delvis enig med direktoratet. Foretakets klage vedrørende godkjenningsområdet prosjektering av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 2 gis medhold. Øvrige deler av direktoratets vedtak opprettholdes. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Overordnet ansvar for prosjektering i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av sanitær-, varme- og slukkeinstallasjoner i tiltaksklasse 2
- Overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 3
- Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 3
- Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 3
- Utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av taktekkingsarbeid i tiltaksklasse 2
- Utførelse av arbeid på bevaringsverdige byggverk i tiltaksklasse 2
- Utførelse av sanitær-, varme- og slukkeinstallasjoner i tiltaksklasse 2

I brev datert 15.02.2017 ble vedtak av 24.01.2017 påklaget ved Tomasz Szumiata. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Godkjenningsområder som er innvilget av direktoratet i klageomgangen

Følgende godkjenningsområder har blitt innvilget:

- Prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av varme- og kuldeinstallasjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 3
- Utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 3
- Utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av taktekkingsarbeid i tiltaksklasse 2
- Utførelse av varme- og kuldeinstallasjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av slukkeinstallasjoner i tiltaksklasse 2

Det er ved innvilgelsen sett hen til referanseprosjektene som er sendt inn i klagen, samt en vurdering av dokumentasjon innsendt i søknadsomgangen. Foretaket har dokumentert å ha praksis med større tiltak innen disse fagområdene, og har dermed vist til tilstrekkelig praksis med områdene ovenfor.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 13.12.2015 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 24.01.2017 avslo direktoratet søknaden. Alle de påklagede godkjenningsområdene ble avslått.

Avslaget fra direktoratets side var omfattende, da det inneholdt endel informasjon i tillegg til begrunnelsene. Avslagene ble begrunnet med at referanseprosjektene ikke dokumenterte godt nok at foretaket behersket hele godkjenningsområdets faglige innhold, jf. forskrift 26. mars 2010 nr. 488 om byggesak (byggesaksforskriften, heretter SAK10) §§ 11-4 og 13-5 slik den lød før 1.1.2016. Foretaket hadde heller ikke dokumentert nødvendig praksistid med godkjenningsområdene, jf. SAK10 § 11-1, eller dokumentert at det hadde brukt sitt styringssystem, jf. SAK10 § 10-1 andre ledd. Det vises for øvrig til direktoratets vedtak i sin helhet.

Generelle opplysninger om foretaket

Ciroko Norge fikk sentral godkjenning første gang 02.02.2010. I perioden 11.02.2013 – 01.12.2016 hadde foretaket sentral godkjenning for flere av de påklagede godkjenningsområdene i tiltaksklasse 2 og 3.

Foretaket er et norskregistrert utenlandsk foretak med 2 ansatte og ligger i Tistedal i Halden kommune. Tomasz Wacław Szumiata er daglig leder. Foretaket har sin virksomhet innen generell byggevirksomhet med prosjektering, byggeledelse og oppføring og nedrivning av bygg og anlegg, kjøp- salg og utleie av fast eiendom, utleie av byggemaskiner, utstyr, stillaser og lastebiler, import og eksport av byggematerialer. Samt det som naturlig hører inn under det som er nevnt foran. Foretaket er registrert med næringskoden «41.200 Oppføring av bygninger» i Enhetsregisteret.

Foretaket er en norsk avdeling av foretaket Przedsiębiorstwo Budowlane CIROKO Sp. z o.o. med hovedkontor i Szczecin, Polen.

Saksgang

13.12.2015 Søknad

09.11.2016 Direktoratet etterspør ytterligere opplysninger

16.11.2016, 17.11.2016 og 01.12.2016 Tilleggsopplysninger fra foretaket

24.01.2017 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

17.02.2017 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretakets anførsler

Foretakets klage er omfattende og direktoratet vil her gjengi et kort sammendrag.

Foretaket skriver innledningsvis at innsigelsene som ble reist mot foretaket i vedtak av 24.01.2017 var berettigede, da foretaket innrømmer at krav fastsatt i norsk regelverk for at sentral godkjenning skulle kunne fornyes ikke var tilstrekkelig oppfylt ved saksbehandling. Foretaket klager altså ikke fordi de er uenige i vedtaket, men fordi foretaket faktisk oppfylder kravene til å få sentral godkjenning. På bakgrunn av dette ber de om at klagen vurderes med

utgangspunkt i de vedlagte dokumentene i klagen, og at referanser som er sendt inn i søknadsomgangen blir betraktet som hjelpemateriell.

Foretaket skriver videre at å utføre arbeid som inngår i de omsøkte godkjenningsområdene utgjør en fast og grunnleggende virksomhet for selskapet PB CIROKO Sp. z o.o. og dets norske avdeling. Det er med den hensikt å utføre slike arbeider at den norske avdelingen ble opprettet. En tilbaketrekking av sentral godkjenning fra selskapet og dets avdeling vil gjøre denne hensikten betydelig vanskeligere, eller til og med umulig. Det bes derfor om at direktoratet omgjør sin beslutning og innvilger sentral godkjenning for de omsøkte godkjenningsområdene.

Videre følger en beskrivelse av arbeidsoppgaver og praksis knyttet til de ulike godkjenningsområdene.

Til sist ønsker foretaket å peke på endel tilleggsomstendigheter. Det vises blant annet til at organisasjonsplanen dekker funksjoner for nødvendig forberedelse, utførelse og kontroll av et byggeprosjekt. Det vises til at prosjektutførelse i Norge er koordinert og ført tilsyn over av teknisk mannskap fra Polen. Det vises i denne forbindelse til organisasjonsplan med de ansattes kvalifikasjoner.

Videre vises til at det ved stedlig tilsyn med foretaket i 17.09.2014 ble påpekt at styringssystemet har liten praktisk anvendelse. Foretaket påpeker at anvendelse av styringssystemet er knyttet til prosjekter som utføres og krav til dokumentasjon som følger av disse prosjektene. På tross av deltagelse i anbudskonkurranser har foretaket ennå ikke inngått noen avtaler om arbeider som ville kreve selvstendig ansvarsrett. Det påpekes at styringssystemet fra Total Kontroll brukes internt til oppfølging av arbeidet og dermed oppfyller kravene i SAK10 § 10-1.

Det henvises for øvrig til klagen i sin helhet.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

Søknad om fornyelse ble sendt inn 13.12.2015. Det fremgår av byggesaksforskriften (SAK10) § 13-4 tredje ledd at sentral godkjenning for ansvarsrett fornyes dersom foretaket dokumenterer at det tilfredsstiller de krav som på fornyelsestidspunktet er gitt i eller med hjemmel i plan- og bygningsloven (pbl). Fornyelsestidspunktet må i denne sammenheng forstås som dato for når vedtaket ble fattet. Vedtak ble fattet 24.01.2017, og søknaden skulle dermed vært behandlet etter reglene i SAK10 etter 01.01.2016. Klagen vil som en følge av dette behandles etter regelverket som trådte i kraft 01.01.2016, og alle henvisninger til SAK10 vil etter dette vise til SAK10 etter regelendringen 01.01.2016.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet». Videre skal det vurderes om «foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. SAK10 § 11-5 første ledd.

Krav til styringssystem

Foretak som søker sentral godkjenning skal ha et system som sikrer etterlevelse av krav gitt i eller med hjemmel i plan- og bygningsloven. Systemet skal i innhold og omfang være tilpasset foretaket og tilhørende godkjenningsområder, jf. SAK10 § 10-1 andre ledd, jf. plan og bygningsloven(pbl) § 24-1.

Direktoratet førte stedlig tilsyn med foretaket 17.09.2014. På bakgrunn av tilsynet varslet direktoratet 13.10.2014 tilbaketrekking av den sentrale godkjenning til foretaket. Dette ble begrunnet med at Ciroko Norge ikke kunne dokumentere at det hadde riktig faglig kompetanse innenfor sine godkjenningsområder, jf. SAK10 § 11-1 første ledd. Foretaket ga sine kommentarer til varslet i brev av 31.10.2014.

På bakgrunn av disse kommentarene avsluttet direktoratet 24.11.2014 tilsynet med ett avvik når det gjaldt foretakets dokumenthåndtering. Direktoratet ble også kjent med at foretaket var et utenlandsk registrert foretak (NUF) og ikke et datterselskap. Varslet om tilbaketrekking når det gjaldt kvalifikasjoner ble derfor gitt på feil grunnlag, da det polske selskapets kvalifikasjoner skulle vært lagt til grunn.

I forbindelse med søknad om fornyelse etterspurte direktoratet endel rutiner fra foretakets kvalitetssikringssystem. Blant annet sjekklister og rutiner for kvalitetssikring av prosjektering og utførelse, kvalitetssikring av underkonsulenter/underentreprenører og avviksbehandling. Til slutt ble det også etterspurt rutine for nødvendig og oppdaterte kunnskaper om krav gitt i eller med hjemmel i plan- og bygningsloven.

Foretaket opplyste i søknadsomgangen at de ikke hadde hatt søknadspliktige tiltak i Norge og derfor ikke kunne vise til utfylte sjekklister. De hadde imidlertid vedlagt rutiner. Disse ble av direktoratet vurdert til å ikke være tilstrekkelige på søknadstidspunktet. I klageomgangen har imidlertid direktoratet vurdert disse på nytt og finner at kravet til styringssystem er oppfylt, jf. SAK10 § 10-1 annet ledd.

Godkjenningsområdene overordnet ansvar for prosjektering og utførelse

Som en følge av endringen i SAK10 etter 01.01.2016 er blant annet godkjenningsområdene overordnet ansvar for prosjektering og overordnet ansvar for utførelse fjernet som godkjenningsområder. Dette ble begrunnet med at godkjenningsområdene ikke lenger ville ha tilsiktet funksjon etter at lokal godkjenning ble opphevet. Blant annet fordi godkjenningsområdene skulle sikre fleksibilitet ved gjennomføring av byggeprosjekter i form av at foretak kunne erklære ansvar for hele tiltaket og på denne måten sørge for at alle

oppgaver var belagt med ansvar. Ved opphør av lokal godkjenning vil dette være ivaretatt gjennom erklæring av ansvar, og det er dermed ikke behov for disse godkjenningsområdene. Godkjenningsområdene overordnet ansvar for prosjektering i tiltaksklasse 2 og overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 3 vil dermed ikke bli behandlet, da det ikke er mulig å søke om disse godkjenningsområdene etter dagens regelverk.

Godkjenningsområdene prosjektering og utførelse av sanitær-, varme- og slukkeinstallasjoner

Som en følge av endringen i SAK10 etter 01.01.2016 ble prosjektering av sanitær-, varme- og slukkeinstallasjoner delt opp i prosjektering av sanitærinstallasjoner, prosjektering av varme- og kuldeinstallasjoner og prosjektering av slukkeinstallasjoner.

Tilsvarende ble utførelse av sanitær-, varme- og slukkeinstallasjoner delt opp i utførelse av sanitærinstallasjoner, utførelse av varme- og kuldeinstallasjoner og utførelse av slukkeinstallasjoner.

Dette innebærer at prosjektering av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 2 og prosjektering av slukkeinstallasjoner i tiltaksklasse 2 vil bli behandlet hver for seg i klagesaken.

Prosjektering av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 2

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 2 er utdanning på høgskolenivå (høgskoleingeniør, bachelor eller tilsvarende grad) med 180 studiepoeng eller tilsvarende. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være VVS-ingeniør.

Foretaket har dokumentert å ha ansatte med utdanning som sivilingeniør i byggeteknikk innen sanitære innretninger. Dette vurderes av direktoratet til å være relevant for godkjenningsområdet. Utdanningskravet er dermed oppfylt.

Krav til praksis

Prosjektering av sanitærinstallasjoner skal omfatte en spesifikasjon av produkter som inngår i installasjonen og det skal sikres at produktene har produktdokumentasjon, jf. forskrift om omsetning og dokumentasjon av produkter til byggverk. Det skal videre angis nødvendig dimensjonering og kravspesifikasjon til brannsikring for gjennomføringer i vegger og brannskiller.

Prosjekteringen omfatter også utarbeidelse av nødvendig dokumentasjon som grunnlag for forvaltning, drift og vedlikehold. Prosjektering av nye eller endring av eksisterende installasjoner i publikum- og arbeidsbygning og bygning med boenheter t.o.m. fire etasjer, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav h og tilhørende veiledning.

Prosjektering av sanitærinstallasjoner omfatter dimensjonering og utforming av rørsystemer, herunder vann- og avløpsledninger og sanitærutstyr.

Eksempler på tiltak i denne klassen kan være installasjoner i

- boligblokker, overnattingsbygg, kontor-, og skolebygg,
- middels store salgs- og forsamlingslokaler,
- middels store forretnings- og industribygg.

Foretaket har i søknad om sentral godkjenning vist til ett referanseprosjekt som omhandler et hotellbygg i Kolobrzeg i Polen som er gitt ferdigattest i 2008. Det fremkommer av beskrivelsen at bygget var på fem etasjer og at foretaket har prosjektert VVS-installasjoner. Herunder sanitærinstallasjoner for restauranter, samt badetrom for 260 dobbeltrom og et basseng på 14 ganger 17 meter. I tillegg sendte foretaket inn en referanseliste, men her fremkom det ikke hvorvidt prosjektene omfattet sanitærinstallasjoner.»

Klager har i e-post av 15.6.2018 vist til fire referanseprosjekter som viser praksis med prosjektering av sanitærinstallasjoner. Disse prosjektene er relevante for godkjenningsområdet og i tid tilstrekkelig til at kravet om 6 års praksis er oppfylt.

Foretaket gis dermed sentral godkjenning for prosjektering av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 2.

Det hitsettes videre fra direktoratets vedtak:

«Prosjektering av slukkeinstallasjoner i tiltaksklasse 2

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretaket som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 2 er utdanning på høghskolenivå (høgskoleingeniør, bachelor eller tilsvarende grad) med 180 studiepoeng eller tilsvarende. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være VVS-ingeniør.

Foretaket har dokumentert å ha ansatte med utdanning som sivilingeniør i byggeteknikk innen sanitære innretninger. Dette vurderes av direktoratet til å være relevant for godkjenningsområdet. Utdanningskravet er dermed oppfylt.

Krav til praksis

Prosjektering av slukkeinstallasjoner skal omfatte en spesifisering av produkter som inngår i installasjonen og det skal sikres at produktene har produktdokumentasjon, jf. forskrift om omsetning og dokumentasjon av produkter til byggverk. Det skal videre angis nødvendig dimensjonering og kravspesifisering til brannsikring for gjennomføringer i vegger og brannskiller.

Alle typer manuelle og automatiske slukkeinstallasjoner, innvendige eller utvendige, skal prosjekteres. Dette gjelder også sprinklerinstallasjon med tilhørende rørsystem. Ved vannbaserte systemer skal det også fremgå at det foreligger tilstrekkelig vannforsyning.

Prosjekteringen omfatter også utarbeidelse av nødvendig dokumentasjon som grunnlag for utarbeiding av FDV-rutiner for driftsfasen.

For oppfyllelse av krav om automatiske slukkeinstallasjoner må veiledning til byggteknisk forskrift § 11-12 legges til grunn.

Veiledningen henviser til

- NS-EN 12845:2015 Faste brannslukkesystemer. Automatiske sprinklersystemer. Dimensjonering, installering og vedlikehold og
- NS-INSTA 900-1:2013 Boligsprinkler - Del 1: Dimensjonering, installering og vedlikehold

Foretaket må ha dokumentert kompetanse til å prosjektere etter disse standardene eller tilsvarende.

Veiledningen henviser til

- NS-EN 3-7:2004 Brannmaterieell - Håndslukkere Del 7: Egenskaper, ytelseskrav og prøvingsmetoder og
- NS-EN 671-1:2012 Faste brannslukkesystemer - Slangesystemer - Del 1: Slangetromler med formstabil slange.

Godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2 omfatter prosjektering av nye eller endring av eksisterende installasjoner i bygninger i risikoklasse 1 - 4 og brannklasse 2 og bygninger i risikoklasse 5 og 6 i brannklasse 1, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav j og tilhørende veiledning.

Eksempler på tiltak i denne klassen kan være installasjoner i

- boligblokker, overnattingsbygg, kontor-, og skolebygg,
- middels store salgs- og forsamlingslokaler,
- middels store forretnings- og industribygg.

Det vises til prosjektene som er omtalt under godkjenningsområdet prosjektering av sanitærinstallasjoner, da det var endel av søknaden for det samlede godkjenningsområdet.

Det er verken i søknad eller klage vist til tilstrekkelig relevant praksis med dette godkjenningsområdet, da foretakets beskrivelser omhandler prosjektering av vann-, avløps-, overvann- og sentralvarmeanlegg.

Direktoratets vurdering er dermed at det ikke er dokumentert tilstrekkelig praksis med godkjenningsområdet.

Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 2

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 2 er utdanning som svarer til krav til mesterbrev eller fagskole med fagplan for linjefag, jf. SAK10 § 11-1 og veiledningen til bestemmelsen slik den gir uttrykk for den sentrale godkjenningsordningens praksis for krav til utdanningsnivå. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være mesterbrev som tømmer eller teknisk fagskole med linjefag bygg.

Foretaket har dokumentert å ha ansatte med utdanning som sivilingeniør innen byggteknikk. Utdanningskravet er dermed oppfylt.

Krav til praksis

Fagområdet omfatter utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner. Oppgaver som inngår i fagområdet kan være utførelse av yttervegger, etasjeskiller, innvendige vegger og takkonstruksjoner, luft- og fuktetting og varme-, lyd- og kondensisolering.

Godkjenningsområdet omfatter oppføring og vesentlig endringsarbeider av bygning med boenhet til og med fire etasjer. Bygning for publikum og arbeidsbygning med tre og fire etasjer, samt andre trekonstruksjoner av tilsvarende kompleksitet, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav g og tilhørende veiledning.

Eksempler på utførelse av tømrerarbeider i tiltaksklasse 2 kan være oppføring eller vesentlig endring av:

- bygning med boenheter til og med fire etasjer
- middels store skoler og barnehager
- kompliserte loftsutbygginger med takopplett, ark eller takterrasse med store inngrep i bæresystemet
- omfattende trekonstruksjoner slik som for eksempel komplett klimaskall, og omfattende brannskillekonstruksjoner i store bygg

Foretaket har i søknad om sentral godkjenning sendt inn to referanseprosjekter. Det første omhandler en hotellbygning på fem etasjer fra 2008 i Kolobrzeg i Polen. Av beskrivelsen fremgår det at foretaket har utført skillevegger i trekonstruksjoner med gipsplater, satt opp alle dører (enkelte med brann- og lydkrav) og vinduer, samt oppbygning av dekker og legging av parkett. Det andre prosjektet omhandler et boligkompleks med bygg i fem etasjer fra 2014 i Szczecin i Polen. Av beskrivelsen fremgår det at foretaket har satt opp skillevegger med gipsplater, satt inn alle dører og vinduer, samt lagt parkett.

I klagen har foretaket sendt inn ytterligere ni prosjekter. Dette dreier seg om prosjekter i en periode fra 2011 – 2016, alle utført i Polen. Tiltakene er boligblokker, skole, et idrettssenter, et offentlig bygg, samt et sykehus. Beskrivelsene av arbeidene som er utført omhandler i hovedsak en del stender- og skillevegger, innerdører og vinduer, legging av parkettgulv, samt monteringsarbeid på takkonstruksjoner.

Direktoratet vurderer deler av denne praksisen som relevant, men finner ikke at praksisen er tilstrekkelig dekkende for godkjenningsområdet som omfatter bygninger med boenheter til og med fire etasjer, middels store skoler og barnehager, og lignende konstruksjoner i tre. Arbeidene som er utført vurderes heller ikke å være tilstrekkelig dekkende for godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1, da de anses som supplerende tømmerarbeider i større bygg. Dette er alene ikke tilstrekkelig for å dekke godkjenningsområdet som omfatter blant oppføring eller vesentlig endring av småhus, rekkehus, arbeidsbygg med inntil to etasjer og tilsvarende trekonstruksjoner.

Foretaket har dermed ikke dokumentert tilstrekkelig praksis med godkjenningsområdet.»

I e-post av 15.6.2018 har klager også beskrevet flere referanseprosjekter som blant annet viser arbeider med takstoler og taktekkingsarbeid. Denne erfaringen er ikke tilstrekkelig til å dekke godkjenningsområdet utførelse av tømmerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 2.

Det hitsettes videre fra direktoratets fremstilling:

«Utførelse av arbeid på bevaringsverdige byggverk i tiltaksklasse 2

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 2 er utdanning som svarer til krav til mesterbrev eller fagskole med fagplan for linjefag, jf. SAK10 § 11-1 og veiledningen til bestemmelsen slik den gir uttrykk for den sentrale godkjenningsordningens praksis for krav til utdanningsnivå. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være mesterbrev som tømmer eller teknisk fagskole med linjefag bygg.

Foretaket har dokumentert å ha ansatte med utdanning som sivilingeniør innen byggteknikk. Utdanningskravet er dermed oppfylt.

Krav til praksis

Fagområdet omfatter arbeider (restaurering/bevaring) på byggverk med ulik grad av juridisk vernestatus. Med juridisk vernestatus menes enkeltbygninger eller bygningsmiljøer som er fredet etter kulturminneloven, vernet gjennom pbl. kapittel 11 eller 12, kirkerundskrivet eller andre bestemmelser. Godkjenningsområdet omfatter også tiltak på byggverk som åpenbart fyller kriteriene for tilsvarende formelt vern.

Arbeid på bevaringsverdige byggverk omfatter arbeid med alle typer materialer og innenfor en rekke håndverksfag, slik som murer, tømrer, snekker, blikkenslager, taktekker og maler.

Kulturminner representerer en ikke-fornybar ressurs med store økonomiske, kunnskapsmessige, kulturhistoriske og miljømessige verdier og skal derfor vernes både som en del av vår kulturarv og identitet som ledd i en helhetlig miljø- og ressursforvaltning.

Restaurering av slike tiltak kan omfatte både konstruktive og ikke konstruktive (dekorative) deler. Plassering i tiltaksklasse for arbeider på bevaringsverdige byggverk vil være avhengig av arbeidets kompleksitet og vanskelighetsgrad og byggverkets verneverdi og autentisitet.

Det er en forutsetning at foretak som søker sentral godkjenning innen dette området har kjennskap til bygningens tekniske oppbygging, utseende og egenskaper.

Foretaket hadde i søknad om sentral godkjenning sendt inn ett referanseprosjekt. Dette omhandlet bygging av et idrettssenter for ungdom i Szczecin fra 2015. Av beskrivelsen fremgår det at foretaket stod for renovasjon og konservasjon av puss- og teglsteinsfasade, beskyttelse og reparasjon av byggets konstruksjon, skifting av takkonstruksjon og -tekking, samt skifting og ombygging av konstruksjonselementer, utførelse av nye skillevegger og gulv og skifting av vinduer og dører.

I klagen har foretaket sendt inn ytterligere fem prosjekter i en periode fra 2004 – 2016. Samtlige prosjekter er utført i Polen og omhandler blant annet boligblokker, et domstolsbygg og to bygg for Mattilsynet.

Av beskrivelsene fremgår det at foretaket har utført endel utskifting og ombygginger. For eksempel ny taktekking, utskifting av beslag og takrenner, renovering balkongrekkverk og rehabilitering av fasade.

Direktoratets vurdering er at ingen av referanseprosjektene i tilstrekkelig grad omfatter bevaringsarbeider og restaurasjon, og at det ikke fremgår i hvilken grad bygningene har hatt en formell vernestatus, og vernegraden på tiltakene. Praksisen vurderes dermed som ikke tilstrekkelig dekkende for godkjenningsområdet, verken i tiltaksklasse 1 eller 2.

Foretaket har dermed ikke dokumentert nødvendig praksis med dette godkjenningsområdet.»

«Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.»

Når det gjelder godkjenningsområdene prosjektering av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 2 og prosjektering av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 2 var ikke

disse en del av søknaden og klagen. De kan dermed ikke behandles av klagenemnda. Disse områdene var selvstendige områder også før regelendringen før 1.1.2016. Det vises i denne forbindelse til muligheten for å sende inn søknad om endring av eksisterende godkjenning.

Sak 88/18 Utsatt behandling av sak 84/18 klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning fra TJ Support LTD (klagesaksnr. 2017/8266)

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om sentral godkjenning for følgende godkjenningsområde:

- Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 2
- Utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 2
- Overordnet ansvar for kontroll i tiltaksklasse 2

I brev datert 24.10.2017 ble vedtak av 10.10.2017 påklaget av foretaket. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 19.09.2017 søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 10.10.2017 avslo direktoratet søknaden. Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Prosjektering av veg-, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 2
- Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 2
- Utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 2
- Utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 2
- Overordnet ansvar for kontroll i tiltaksklasse 2

Avslaget for utførelse av veg- og grunnarbeider og utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert tilstrekkelig relevant praksis med godkjenningsområdene, da foretaket hadde vist til praksis som anleggsleder og ikke egen praksis som utførende, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-4, 11-5 og 13-5 tredje ledd bokstav b og d og tilhørende veiledning.

Avslaget for overordnet ansvar for kontroll ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert nødvendig utdanningsnivå for tiltaksklasse 2 samt at foretaket ikke hadde dokumentert tilstrekkelig relevant praksis med godkjenningsområdet, jf. SAK10 §§ 11-2, 11-3, 11-4, 11-5 og 13-5 fjerde ledd bokstav a og tilhørende veiledning.

I tillegg ble det vist til at foretaket på tidspunktet for behandlingen av søknaden hadde forfalt og ubetalt forskuddstrekk og arbeidsgiveravgift, jf. SAK10 § 13-1a første ledd bokstav c.

Generelle opplysninger om foretaket

TJ Support LTD har ikke hatt sentral godkjenning tidligere. Daglig leder Tor Inge Jullum har imidlertid også vært daglig leder i foretaket Tor Inge Jullum, med organisasjonsnummer 986298371, som blant annet hadde sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende for anlegg, konstruksjoner og installasjoner i tiltaksklasse 2, ansvarlig kontrollerende for prosjektering av anlegg, konstruksjoner og installasjoner i tiltaksklasse 1 og ansvarlig kontrollerende for utføring av anlegg, konstruksjoner og installasjoner i tiltaksklasse 2

Foretaket har oppgitt at det har 1 ansatt og ligger i Gjerdrum kommune, Akershus fylke. Tor Inge Jullum er daglig leder og har grunnleggende verkstedskole for maskin og mekanikere fra 1976, yrkesbevis som anleggsmaskinfører fra 1982 og teknisk fagskole med linjefag anlegg fra 1985. I tillegg er det dokumentert at han har flere kurs/sertifikater, blant annen innen HMS, offentlige anskaffelser, økonomi og bergsprengning.

Foretaket har sin virksomhet innen prosjekt- og anleggsledelse, bergsprengningsledelse, HMS/KS, kalkulasjon, byggeledelse, takst av grunn og utleie av maskin- og lastebilfører. Foretaket er registrert med næringskoden «71.121 Byggeteknisk konsulentvirksomhet» i Enhetsregisteret.

Saksgang

19.09.2017 Søknad

10.10.2017 Vedtak om sentral godkjenning (Avslag)

24.10.2017 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

10.04.2018 Brev til foretaket med forespørsel om ytterligere informasjon

13.04.2018 Tilsvare fra foretaket

23.04.2018 Brev til foretaket med opplysninger om restanser

Foretaks anførsler

Foretaket anfører i klagen at direktoratet i vedtaket viser til uriktig krav hva gjelder utdanningsnivå. Foretaket viser til at daglig leder har jobbet som anleggsleder/prosjektleder på de største anleggene i Norge i mange år og at saksbehandler ved direktoratet må forstå at alle fag er med på store anlegg som Økern, Holmenkollen og Vats til 500-650 millioner kroner. Videre viser foretaket til at de har betalt inn det som stod til rest på skatt/avgifter. Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningssområdet overordnet ansvar for kontroll.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningssområdet». Videre skal det vurderes om «foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningssområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningssområdet», jf. SAK10 § 11-5 første ledd.

Seriøsitetsvilkårene

Seriøsitetsvilkårene i SAK10 § 13-1a innebærer blant annet at foretak som søker om og innehar sentral godkjenning ikke skal ha forfalt og ubetalt skatt, forskuddstrekk, arbeidsgiveravgift eller merverdiavgift.

Ved behandlingen av søknaden ble det vist til at foretaket hadde forfalt og ubetalt forskuddstrekk og arbeidsgiveravgift.

Ved behandlingen av klagen er arbeidsgiveravgiften innbetalt, men foretaket hadde per 23.04.2018 restanser i form av forfalt og ubetalt merverdiavgift og forskuddstrekk. Foretaket ble orientert om dette i brev av samme dato og ble gitt en frist på 14 dager for å innbetale dette.

Foretaket har i ettertid innbetalt forfalt og ubetalt forskuddstrekk, men har fortsatt per 08.06.2018 restanser i form av forfalt og ubetalt merverdiavgift.

Seriøsitetsvilkårene er dermed ikke oppfylt.

Samlet vurdering av godkjenningssområdene:

Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 2

Utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 2

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 2 er mesterbrev eller fagskole (teknisk fagskole med 120 fagskolepoeng), eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant

utdanning for ovennevnte godkjenningssområder vil for eksemel være teknisk fagskole med linjefag anlegg.

Foretaket har dokumentert at daglig leder har teknisk fagskole med linjefag anlegg. Direktoratet finner at denne utdanningen er relevant for ovennevnte godkjenningssområder og at den oppfyller kravet til utdanningsnivå.

Kravet til utdanning er dermed oppfylt.

Krav til praksis

Godkjenningssområdet veg- og grunnarbeider omfatter blant annet graving, sprengning, oppfylling, planering og komprimering, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav b og tilhørende veiledning. Eksempler på utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 2:

- graving med krav til midlertidig sikring av byggegrop, «normal» komprimering i hht. NS 3420 kap. F, dreneringsarbeider med krav til filterlag, utlegging av drenerende lag,
- graving, avstivning, sprengning, fundamentering for vann- og avløpsledninger ved normale grunnforhold med grøfter dypere enn 2 meter (ansvarsområde omfatter også gjenfylling av grøfter med hensyn til frostskafer og trafikkbelastning),
- utførelse av fundament (forsterknings- og bærelag) for veger med forutsatt ÅDT høyst 5000
- planeringsarbeider, utførelse av forstøtningskonstruksjoner og skråningsbeskyttelse tilsvarende «vanskelige forhold» i følge Vegvesenets normal N200,
- sprengning med skjæringshøyde inntil 8 m fra opprinnelig nivå,
- oppfylling av løsmasser med avvik inntil 5 m fra opprinnelig nivå,
- fjellarbeider i dagen med tilhørende sikringsarbeider, sprengning av grop eller skjæringer med mindre høyde enn 8 meter, med krav til kontur i utførelsesklasse 2 i henhold til NS 3420 og med middels risiko for skader,
- sprengning av grop i tett bebyggelse,
- fjellsikring og mindre sprengningsarbeider i vann

Godkjenningssområdet vannforsynings- og avløpsanlegg omfatter utførelse av vann- og avløpsanlegg samt utførelse av overvannssystem, med tilhørende komponenter og utstyr, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav d og tilhørende veiledning. Tiltaksklasse 2 omfatter legging av rør for vann og avløp, samt rør for overvann, med liten kompleksitet og vanskelighetsgrad, men der mangler eller feil kan føre til middels til store konsekvenser for helse, miljø og sikkerhet, eller middels kompleksitet og vanskelighetsgrad, men der mangler eller feil kan føre til små til middels konsekvenser for helse, miljø og sikkerhet. Eksempler på utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 2 kan være:

- Legging av rør for vann med diameter høyst 200 mm
- Legging av rør for avløp med diameter høyst 400 mm
- Legging av overvannsrør for større boligfelt.

For utførelse av veg- og grunnarbeider og utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg har foretaket vist til henholdvis fire og fem referansesprosjekter. Foretaket skriver at det er innleid til å utføre anlegg- og prosjektledelse i tiltakene, mens andre foretak har hatt ansvarsrett for utførelsen.

Direktoratet spurte i brev av 10.04.2018 om en nærmere redegjørelse av hva rollen som anleggsleder i oppførte prosjekter innebar og at det var ønskelig at foretaket tydeliggjorde hvorvidt rollen innebar faglig og/eller administrativ ledelse.

I tilsvar fra foretaket av 13.04.2018 har foretaket lagt ved stillingsinstrukser for både rollen som anleggsleder og prosjektleder og opplyser om at dette er instruks som går igjen på alle prosjektene foretaket har vært med på. Det fremgår særlig av stillingsinstruksen for rollen som anleggsleder at rollen blant annet innebar å sørge for fagmessig gjennomføring og riktig kvalitet på alle deler av leveransen, gjennomføring av prosjekter i henhold til krav og spesifikasjoner, holde seg oppdatert innen regelverket som er relevant for utførelse av egne arbeidsoppgaver, ansvar for kvaliteten på gjennomførte arbeider og kvalitetssikring. Direktoratet finner etter ovennevnte at foretaket har dokumentert at rollen som anleggsleder i oppførte prosjekter innebar faglig ledelse av de utførende arbeidene, i tillegg til administrative gjøremål.

Referanseprosjektene foretaket har vist til beskriver også arbeider som omfattes av godkjenningsområdene, eksempelvis arbeider med bygging av tunell, bro og veger, fylling av masser, sprenging og sikring av fjell, drenering i vegfyllinger med høydeforskjeller på nærmere 100 meter, fylling i sjø for å stabilisere et kaianlegg mot utglidning, etablering av vann- og avløpsforsyninger til en boligrigg og borerigg, pumpestasjoner, sjøledning og overvannshåndtering med fordrøyningsbasseng i tilknytning til Ullevål stadion.

Kravet til praksis er dermed oppfylt.

Selv om både kravet til utdanning og praksis er oppfylt for utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 2 og utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 2, kan ikke direktoratet innvilge sentral godkjenning for disse områdene ettersom seriøsitetsvilkårene ikke er oppfylt.

Overordnet ansvar for kontroll i tiltaksklasse 2

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig kontrollerende i tiltaksklasse 2 er utdanning på høgskolenivå (høgskoleingeniør, bachelor eller tilsvarende grad) med 180 studiepoeng eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være høgskoleingeniør med linjefag anlegg.

Foretaket har dokumentert at daglig leder har teknisk fagskole med linjefag anlegg. Denne utdanningen er relevant for det påklagede godkjenningsområdet, men oppfyller ikke kravet om utdanning på høgskolenivå med 180 studiepoeng eller tilsvarende. At foretaket i vedtaket fikk avslag med at den dokumenterte utdanningen ikke oppfyller kravet til nødvendig utdanningsnivå for ansvarlig kontrollerende i tiltaksklasse 2 er således riktig.

Utdanningen oppfyller imidlertid kravet til utdanningsnivå for funksjonen ansvarlig kontrollerende i tiltaksklasse 1, som er mesterbrev-/teknisk fagskole-nivå. Vurderingen i det følgende vil derfor være hvorvidt foretaket oppfyller kvalifikasjonskravene for overordnet ansvar for kontroll i tiltaksklasse 1.

Krav til praksis

Sentral godkjenning for overordnet ansvar gis til foretak som har erfaring med kontroll av prosjekterings- og utførelsesoppgaver av relevante fagområder og grenseflater. Det er en forutsetning at foretaket har kvalifisert personell med relevant praksis fra prosjektering og prosjekteringsledelse, samt praksis fra utførelse/byggeledelse, og har rutiner for fagkontroll og tverrfaglig kontroll, slik at kontrollen utføres på en hensiktsmessig måte og i nødvendig omfang. Det følger av bestemmelsene om gjennomføring av kontroll at kontroll skal være helhetlig og gjennomgående og omfatte både kontroll av prosjektering og kontroll av utførelse, jf. SAK10 §§ 14-6 og 14-7. Ansvarsrett for kontroll forutsetter kompetanse til å kontrollere både prosjektering og utførelse, jf. SAK10 § 13-5 fjerde ledd bokstav a og tilhørende veiledning.

Det følger av SAK10 § 14-6 at den uavhengige kontrollen blant annet omfatter kontroll av at utførende har rutiner for kvalitetssikring, kontroll av at det er foretatt tilstrekkelig prosjektering og kontroll av at utførelsen er gjennomført i samsvar med produksjonsunderlaget.

Foretak med sentral godkjenning for overordnet ansvar for uavhengig kontroll i tiltaksklasse 1 kan påta seg ansvar for uavhengig kontroll av prosjektering og utførelse av alle tiltak (bygning, anlegg, konstruksjon) der alle vesentlige fagområder ligger i tiltaksklasse 1, jf. SAK10 § 13-5 fjerde ledd og tilhørende veiledning.

Begrepet uavhengig kontroll skal forstås som kontroll som er utført av et annet foretak enn det foretaket som har utført arbeidet som skal kontrolleres, jf. SAK10 § 13-5 fjerde ledd og tilhørende veiledning. Kontroll av egne arbeider faller følgelig utenfor godkjenningsområdene for uavhengig kontroll, men inngår derimot som obligatorisk kvalitetssikring av eget arbeid som en del av prosjekterende og utførendes ansvar, jf. SAK10 §§ 12-3 bokstav a og 12-4 bokstav a.

Foretaket har i søknaden vist til seks referanseprosjekter for overordnet ansvar for kontroll, hvor foretaket har hatt rollen som anleggs- og prosjektleder. Foretaket skriver at det var krav til dokumentasjon på HMS, KS og FDVU i samtlige prosjekter og at anleggsledelsen var

ansvarlig for denne dokumentasjonen. Direktoratet finner ikke at referanseprosjektene foretaket har vist til beskriver det ansvaret godkjenningsområdet omfatter, herunder uavhengig kontroll av at det er foretatt tilstrekkelig prosjektering og kontroll av at utførelsen er gjennomført i samsvar med produksjonsunderlaget, jf. SAK10 § 14-6 andre ledd bokstav b. Det forhold at foretaket har vist til de samme referanseprosjektene for funksjonen ansvarlig utførende, hvor anleggsleder-rollen innebar faglig ledelse av utførende arbeider, taler for at prosjektene dokumenterer arbeider med egenkontroll.

Direktoratet etterspurte i brev av 10.04.2018 flere referanseprosjekter for overordnet ansvar for kontroll og viste til hva godkjenningsområdet omfatter. Direktoratet mottok tilbakemelding fra foretaket 13.04.2018, men kan ikke se at tilbakemeldingen inneholder nye opplysninger hva gjelder overordnet ansvar for kontroll.

Kravet til praksis er dermed ikke oppfylt.

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at TJ Support LTD verken i søknaden eller i klagesaksmgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.»

**Sak 89/18 Klage på vedtak om avslag på søknad om sentral godkjenning fra Br
Uppstad AS (klagesaksnr. 2017/8746)**

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 2

- Prosjektering av oppmålingsteknisk prosjektering i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 1
- Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 2
- Utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 2
- Utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 2

Direktoratet ble 09.11.2017 kontaktet pr. telefon av daglig leder Kjell Olav Uppstad som påklaget direktoratets vedtak av 25.10.2017. Klagen ble registrert 10.11.2017 og er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 18.10.2017 søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 25.10.2017 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområder ble innvilget:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av veg-, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 1
- Utførelse av innmåling og utstikking av tiltak i tiltaksklasse 2
- Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 1
- Utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 1

Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av oppmålingsteknisk prosjektering i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 1
- Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 2
- Utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 2
- Utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 2

For godkjenningsområdet ansvarlig søker i tiltaksklasse 2 ble avslaget begrunnet med at det ikke var dokumentert tilstrekkelig relevant praksis med tiltaksklasse 2, jf. byggesaksforskriften (heretter SAK10) §§ 11-4, 11-5 og 13-5 første ledd og tilhørende veiledning. Foretaket hadde vist til ett referanseprosjekt fra 2014 og dokumenterte dermed ikke kravet til praksis over tid som er 4 år for funksjonen ansvarlig søker i tiltaksklasse 2, jf. SAK10 § 11-3. Direktoratet fant imidlertid grunnlag for å innvilge godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1, basert på referanseprosjekter oppgitt i eldre søknad på tidligere foretak.

For godkjenningsområdet prosjektering av oppmålingsteknisk prosjektering i tiltaksklasse 1 ble avslaget begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert tilstrekkelig relevant praksis med det omsøkte godkjenningsområdet, jf. SAK10 §§ 11-4, 11-5 og 13-5 andre ledd bokstav c og tilhørende veiledning. Foretaket viste i søknaden til ett referanseprosjekt fra

2016, og oppfylte dermed ikke kravet om minimum 4 års praksis etter endt utdanning for funksjonen prosjekterende i tiltaksklasse 1, jf. SAK10 § 11-3.

Når det gjelder godkjenningsområdene prosjektering av vannforsynings- og avløpsinstallasjoner i tiltaksklasse 1, utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 2, utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 2 og utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 2 ble avslaget begrunnet med manglende relevant utdanning for de omsøkte godkjenningsområdene, jf. SAK10 § 11-3 med tilhørende veiledning. Det ble vist til at den mest relevante utdanningen for disse godkjenningsområdene ville være teknisk fagskole anlegg. Foretaket hadde dokumentert å ha ansatt med teknisk fagskole bygg. Denne utdanningen ble vurdert til å ikke være tilstrekkelig relevant for godkjenningsområdene.

Foretaket hadde etter dette ikke dokumentert å ha kvalifikasjoner tilpasset de omsøkte godkjenningsområder/tiltaksklasser, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

Direktoratet fant imidlertid grunnlag for å innvilge godkjenningsområdene utførelse av veg- og grunnarbeider og vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 1.

Godkjenningsområde innvilget i klageomgangen

Direktoratet har i klagesaksomgangen tatt klagen til følge for godkjenningsområdet utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 1. Det vil si at foretaket har fått innvilget dette godkjenningsområdet. Direktoratet har vurdert utdanningen som anleggsmaskinfører på nytt, og funnet at denne er tilstrekkelig relevant for godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1. Foretaket har også dokumentert å ha tilstrekkelig relevant praksis over tid for tiltaksklasse 1.

Generelle opplysninger om foretaket

Br Uppstad AS ble stiftet 27.04.2017. Foretaket har ikke tidligere hatt sentral godkjenning.

Tidligere Uppstad Transport og anlegg AS v/Kjell Olav Uppstad med organisasjonsnummer 985009716 har imidlertid hatt sentral godkjenning frem til 17.07.2017. Dette foretaket er nå under konkursbehandling.

Br Uppstad AS har 7 ansatte og ligger i Rysstad i Valle kommune i Aust-Agder. Kjell Olav Uppstad er daglig leder. Han har fagbrev som anleggsmaskinfører fra 1995. Det er også en ansatt med teknisk fagskole bygg fra 2011 i tillegg til fagbrev i veg- og anleggsfaget fra 2008, samt en ansatt med svennebrev som rørlegger fra 2011. Foretaket har sin virksomhet innen transport- og anleggsvirksomhet samt det som naturlig står i forbindelse med dette. Foretaket er i Enhetsregisteret registrert med næringskoden «49.410 Godstransport på vei».

Saksgang

18.10.2017 Søknad

25.10.2017 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

09.11.2017 Telefonsamtale til direktoratet vedrørende avslag

10.11.2017 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

06.12.2017 Epost fra daglig leder til direktoratets saksbehandler

09.04.2018 Epost fra direktoratet til utdanningsinstitusjon vedrørende spørsmål om fagskoleutdanningens innhold

11.04.2018: Svar fra utdanningsinstitusjon vedrørende fagskoleutdanningens innhold

30.04.2018 Direktoratet ber om ytterligere opplysninger

Foretaks anførsler

Foretaket har ikke sendt inn en skriftlig klage eller begrunnelse for denne. Ut i fra telefonsamtaler samt mailutveksling med foretaket forstår direktoratet det slik at foretaket er uenig i direktoratets vurdering av innholdet i Tor Vidar Uppstads teknisk fagskoleutdanning innen bygg. Foretaket anfører at denne inneholder anleggsgag slik at den må være tilstrekkelig relevant for de påklagede godkjenningssområdene. Det vises til vedlagte mail fra Kjell Olav Uppstad datert 06.12.2017.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for de påklagede godkjenningssområdene.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningssområdet». Videre skal det vurderes om «foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningssområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningssområdet», jf. byggesaksforskriften § 11-5 første ledd.

Ansvarlig søker i tiltaksklasse 2

Foretaket har i søknadsomgangen fått innvilget dette godkjenningssområdet i tiltaksklasse 1. Direktoratet vil derfor i det følgende kun vurdere om kravene for tiltaksklasse 2 er oppfylt.

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig søker i tiltaksklasse 2 er mesterbrev eller fagskole (teknisk fagskole med 120 fagskolepoeng), eller tilsvarende, i tillegg til minimum 6 års praksis etter endt utdanning, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningssområdet vil for eksempel være teknisk fagskole med linjefag bygg.

Foretaket har dokumentert å ha en ansatt med teknisk fagskole bygg fra 2011. Denne utdanningen har tilstrekkelig nivå, og er etter direktoratets vurdering relevant for faglig ledelse av de oppgaver som omfattes av godkjenningssområdet.

Utdanningskravet er dermed oppfylt.

Krav til praksis

I henhold til SAK10 § 13-5 første ledd og tilhørende veiledning bestemmes oppgaver og ansvar til ansvarlig søker av pbl. § 23-4 og presiseres ytterligere av byggesaksforskriften § 12-2 bokstav a-m. Tiltaksklasseplassering for søkerfunksjonen vil være avhengig av kompleksitet, herunder hvor mange ansvarlige foretak som skal ha ansvarsrett og koordineres og hvor mange ansvarsoppgaver i byggesaksforskriften § 12-2 som er aktuelle for tiltaket.

For tiltak der prosjektering og utførelse ligger i høyere tiltaksklasse men der ansvarsforholdene er oversiktlige og koordineringsbehovet er lite, vil tiltaksklassen for søkerfunksjonen være lav. Ansvarlig søker har ansvar for å utarbeide tiltaksprofil for tiltaket og synliggjøre dette i gjennomføringsplanen, jf. byggesaksforskriften § 9-3. Ansvarlig søker har ansvar for at alle oppgaver er belagt med ansvar, herunder ansvar for uavhengig kontroll, jf. byggesaksforskriften kap 14.

I tiltaksklasse 2 omfatter søkerfunksjonen søknader med noe kompleksitet, der koordineringsbehovet for prosjektering, utførelse eller kontroll er krevende. Eksempelvis vil dette omfatte flertrinns søknader der ansvarsforholdene i tiltaket er oppsplittet og krever koordinering.

Br Uppstad AS sendte i søknadsomgangen inn ett referanseprosjekt fra 2014. Foretaket opplyste å ha utarbeidet søknad om tillatelse til bygging av et verkstedbygg på 600m². Etter direktoratets vurdering er søknadsprosessen for prosjektet ut i fra beskrivelsen ikke tilstrekkelig omfattende til å omfattes av tiltaksklasse 2, men vil kunne være relevant for godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1, jf. SAK10 § 13-5 første ledd og tilhørende veiledning.

Direktoratet har i klageomgangen sendt brev til foretaket og etterspurt ytterligere referanseprosjekter for dette godkjenningsområdet som kunne dokumentere praksis over tid. Direktoratet kan ikke se å ha mottatt svar på denne forespørselen.

Direktoratet har også gjennomgått referanseprosjektene innsendt i den siste fornyelsessøknaden fra 2016 for tidligere Uppstad Transport og Anlegg AS. Det var her kun oppgitt ett referanseprosjekt fra 2010 med beskrivelsen «Søk iht plan- og bygningslov». Dette er etter direktoratets vurdering ikke tilstrekkelig beskrevet til å kunne vurderes som relevant praksis for godkjenningsområdet ansvarlig søker i tiltaksklasse 2, jf. SAK10 §§ 11-3 og 13-5 første ledd med tilhørende veiledning.

Det er etter dette ikke dokumentert at foretaket har nødvendig relevant praksis med flertrinns søknader og lignende komplekse søknader for funksjonen ansvarlig søker i tiltaksklasse 2, jf. SAK10 §§ 11-3 og 13-5 første ledd med tilhørende veiledning. Kravet til praksis over tid er dermed heller ikke oppfylt, jf. SAK10 § 11-3.

Foretaket har etter dette ikke dokumentert å ha kvalifikasjoner som er tilpasset godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd og tilhørende veiledning.

Prosjektering av oppmålingsteknisk prosjektering i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1 er utdanning på nivå med mesterbrev eller fagskole (teknisk fagskole med 120 fagskolepoeng), eller tilsvarende, i tillegg til minimum 4 års praksis etter endt utdanning, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være teknisk fagskole innen kart og oppmåling eller linjefag bygg.

Foretaket har dokumentert å ha en ansatt med teknisk fagskole bygg fra 2011. Denne utdanningen har tilstrekkelig nivå, og er etter direktoratets vurdering relevant for faglig ledelse av de oppgaver som omfattes av godkjenningsområdet.

Utdanningskravet er dermed oppfylt.

Krav til praksis

Godkjenningsområdet oppmålingsteknisk prosjektering omfatter i henhold til SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav c og tilhørende veiledning vurdering av om det foreligger oppdatert offentlig kartgrunnlag med tilfredsstillende kvalitet, og om tiltakets foreslåtte plassering er kritisk i forhold til eiendomsgrenser, byggegrenser og byggelinjer, mv. Videre omfatter fagområdet valg av kartgrunnlag for utarbeidelse av situasjonsplan og stikningsplan med oppmålingstekniske beregninger, fastsetting av toleransekrav, metode- og utstyrsvalg tilpasset formålet og oppgaven (utstikkingsdata i plan og høyder) med utstikking av punkter i terrenget. Fagområdet omfatter vurdering av offentlig kartgrunnlag, forslag til plassering, valg av kartgrunnlag for situasjonsplan, utarbeidelse av stikningsplan og koordinatlist, dokumentasjon av toleransekrav og angivelse av metode og utstyrsvalg.

I tiltaksklasse 1 omfattes arbeid der plangrunnlag og offentlig kartgrunnlag (situasjonskartet) har samme koordinatsystem og kartprojeksjon og krav til toleranse for punkter som skal stikkes ut tilsvarer toleransekrav satt til situasjonsplanen.

Oppmålingstekniske beregninger i områder regulert til spredt bebyggelse, hvor krav til høyder og minsteavstander ikke er kritisk for å oppfylle krav til plangrunnlaget med bestemmelser omfattes også. Godkjenningsområdet gjelder tiltak inntil 10 stikningspunkter i flatt terreng.

Br Uppstad har i søknadsomgangen vist til ett referanseprosjekt fra 2016 for dette godkjenningsområdet. Prosjektet gjelder gjennomføring av miljøtiltak i Evje sentrum, hvor foretaket har beskrevet å ha hatt ansvar for utstikking og innmåling, samarbeid med Statens vegvesen om vurdering av høyder på eksisterende veg og kantstein. Det er imidlertid ikke beskrevet om foretaket har foretatt vurdering av kartgrunnlag eller oppmålingstekniske beregninger utover arbeidet foretaket har utført. Det er på bakgrunn av de vage beskrivelsene vanskelig for direktoratet å vurdere referanseprosjektet opp i mot godkjenningsområdets innhold, da det ikke er beskrevet konkret hva foretaket har utført av

prosjektering i tiltaket. Oppmålingsteknisk prosjektering i lignende tiltak vil kunne omfattes av godkjenningsområdets innhold som relevant praksis, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav c og tilhørende veiledning. Dette forutsetter imidlertid at det beskrives konkret i hvert enkelt tilfelle hva foretaket har utført av prosjektering opp i mot godkjenningsområdets innhold. Direktoratet har i klageomgangen sendt brev til foretaket og etterspurt ytterligere referanseprosjekter for dette godkjenningsområdet som kunne dokumentere praksis over tid. Direktoratet kan ikke se å ha mottatt svar på denne forespørselen.

Direktoratet har også gjennomgått referanseprosjektene innsendt i den siste fornyelsessøknaden fra 2016 for tidligere Uppstad Transport og Anlegg AS. Det var for dette godkjenningsområdet oppgitt ett referanseprosjekt fra 2010 med beskrivelsen «prosjektert, oppmåling og utsetting av stikningsdata iht godkjent reguleringsplan». Direktoratet kan ikke ut ifra beskrivelsen fastslå tiltaksklasse eller prosjektets relevans opp i mot godkjenningsområdets innhold. Det kan dermed ikke tillegges vekt i vurderingen av om foretaket har tilstrekkelig relevant praksis.

Foretaket har etter dette ikke dokumentert å ha tilstrekkelig relevant praksis med godkjenningsområdet, jf. SAK10 §§ 11-3 og 13-5 andre ledd bokstav c og tilhørende veiledning. Det er dermed heller ikke dokumentert tilstrekkelig praksis over tid med godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1 jf. SAK10 § 11-3.

Foretaket har etter dette ikke dokumentert å ha kvalifikasjoner som er tilpasset godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd og tilhørende veiledning.

Prosjektering av vannforsynings- og avløpsinstallasjoner i tiltaksklasse 1, utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 2, utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 2 og utførelse av vannforsynings- og avløpsinstallasjoner i tiltaksklasse 2

Til opplysning har foretaket i søknads- og klageomgang fått innvilget de utførende godkjenningsområdene i tiltaksklasse 1. Direktoratet vil derfor kun vurdere om vilkårene for tiltaksklasse 2 er oppfylt for disse godkjenningsområdene.

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1 og ansvarlig utførende i tiltaksklasse 2 er utdanning på nivå med mesterbrev eller fagskole (teknisk fagskole med 120 fagskolepoeng), eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning.

Den mest relevante utdanningen for disse godkjenningsområdet vil for eksempel være teknisk fagskole med linjefag anlegg.

Vurdering av utdanning

Foretaket har dokumentert å ha ansatte med en rekke utdanninger. Foretaket har ansatte med fagbrev som anleggsmaskinfører fra 1995, teknisk fagskole bygg fra 2011, fagbrev i veg- og anleggsfaget fra 2008, samt svennebrev som rørlegger fra 2011.

Utdanningene det er vist til på fag-/svennebrevnivå har ikke tilstrekkelig utdanningsnivå til å oppfylle kravet som stilles til for prosjektering i tiltaksklasse 1 eller utførelse i tiltaksklasse 2, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 med tilhørende veiledning. Disse vil dermed ikke bli vurdert nærmere.

Tor Vidar Uppstad har toårig teknisk fagskole, retning bygg fra 2011. Denne utdanningen tilfredsstiller kravet til utdanningsnivå for prosjektering i tiltaksklasse 1 og utførelse i tiltaksklasse 2, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 med tilhørende veiledning.

Ved søknad om sentral godkjenning er det et vilkår at foretakets faglige ledelse kan dokumentere å ha relevant utdanning for det omsøkte godkjenningsområdet, jf. SAK10 §§ 11-3 og 11-5 første ledd med tilhørende veiledning. Spørsmålet i det følgende blir dermed om fagskoleutdanningen innen bygg kan vurderes til å være tilstrekkelig relevant for de påklagede godkjenningsområdene.

Ved vurderingen av om utdanningen anses som relevant er fagretning og fagkombinasjon sentralt, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning. Et avgjørende moment vil derfor være om utdanningens innhold og fagretning gjenspeiler det påklagede godkjenningsområdets innhold og arbeidsoppgaver.

Godkjenningsområdene retter seg mot anleggsrelaterte arbeidsoppgaver i form av arbeider som prosjektering av anleggskonstruksjoner og installasjoner samt dimensjonering av overvannsystem i tillegg til utførelse av sprengningsarbeider og graving av grøfter dypere enn 2 meter, planering, opparbeidelse av støttemurer og større idrettsanlegg, samt legging av rør for vann og avløp med diameter inntil 200 og 400 mm, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav l og tredje ledd bokstav b, c og d med tilhørende veiledning.

Godkjenningsområdet omfatter med dette arbeidsoppgaver som krever inngående kunnskaper om anlegg og anleggsdrift. Det er på bakgrunn av dette vesentlig at utdanningen som ligger til grunn for sentral godkjenning gjenspeiler dette i form av innhold og fagretning, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning.

Av det direktoratet kan lese ut i fra Tor Vidar Uppstads vitnemål fra Sørlandet Tekniske fagskole retter utdanningen seg i all hovedsak mot det rent byggetekniske. Det er kun to fag som synes å rette seg mot anlegg, «Bygg- og anleggskonstruksjoner» og «Anleggsdrift». Disse utgjør totalt 6 fagskolepoeng av utdanningens totale 130 fagskolepoeng.

Til forskjell fra dette har direktoratet sammenlignet fagplanen fra to fagskoler som tilbyr toårig fagskoleutdanning, retning anlegg. Fagskoleplanene er hentet fra Fagskolen i Hordaland og Fagskolen i Innlandet (se vedlagte fagplaner). Til forskjell fra den rent byggetekniske fagskoleutdanningen det er vist til for Tor Vidar Uppstad inneholder disse en vesentlig større mengde anleggsfag. Dette er fag som «konstruksjon anlegg med faglig ledelse», «anleggsdrift med faglig ledelse», «lokal tilpasning» med fordypning i anlegg samt hovedprosjekt hvor det gis mulighet til en større fordypning innen anleggsdrift. Fagene utgjør fra 10 – 20 fagskolepoeng for hvert enkelt fag, totalt 60 fagskolepoeng med rene anleggsfag. Dette til stor forskjell fra den byggetekniske linjen det er vist til for Tor Vidar Uppstad, hvor anleggsfordypningen til sammen utgjorde 6 fagskolepoeng.

Direktoratet har også vært i kontakt med Sørlandet Tekniske Fagskole hvor Tor Vidar Uppstads vitnemål er utstedt fra. Rektor ved skolen har i mail til direktoratet fastslått at skolen har hatt en ren bygglinje siden 2006, med noe innslag av anleggsfag. Linjene har i følge skolen heller aldri vært slått sammen, slik at det kun har vært mulig å ta en ren byggeteknisk fagskoleutdanning hos skolen. Det ble også tilsendt gjeldende studieplan for skoleåret 2010/2011.

Studieplanen som var gjeldende da Tor Vidar Uppstad tok sin fagskoleutdanning viser som vitnemålet tilsier at de to anleggsfagene som inngår i utdanningen utgjør 3 fagskolepoeng hver, til sammen 6 fagskolepoeng. Dette kan etter direktoratets vurdering ikke sidestilles med en ren anleggsteknisk fagskoleutdanning hvor anleggsfag utgjør 60 fagskolepoeng av utdanningen.

Det er etter dette direktoratets vurdering at vedlagte fagskoleutdanning for Tor Vidar Uppstad retning bygg ikke kan sies å tilsvare en ren anleggsutdanning i innhold og fagsammensetning. Det inngår ikke en tilstrekkelig mengde anleggsfag til at utdanningen gjenspeiler godkjenningssområdenes anleggstekniske innhold og -arbeidsoppgaver, jf. SAK10 §§ 11-3 og 13-5 13-5 andre ledd bokstav l og tredje ledd bokstav b, c og d med tilhørende veiledning.

Det er etter dette direktoratets vurdering at fagskoleutdanningen retning bygg ikke er tilstrekkelig relevant for de påklagede godkjenningssområdene, jf. SAK10 §§ 11-3 og 11-5 første ledd og tilhørende veiledning.

Utdanningskravet er dermed ikke oppfylt.

Krav til praksis

Utdanningskravet er absolutt, og praksis kan ikke veie opp for dette. Direktoratet vil imidlertid kort kommentere foretakets innsendte referanseprosjekter i søknadsomgangen.

For godkjenningssområdet prosjektering av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 1 viste foretaket i søknaden til fire referanseprosjekter fra perioden 2011 – 2016. Det er i

prosjektene fra 2014 og 2014 vist til oppsett av verkstedbygning samt vegarbeider i Evje sentrum som ikke vil være relevant praksis for godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav l og tilhørende veiledning. Videre har foretaket vist til utskiftning og fornyelse av avløpsnett i Vinje kommune i 2011 hvor det er blitt lagt vannledninger, samt et annet prosjekt fra 2016 hvor det er lagt spillvannsledninger og overvannsledninger. Det er imidlertid ikke beskrevet om foretaket har prosjektert, da prosjektet kun beskriver utførelsen av arbeidene. Foretaket har dermed ikke dokumentert å ha tilstrekkelig relevant praksis over tid med prosjektering av de arbeidsoppgaver som inngår i godkjenningsområdet, jf. SAK10 §§ 11-4 andre ledd og 13-5 andre ledd bokstav l og tilhørende veiledning. Det er heller ikke beskrevet prosjektering av dette godkjenningsområdet i gammel søknad på tidligere foretak.

For de utførende godkjenningsområdene har foretaket i søknadsomgangen vist til en rekke referanseprosjekter for hvert av godkjenningsområdene fra 2011 – 2016. For godkjenningsområdet utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 2 har foretaket vist til to referanseprosjekter som omfattes av tiltaksklasse 2 (2015 og 2016). Disse omfatter større miljøtiltak i Evje sentrum i form av parkeringsplasser, opparbeidelse av natursteinsmur og kantstein samt opparbeidelse av større friidrettsbane. Resterende referanseprosjekter kan være relevante for tiltaksklasse 1, mens andre ikke kan anses for å være tilstrekkelig relevante for godkjenningsområdet, da det omfatter store veier og oppsett av verkstedbygg. Foretaket har dermed dokumentert å ha tilstrekkelig relevant praksis over tid med tiltaksklasse 1, men oppfyller ikke kravet til praksistid for tiltaksklasse 2, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning.

For utførelse av veg- og grunnarbeider og vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 2 har foretaket vist til en rekke prosjekter fra 2013 – 2016 i form av eksempelvis sprengning og grunnarbeider for større veier samt legging av større vannledninger og overvannsledninger. Prosjektene viser relevant praksis med godkjenningsområdene i tiltaksklasse 2 over 3 år, jf. SAK10 §§ 11-3 og 13-5 tredje ledd bokstav b og d med tilhørende veiledning.

Utdanningskravet er imidlertid absolutt, og relevant praksis over tid kan ikke veie opp for manglende utdanning, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning.

Foretaket har etter dette ikke dokumentert å ha kvalifikasjoner som er tilpasset de påklagede godkjenningsområder og tiltaksklasser, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd og tilhørende veiledning.

Konklusjon

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Br Uppstad AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

Direktoratet er kjent med at foretaket tidligere har hatt sentral godkjenning gjennom det nå konkursbegjærte foretaket Uppstad Transport og Anlegg AS. Til dette vil direktoratet bemerke: Ved søknad om sentral godkjenning må foretaket dokumentere at det oppfyller de

krav som fremgår av gjeldende regelverk på tidspunktet for fornyelsessøknaden, jf. SAK10 § 13-4 tredje ledd. Foretaket må dermed blant annet oppfylle de krav til relevant utdanning med tilstrekkelig nivå og praksis som fremgår av regelverket på tidspunktet for søknaden. Dette gjelder også i de tilfeller foretaket har hatt sentral godkjenning tidligere. Det er også slik at praktiseringen av regelverket vedrørende den sentrale godkjenningsordningen har blitt noe strengere de siste årene som følge av bygningsmyndighetenes ønske om dette, jf. Ot.prp. nr. 45 (2007-2008) s. 132. Den sentrale godkjenningsordningen må forholde seg til disse kravene ved behandling av søknader, jf. Ot.prp. nr. 45 (2007-2008) kap. 27.6. Det er således ingen automatikk i at et foretak får fornyet sin sentrale godkjenning. Direktoratet kan på bakgrunn av det ovenfor nevnte heller ikke videreføre godkjenninger som tidligere er gitt på feil grunnlag, som for eksempel manglende relevant utdanning.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.»

Sak 90/18 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning fra Sanitær-Varme AS (klagesaksnr. 2018/582)

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

« Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Prosjektering av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 2

I e-post datert 20.12.2017 ble vedtak av 16.12.2017 påklaget ved Arne Johnny Kristiansen. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Klagesaken ble fremmet for Klagenemnda for sentral godkjenning i møte av 08.05.2018. Det vises til tidligere oversendelse av saksfremlegg, nemndas saksnummer 78/18. Klagenemnda sendte saken tilbake til direktoratet for ny behandling basert på opplysningene som var innkommet i foretakets kommentar sendt 07.05.2018.

Saksgang

20.11.2017 Søknad

16.12.2017 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

20.12.2017 Klage på avslag

24.04.2018 Saksfremlegg oversendes klagenemnda, med kopi til foretaket

07.05.2018 Foretaket sender inn kommentarer til saksfremlegget

08.05.2018 Klagesaken fremmes for klagenemnda, som sender saken tilbake til direktoratet for ny behandling

09.05.2018 Brev til foretaket med forespørsel om ytterligere informasjon

22.05.2018 Tilsvar fra foretaket

Foretaks anførsler

I kommentarene til saksfremlegget viser foretaket til daglig leders erfaring og kompetanse og at foretaket i alle år har vært bevisste på deres kompetansenivå og aldri påtatt seg oppdrag de ikke har kompetanse til. Direktoratets vedtak oppleves som en «avskilting».

Videre skriver foretaket at de oppfatter at den sentrale godkjenningen henger på mesterbrevet til Arve Pettersen. Foretaket skriver at de har hatt et tett og godt forhold han, men at han aldri har vært delaktig eller hatt noe overordnet ansvar verken i drift eller prosjektering. Arve Pettersen er imidlertid tatt inn i organisasjonsplanen igjen og det opplyses om at han er pensjonist, men at han fortsatt jobber hos foretaket ved behov.

Kommentarene er videre supplert i e-post av 22.05.2018, hvor foretaket skriver at Arve Pettersen i kraft av sitt mesterbrev fungerer som kontrollør for foretakets prosjektering og utførelse.

Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet». Videre skal det vurderes om «foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. SAK10 § 11-5 første ledd.

Samlet vurdering av godkjenningsområdene

Prosjektering av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 1

Utførelse av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 2

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1 og ansvarlig utførende i tiltaksklasse 2 er mesterbrev eller fagskole (teknisk fagskole med 120 fagskolepoeng), eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning.

I saksfremlegget som ble fremmet for klagenemnda 08.05.2018 ble det vist til at det ved søknaden om sentral godkjenning i 2014 fremgikk av foretakets organisasjonsplan at Arve Pettersen var en del av foretakets faglige ledelse og at han hadde mesterbrev i rørleggerfaget. Ved fornyelsen i 2017 fremgikk ikke lenger Arve Pettersen av organisasjonsplanen. Den nye organisasjonsplanen viste til at foretaket har flere ansatte med utdanning på fag-/svennebrevnivå, men ingen med mesterbrev/teknisk fagskole. Hertil kom også at den dokumenterte utdanningen i fornyelsessøknaden er på fag-/svennebrevnivå. Ettersom det hadde vært endringer i foretakets faglige ledelse var ikke forutsetningene for at overgangsbestemmelsen skulle komme til anvendelse til stede. Søknaden måtte derfor vurderes etter de absolutte kravene til utdanningsnivå som følger av SAK10 §§ 11-2 og 11-3.

Ettersom foretaket hadde dokumentert ansatte med svennebrev i rørleggerfaget, oppfylte ikke foretaket kravet til utdanning tilsvarende mesterbrev/teknisk fagskole, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3.

I kommentarene til saksfremlegget skriver imidlertid foretaket at Arve Pettersen er tatt inn i foretakets organisasjonsplan igjen. Det opplyses om at Arve Pettersen er pensjonist, men at han fortsatt jobber hos foretaket ved behov. I tillegg opplyses det om at foretaket har hatt et tett og godt forhold til Arve Pettersen, men at han aldri har vært delaktig eller hatt noe overordnet ansvar verken i drift eller prosjektering. Foretaket la også ved en ny organisasjonsplan, hvor Arve Pettersen er satt opp som faglig leder.

I brev av 09.05.2018 etterspurte derfor direktoratet en nærmere redegjørelse av Arve Pettersen sin rolle som faglig leder i foretaket. Det ble opplyst om at redegjørelsen eksempelvis kunne knytte seg til stillingsprosent, ansettelsesavtale og Arve Pettersens formelle og reelle innflytelse på det arbeidet som skal gjøres.

I tilsvaret fra foretaket skriver de at Arve Pettersen i kraft av sitt mesterbrev fungerer som kontrollør for foretakets prosjektering og utførelse. Det gis ingen nærmere redegjørelse av eksempelvis stillingsprosent eller formelle og reelle innflytelse på det arbeidet som skal gjøres.

I søknad om sentral godkjenning skal foretaket dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet, herunder at det benyttes nødvendige og

relevante faglige kvalifikasjoner for å sikre at arbeid innenfor det omsøkte godkjenningssområdet ivaretas i samsvar med krav gitt i eller med hjemmel i plan- og bygningsloven, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd og tilhørende veiledning. Det er foretakets faglige ledelse som vil ha myndighet til å ta beslutninger av betydning for oppfyllelse av myndighetskravene og stå ansvarlig for prosjekteringsvalg og utførelsesmetoder. Det er innebærer ikke nødvendigvis at den faglige ledelsen utøver selve prosjekteringen eller utførelsen, men den formelle og reelle innflytelsen over arbeidet må være til stede.

Sammenfattende har foretaket opplyst om at Arve Pettersen er pensjonist, han jobber i foretaket ved behov og at han fungerer i kraft av sitt mesterbrev som kontrollør for foretakets prosjektering og utførelse. Samtidig opplyses det om at foretaket har hatt et tett og godt forhold til Arve Pettersen, men at han aldri har vært delaktig eller hatt noe overordnet ansvar i verken drift eller prosjektering. Av den oppdaterte organisasjonsplanen er han oppført som faglig leder.

Selv om foretaket har tatt inn Arve Pettersen i organisasjonsplanen igjen som faglig leder finner ikke direktoratet at øvrig redegjørelse av hans rolle i foretaket tilsvarer faglig ledelse med myndighet til å ta beslutninger og stå ansvarlig for prosjekteringsvalg og utførelsesmetoder. Særlig det forhold at Arve Pettersen kun jobber i foretaket ved behov og at han aldri har vært delaktig eller hatt noe overordnet ansvar verken i drift eller prosjektering taler i denne retningen.

Direktoratet kan etter ovennevnte ikke se at foretaket har synliggjort at det har faglig ledelse med utdanning tilsvarende mesterbrev/teknisk fagskole.

Kravet til utdanning er dermed ikke oppfylt.

Hva gjelder øvrig gjennomgang av klagesaken, herunder vurdering av kravet til praksis, vises det til fremstillingen oversendt i tidligere saksfremlegg, jf. nemndas saksnr. 78/18. Direktoratet skal imidlertid kort bemerke at det ikke har anledning til å la praksis veie opp for manglende utdanningsnivå.

Generelle bemerkninger

Foretaket skriver at de oppfatter at kravet om mesterbrev for ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1 er i henhold til endringene i SAK10 fra 1.1.2016. Foretaket forstår ikke at de har hatt sentral godkjenning på et høyere nivå enn de har hatt formell kompetanse til.

Til dette vil direktoratet bemerke at SAK10 slik den lød før 1.1.2016 § 11-1 med tilhørende veiledning inneholdt den samme tabellen med krav til utdanningsnivå og praksis som følger av någjeldende forskrift. Kompensering av manglende utdanningsnivå ble imidlertid gjort i henhold til forvaltningspraksis, da tabellen var fastsatt i veiledningen og ikke forskriften. Men ved forskriftsendringene 1.1.2016 ble tabellen flyttet fra veiledning til forskrift og det var dermed ikke anledning til å kompensere for manglende utdanningsnivå. Det ble imidlertid

vedtatt en overgangsbestemmelse for foretak som søkte om fornyelse av sentral godkjenning, slik at foretak som tidligere hadde fått sentral godkjenning på et høyere nivå enn hva den formelle kompetansen i foretaket skulle tilsi skulle få tid til å oppgradere sin formalkompetanse og tilpasse seg regelverket.

Hva gjelder Sanitær-Varme AS oppfylte de ved tidligere søknad kravet om utdanning tilsvarende mesterbrev/teknisk fagskole. Foretaket hadde med andre ord ikke blitt kompensert, da de hadde dokumentert å ha formell kompetanse på nødvendig utdanningsnivå. Ved fornyelsessøknaden kan ikke direktoratet se at foretaket har dokumentert faglig ledelse med utdanning tilsvarende mesterbrev/teknisk fagskole og det må derfor sies å ha vært endringer i foretakets faglige ledelse. Overgangsbestemmelsen kommer derfor ikke til anvendelse. For en nærmere drøftelse av overgangsbestemmelsen vises det til tidligere oversendt saksfremlegg.

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Sanitær-Varme AS verken i søknaden eller i klagesaksmgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningsområdene prosjektering av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 1 og utførelse av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 2.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.»

Klager har i e-post datert 15.06.2018 sendt inn kommentarer til direktoratets saksfremlegg i den aktuelle saken. Klagenemnda har tatt hensyn til disse i vurderingen, men kan ikke se at de har avgjørende betydning for resultatet i saken. Klagenemnda savner en eller annen form for skriftlig dokumentasjon av Arve Pettersens ansettelsesforhold i form av lønsslipper eller utskrift fra Aa-registeret i mangel av en skriftlig arbeidsavtale. Utover dette er det tilstrekkelig at Arve Pettersen har en rolle hvor han kontrollerer prosjekteringen og utførelsen.

Sak 91/18 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning fra Solhaug Bolig AS (klagesaksnr. 2018/1153)

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

« Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 1
- Utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 1
- Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 1
- Utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 1

I brev datert 25.01.2018 ble vedtak av 16.01.2018 påklaget ved Espen Hanserud. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 02.11.2017 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 16.01.2018 avslo direktoratet søknaden for samtlige godkjenningsområdet foretaket hadde søkt om.

Avslaget ble begrunnet med at foretaket ikke hadde fulgt opp henvendelsen om å sende inn dokumentasjon knyttet til foretakets kvalitetssikringsrutiner, slik plikten til dette følger av byggesaksforskriften (SAK10) § 13-1 annet ledd, jf. SAK10 § 10-2 med tilhørende veiledning. Unnlattelse av å følge opp denne type henvendelse er en indikasjon på manglende kvalitetssikringsrutiner eller manglende bruk av rutinene. Direktoratet så alvorlig på at henvendelsen ikke ble fulgt opp og avslo derfor søknaden.

Generelle opplysninger om foretaket

Solhaug Bolig AS fikk sentral godkjenning første gang 17.03.2009. I perioden 20.01.2015 – 20.01.2018 hadde foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdene ansvarlig søker i tiltaksklasse 1, overordnet ansvar for prosjektering i tiltaksklasse 1 og overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 1.

Foretaket har 4 ansatte og ligger i Sandvika i Bærum kommune. Espen Hanserud er daglig leder. Han har svennebrev som tømrer fra 1998 og teknisk fagskole med linjefag anleggsteknikk fra 1994. Foretaket har sin virksomhet innen oppføring av bygninger. Foretaket er registrert med næringskoden «41.200 Oppføring av bygninger» i Enhetsregisteret.

Saksgang

02.11.2017 Søknad

14.12.2017 Direktoratet etterspør ytterligere opplysninger

16.01.2018 Vedtak om sentral godkjenning (Avslag)

02.02.2018 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretaks anførsler

Foretaket skriver i sin klage at det ikke har mottatt brevet det vises til i vedtak om sentral godkjenning. Det bes derfor om at dette oversendes foretaket snarest slik at tilleggsopplysningene kan sendes inn. Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet». Videre skal det vurderes om «foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. SAK10 § 11-5 første ledd.

Kort om klagen og orientering til foretaket

Da klagen var kortfattet og formulert som et spørsmål om å få tilsendt det foreløpige svarbrevet av 14.12.2017, besvarte direktoratet henvendelsen i brev datert 16.02.2018. Her informerte direktoratet blant annet om at klagen ikke inneholdt noen nye opplysninger i saken, og at Direktoratet vil vurdere om foretaket hadde nødvendige kvalitetssikringsrutiner på søknadstidspunktet. Videre følger direktoratets vurdering.

Krav til kvalitetssikringsrutiner

Alle foretak som søker om sentral godkjenning skal ha kvalitetssikringsrutiner som sikrer at de tekniske kravene i plan- og bygningslovgivningen blir oppfylt, jf. SAK10 § 10-1 og tilhørende veiledning.

Med kvalitetssikringsrutine menes en prosedyre som beskriver hvordan foretaket vil sikre ivaretagelse av ansvar, plikter, oppgaver og etterlevelse av regelverk. Rutinen skal beskrive formålet med denne – hva som skal gjøres eller oppnås ved å følge rutinen, hvem som utfører eller har ansvaret for gjennomføring av rutinen, når rutinen skal gjennomføres og

hvilke underliggende dokumenter (maler, sjekklister etc.) som er knyttet til rutinen. Kvalitetssikringsrutinene skal være skriftlig nedfelt, gjenspeile foretakenes praksis og ikke være mer omfattende enn nødvendig.

Foretak som søker sentral godkjenning for ansvarsrett skal ha rutiner innenfor eget godkjenningsområde som sikrer etterlevelse av krav gitt i eller med hjemmel i plan- og bygningsloven.

Krav til kvalitetssikring av eget arbeid (SAK10 § 10-1 andre ledd bokstav a og b)

Foretaket skal ha rutiner for å identifisere, ivareta, herunder verifisere, og dokumentere oppfyllelse av relevante krav gitt i eller med hjemmel i plan- og bygningsloven som gjelder for foretakets godkjenningsområde, jf. § 1-2 bokstav c, for å sikre at alle relevante krav og vilkår oppfylles i tiltaket, samt rutiner for å ivareta de plikter og oppgaver som følger av foretakets ansvar og funksjon, jf. SAK10 kap. 12, jf. § 10-1 andre ledd bokstav a og b og tilhørende veiledning.

Det forutsettes at foretak med sentral godkjenning gjennomfører kvalitetssikring av eget arbeid i henhold til egne rutiner. Kvalitetssikringsrutinen skal beskrive hvordan kvalitetssikring av eget arbeid gjennomføres og hvordan kvalitetssikring dokumenteres. Det skal kunne legges frem dokumentasjon på at kvalitetssikring er gjennomført som beskrevet i foretakets rutiner.

Direktoratet mottok en tilsynsrapport fra Bærum kommune datert 23.11.2016 hvor foretaket ble gitt en advarsel. I tilsynet ble det avdekket tre avvik. På bakgrunn av dette etterspurte direktoratet i forbindelse med behandling av søknad om fornyelse foretakets kvalitetssikringsrutine for hvordan det ivaretar sine plikter og oppgaver som ansvarlig søker, jf. SAK10 § 10-1 andre ledd bokstav a og b, samt § 12-2 bokstav c. I tillegg ble det etterspurt dokumentasjon på at denne kvalitetssikringsrutinen var ivaretatt i søknader, for eksempel kopi av utfylte sjekklister eller tilsvarende fra to ulike tiltak.

Direktoratet mottok ikke svar på denne henvendelsen og foretaket hadde dermed ikke ovenfor direktoratet dokumentert at de på søknadstidspunktet hadde en skriftlig rutine for kvalitetssikring av søkerfunksjonen eller gjennomført kvalitetssikring innen dette godkjenningsområdet. Kravet til kvalitetssikringsrutiner og bruk av disse var dermed ikke oppfylt.

Klagen inneholder ingen nye opplysninger som endrer direktoratets vurdering.

Styring av tilknyttede foretak og avgrensning av eget arbeid (SAK10 § 10-1 andre ledd bokstav c)

Foretak som søker om sentral godkjenning skal ha kvalitetssikringsrutiner som angir hva foretaket har kompetanse til å utføre med egne ansatte, innenfor godkjenningsområdet, før det må knytte til seg andre foretak og som sikrer at tilknyttede foretak har nødvendige

kvalifikasjoner, jf. SAK10 § 10-1 andre ledd bokstav c og tilhørende veiledning. Dette har særlig stor betydning i de tilfeller hvor foretaket påtar seg overordnet ansvar for kontroll, samt overordnet ansvar for prosjektering eller utførelse.

Foretaket skal i tillegg kunne synliggjøre en avgrensning av eget arbeid. Med dette menes det foretaket har kompetanse til å utføre med egne ansatte innenfor godkjenningsområdet før det knytter til seg andre foretak.

I forbindelse med behandlingen av søknaden sendte direktoratet 14.12.2017 et foreløpig svarbrev, hvor man etterspurte en slik rutine samt et eksempel på at rutinen var i bruk. Dette kunne dokumenteres gjennom kopi av sjekklister, eller lignende.

Direktoratet mottok ikke svar på denne henvendelsen. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert ovenfor direktoratet at de hadde en skriftlig rutine for styring av tilknyttede foretak eller dokumentasjon på at en slik rutine er i bruk på søknadstidspunktet. Det ble heller ikke mottatt en avgrensning for hva foretaket gjennomfører med egne ressurser før det tilknytter seg andre foretak. Kravet til kvalitetssikringsrutiner og bruk av disse var dermed ikke oppfylt.

Klagen inneholder ingen nye opplysninger som endrer direktoratets vurdering.

Avviksbehandling (SAK10 § 10-1 andre ledd bokstav d)

Foretak skal ha rutine for å identifisere, behandle og lukke avvik, herunder hindre gjentakelse av avvik, fra krav gitt i eller med hjemmel i plan- og bygningsloven, jf. SAK10 § 10-1 andre ledd bokstav d og tilhørende veiledning.

Eksempel på avvik kan være:

- Annen utførelse enn som prosjektert/vist på tegning. Dette kan medføre brudd på krav i byggteknisk forskrift eller tillatelsen. Er det avvik i forhold til gitt tillatelse, må det vurderes om avviket medfører behov for endringssøknad og ny tillatelse før arbeidet kan fortsette.
- Manglende eller mangelfull dokumentasjon som ikke tilfredsstiller krav i byggteknisk forskrift.
- Mangelfull oppfølging av foretakets system.

Når et avvik er oppdaget må det ansvarlige foretaket sørge for å treffe tiltak som retter opp og forebygger eventuell gjentakelse av feilen. Når feilen er rettet, kan avviket lukkes.

I forbindelse med behandlingen av søknaden sendte direktoratet 14.12.2017 et foreløpig svarbrev, hvor man etterspurte en slik rutine samt eksempler fra minst to ulike tiltak på at rutinen var i bruk.

Direktoratet mottok ikke svar på denne henvendelsen. Foretaket hadde dermed på søknadstidspunktet ikke dokumentert ovenfor direktoratet at de hadde en skriftlig rutine for behandling av avvik, eller at en slik rutine har vært i bruk. Kravet til kvalitetssikringsrutine var dermed ikke oppfylt.

Klagen inneholder ingen nye opplysninger som endrer direktoratets vurdering.

Foretak som søker fornyelse av sentral godkjenning må på fornyelsestidspunktet dokumentere at de tilfredsstiller kravene gitt i eller med hjemmel i plan- og bygningsloven, jf. SAK10 § 13-4.

Foretaket har ikke dokumentert å ha kvalitetssikringsrutiner som er aktivt i bruk, jf. SAK10 § 10-1 andre ledd, noe som er et krav for å inneha sentral godkjenning.

Fordi kravet til kvalitetssikringsrutiner ikke er oppfylt gjør ikke direktoratet noen nærmere vurdering av utdanning og praksis, da dette uansett ikke vil ha noen betydning for sakens utfall.

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Solhaug Bolig AS verken i søknaden eller i klagesaksmgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for de påklagede godkjenningssområdene.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt. Dette innebærer at foretak som har fått sin sentrale godkjenning avslått på bakgrunn av manglende kvalitetssikringsrutiner, skal dokumentere at det har foretatt en gjennomgang av kvalitetssikringsrutinene og at nødvendige tiltak er iverksatt for å hindre gjentakelse av avvik fra krav gitt i eller med hjemmel i pbl, samt at kvalitetssikringsrutinene er i bruk, jf. SAK10 § 13-6 femte ledd og tilhørende veiledning. Gjennomgangen vil oftest baseres på et grundig dokumenttilsyn med foretak som søker om ny sentral godkjenning. »

Sak 92/18 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning fra Utnes Utemiljø AS (klagesaksnr. 2018/1932)

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

« Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområde:

- Utførelse av utstikking og innmåling av tiltak i tiltaksklasse 2

Vedtaket av 07.02.2018 ble påklaget av foretaket v/Stian Udnes i direktoratets elektroniske søknadsløsning 27.02.2018. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 28.12.2017 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 07.02.2018 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområder ble innvilget:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 1
- Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 2
- Utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 2

Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av veg-, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av miljøsanering i tiltaksklasse 1
- Utførelse av innmåling og utstikking av tiltak i tiltaksklasse 2
- Utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 2
- Utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 1
- Utførelse av riving og miljøsanering i tiltaksklasse 1

Avslaget for det påklagede godkjenningsområdet ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert relevant utdanning, jf. byggesaksforskriften (SAK10) § 11-3 og tilhørende veiledning. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner tilpasset godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

Godkjenningsområder som er tatt til følge i klageomgangen

Direktoratet tar klagen til følge når det gjelder godkjenningsområdet utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 2. Det vil si at foretaket har fått innvilget dette godkjenningsområdet. Det ble ved avgjørelsen sett hen til foretakets referanseprosjekter

innsendt i klagen og overgangsbestemmelsen, herunder tidligere relevant utdanning, jf. SAK10 § 20-3 og tilhørende veiledning. Denne gir anledning til å kunne få godkjenningsområder som ble splittet ved endringen i SAK10 01.01.2016 på bakgrunn av kvalifikasjonskravene som gjaldt tidligere.

Generelle opplysninger om foretaket

Udnes Utemiljø AS fikk sentral godkjenning første gang 08.04.2005. I perioden 14.01.2015 – 14.01.2018 hadde foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdene ansvarlig søker i tiltaksklasse 1, prosjektering av vannforsynings-, avløps- og fjernvarmeanlegg i tiltaksklasse 1, utførelse av innmåling og utstikking av tiltak i tiltaksklasse 2 og utførelse av grunnarbeid og landskapsutforming i tiltaksklasse 2.

Foretaket har 5 ansatte og ligger i Årnes i Nes kommune. Stian Udnes er daglig leder. Han har fagbrev som anleggsgartner fra 2003. Foretaket har sin virksomhet som anleggsgartner og virksomhet som faller inn under dette. Foretaket er registrert med næringskoden «81.300 Beplantning av hager og parkanlegg» i Enhetsregisteret.

Saksgang

28.12.2017 Søknad

07.02.2018 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

27.02.2018 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretaks anførsler

Foretaket skriver i sin klage at de tidligere har hatt godkjenningsområdet det klages på, og at ingenting i deres organisasjon er blitt endret til det negative i denne sammenheng siden forrige godkjenningsperiode. Det vises videre til uttalelsen fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet på direktoratets nettsider datert 20.12.2017 hvor det fremgår at: «Overgangsordningen gjelder for foretak som hadde en sentral godkjenning 31.12.2015 og som ønsker å fornye denne. Disse foretakene vil få fornyet godkjenningen, så fremt det ikke har vært større endringer i foretaket.» Det vises videre til flere referanseprosjekter for dette godkjenningsområdet. Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningsområdet utførelse av innmåling og utstikking av tiltak i tiltaksklasse 2.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet». Videre skal det vurderes om «foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. SAK10 § 11-5 første ledd.

Overgangsordningen

Den 1. januar 2016 ble SAK10 endret med nye kvalifikasjonskrav, noe som medførte utilsiktede konsekvenser for byggenæringen. I denne forbindelse ble det innført en overgangsordning som medførte at foretak som tidligere hadde hatt sentral godkjenning på bakgrunn av de mer lempede kvalifikasjonskravene som gjaldt før 01.01.2016 kunne få fornyet sin sentrale godkjenning. Bakgrunnen for dette var å gi foretak tid til å oppgradere sin formalkompetanse og tilpasset seg regelverket.

Vurdering av hvorvidt praksis i det enkelte tilfellet kan kompensere for manglende utdanningsnivå, er en konkret skjønnsmessig vurdering. Praksis kan kun kompensere for ett manglende utdanningsnivå. Praksis kan aldri kompensere for totalt fravær av formell utdanning.

Overgangsbestemmelsen gjelder også foretak som tidligere hadde et godkjenningsområde som etter 1. januar 2016 er splittet i to eller flere. Disse foretakene kan fram til 1. juli 2020 søke og bli vurdert i de nyetablerte godkjenningsområdene på grunnlag av kvalifikasjonskravene som gjaldt før 1. januar 2016, jf. SAK10 § 20-3 og tilhørende veiledning.

Utførelse av innmåling og utstikking av tiltak i tiltaksklasse 2

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 2 er mesterbrev eller fagskole (teknisk fagskole med 120 fagskolepoeng), jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være teknisk fagskole med linjefag anlegg.

Foretaket har dokumentert å ha ansatte med fagbrev som anleggsgartner. Denne utdanningen oppfyller ikke kravet til utdanningsnivå for tiltaksklasse 2. Kravet til utdanningsnivå er dermed ikke oppfylt.

I tillegg til å være på tilstrekkelig nivå, må også utdanningen være relevant for godkjenningsområdet det søkes om.

Fagområdet innmåling og utstikking av tiltak omfatter innmåling av tilstrekkelige antall faste punkter i terrenget, som grunnlag for å fastlegge tiltakets plassering på situasjonsplan (polygonpunkter, grensemerker, nabobygg høyder på ledninger, manglende detaljer i kart med mer) og overføring av tiltakets plassering med utstikking av punkter fra koordinatfestet situasjonsplan til terreng, samt høydeplassering, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav a og tilhørende veiledning.

Det er dermed en forutsetning at utdanningen inneholder relevante fag og kunnskaper om slike oppgaver. Fagbrevet i anleggsførerfaget omhandler i følge læreplanen emner innen planlegging, stikking og nivellering, herunder bruke relevant måleutstyr, bruke digitale

verktøy til utførelse av arbeidsoppgaver kontrollere fall og plan i grøft, byggegrop og vei, samt sikre fastmerker og utmålte punkter.

Til sammenligning inneholder utdanning som anleggsgartner opplæring i planlegging, utførelse, dokumentasjon og vurdering av anleggsgartnerarbeid. Dette omhandler grunn- og anleggsarbeid med faste og løse dekker, beskrivelse, vurdering og utførelse av arbeid med plantematerialer og vekstmedier, valg, bearbeidelse og bruk av naturstein, betong og andre materialer i utforming av anlegg. Utdanningen omhandler også bruk av teknisk utstyr, samt valg og bruk av maskiner, redskaper, verktøy og utstyr i tillegg til daglig vedlikehold av dette.

Direktoratets vurdering er at denne utdanningen sammenlignet med fagbrevet som anleggsmaskinfører ikke inneholder tilstrekkelig med opplæring innen innmåling og utstikking ut i fra læreplanene for disse utdanningene.

Det er dermed ikke dokumentert tilstrekkelig relevant utdanning for dette godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning. Foretaket vil dermed ikke kunne komme inn under overgangsordningen, da denne kun gir adgang til å kompensere for manglende utdanningsnivå. Dette forutsetter at utdanningen er tilstrekkelig relevant. Siden utdanningen som anleggsgartner ikke er tilstrekkelig relevant for godkjenningsområdet finner direktoratet heller ikke grunnlag for å innvilge godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1.

Siden foretaket ikke har dokumentert nødvendig relevant utdanning på tilstrekkelig utdanningsnivå er det ikke nødvendig å gå grundigere igjennom foretakets praksis.

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Udnas Utemiljø AS verken i søknaden eller i klagesaksmgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningsområdet utførelse av innmåling og utstikking av tiltak i tiltaksklasse 2 eller 1.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt. »

Sak 93/18 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning fra Buskerud Byggservice AS (klagesaksnr. 2018/2044)

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Heidi Marhaug Sauar erklærte seg inhabil og deltok ikke i behandlingen av denne saken.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

« Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Prosjektering av veg-, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av lydforhold og vibrasjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 1
- Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 2
- Utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 2
- Utførelse av taktekkingsarbeid i tiltaksklasse 2

Direktoratets vedtak av 27.02.2018 ble påklaget av foretaket via den elektroniske søknadsløsningen 01.03.2018. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 22.01.2018 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 27.02.2018 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområder ble innvilget:

- Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 1
- Kontroll av våtrom i tiltaksklasse 1
- Kontroll av lufttetthet i tiltaksklasse 1

Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av veg-, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av lydforhold og vibrasjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 1
- Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 2
- Utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 2
- Utførelse av taktekkingsarbeid i tiltaksklasse 2

For godkjenningsområdet ansvarlig søker i tiltaksklasse 1 ble avslaget begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert tilstrekkelig relevant praksis med godkjenningsområdet, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-4, 11-5 og 13-5 første ledd og tilhørende veiledning. De innsendte referanseprosjekter i søknaden dokumenterte ikke oppgaver og ansvar som omfattes av funksjonen ansvarlig søker.

Avslagene for godkjenningsområdene prosjektering av veg-, utearealer og landskapsutforming, konstruksjonssikkerhet, bygningsfysikk og lydforhold og vibrasjoner i tiltaksklasse 1 ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert tilstrekkelig relevant praksis med godkjenningsområdene det var søkt om, jf. SAK10 §§ 11-3, 11-4, 11-5 og 13-5 andre ledd bokstav b, f, g og o med tilhørende veiledning. Foretaket hadde dermed heller ikke dokumentert å ha praksis over tid med godkjenningsområdene.

Når det gjelder godkjenningsområdet prosjektering av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 1 ble avslaget begrunnet med at det ikke var dokumentert nødvendig relevant utdanning, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning. Det ble vist til at relevant utdanning for eksempel ville være teknisk fagskole VVS. Foretaket hadde dokumentert å ha ansatte med teknisk fagskole anlegg. Foretaket hadde heller ikke dokumentert tilstrekkelig relevant praksis med godkjenningsområdet, jf. SAK10 §§ 11-4, 11-5 og 13-5 andre ledd bokstav g og tilhørende veiledning. Foretaket hadde dermed heller ikke dokumentert å ha praksis over tid med godkjenningsområdet.

For godkjenningsområdene utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 1, plasstøpte betongkonstruksjoner, tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner, murerarbeid, bærende metall- eller betongkonstruksjoner, glasskonstruksjoner og fasadekledning og taktekkingsarbeid i tiltaksklasse 2 ble avslagene begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert tilstrekkelig relevant praksis med de omsøkte godkjenningsområder og

tiltaksklasser, jf. SAK10 §§ 11-4, 11-5 og 13-5 tredje ledd bokstav b, f, g, h, i, j og k med tilhørende veiledning.

Direktoratet fant imidlertid grunnlag for å innvilge tiltaksklasse 1 for godkjenningsområdene utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner, tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner, og murarbeid da foretaket her hadde dokumentert å ha tilstrekkelig relevant praksis over tid med godkjenningsområdene i tiltaksklasse 1.

Det ble også i tilknytning til de prosjekterende og utførende godkjenningsområdene opplyst om at man ved søknad om sentral godkjenning for konkrete fagområder må dokumentere å ha tilstrekkelig relevant utdanning og praksis som er tilpasset godkjenningsområdet. Foretaket hadde tidligere hatt sentral godkjenning for overordnet ansvar for prosjektering og utførelse. Det ble opplyst om at det ikke er noen automatikk i at et foretak får innvilget sentral godkjenning for konkrete fagområder uten å dokumentere relevant utdanning og/eller relevant praksis over tid for de omsøkte godkjenningsområdene.

Foretaket hadde etter dette ikke dokumentert å ha kvalifikasjoner som var tilpasset de omsøkte godkjenningsområdene, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

Godkjenningsområde innvilget i klageomgangen

Direktoratet har i klageomgangen tatt klagen til følge for godkjenningsområdet ansvarlig søker i tiltaksklasse 1. Det vil si at foretaket har fått innvilget dette godkjenningsområdet. Det ble ved avgjørelsen sett hen til foretakets referanseprosjekter innsendt i klagen. Foretaket hadde etter en gjennomgang av referanseprosjektene dokumentert å ha tilstrekkelige kvalifikasjoner for godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

Generelle opplysninger om foretaket

Buskerud Byggservice AS har hatt sentral godkjenning i flere perioder tidligere. I perioden 03.03.2015 – 26.02.2018 hadde foretaket sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 1
- Overordnet ansvar for prosjektering i tiltaksklasse 1
- Overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 2
- Overordnet ansvar for kontroll i tiltaksklasse 1
- Kontroll av våtrom i tiltaksklasse 1
- Kontroll av lufttetthet i tiltaksklasse 1

Foretaket har 9 ansatte og ligger i Hokksund i Øvre Eiker kommune. Erik Aasen er daglig leder. Han har teknisk fagskole anlegg fra 2000. Det er ikke dokumentert andre utdanninger for øvrige ansatte.

Foretaket har sin virksomhet innen handel og tjenesteyting innen bygg og anlegg. Foretaket er i Enhetsregisteret registrert med næringskoden «71.121 Byggeteknisk konsulentvirksomhet».

Saksgang

22.01.2018 Søknad

27.02.2018 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

01.03.2018 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

02.05.2018 Brev til foretaket vedrørende behov for tilleggsopplysninger

14.05.2018 Tilleggsopplysninger til klagesak innsendt av foretaket

01.06.2018 Vedtak om delvis medhold i klage sendt foretaket

Foretaks anførsler

Foretaket viser i klagen til at det tidligere har hatt overordnet ansvar for prosjektering og utførelse, og anfører å inneha kompetansen for disse godkjenningene samt at det er synliggjort i referanseprosjektene. At godkjenningsnormene nå er delt opp i flere ansvarsområder anfører foretaket at ikke har noe å si for deres søknad, da foretaket har jobbet med alle disse ansvarsområdene i oppgitte prosjekter. Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet». Videre skal det vurderes om «foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. SAK10 § 11-5 første ledd.

Prosjektering av veg-, utearealer og landskapsutforming, konstruksjonssikkerhet, bygningsfysikk og lydforhold og vibrasjoner i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1 er mesterbrev eller fagskole (teknisk fagskole med 120 fagskolepoeng), eller tilsvarende, i tillegg til minimum 4 års praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning.

Relevant utdanning for godkjenningsområdet prosjektering av veg-, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 1 vil for eksempel være teknisk fagskole anlegg. For de resterende godkjenningsområdene vil relevant utdanning for eksempel være teknisk fagskole bygg.

Foretakets daglige leder Erik Aasen har teknisk fagskole anlegg fra Drammen tekniske fagskole fra 2000. Denne utdanningen tilfredsstiller kravet til nivå for prosjektering i tiltaksklasse 1, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3. I utdanningen inngår i tillegg til anleggsfag også en rekke bygningstekniske fag med husbyggingsteknikk 1 og 2. Etter direktoratets vurdering vil utdanningen dermed være relevant for faglig ledelse av de oppgaver som omfattes av godkjenningsområdene, både bygg- og anleggsrelaterte.

Utdanningskravet er dermed oppfylt.

Krav til praksis

Foretaket har ikke hatt sentral godkjenning for disse godkjenningsområdene tidligere. Kravet til relevant praksis over tid må derfor oppfylles fullt ut, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning. For funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1 er kravet til praksistid minimum 4 år.

Foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen prosjekterende må dokumentere å ha relevant praksis fra prosjektering innen eget fagområde i samme eller høyere tiltaksklasse, jf. SAK10 § 11-4 andre ledd og tilhørende veiledning.

Ved vurderingen av foretakets praksis er det sentralt om praksisen er oppdatert, praksisens varighet og tilknytning til godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-5 første ledd og tilhørende veiledning. Foretakets faglige ledelse må herunder kunne vise at den behersker hele bredden av arbeidsoppgaver innen det godkjenningsområdet det søker sentral godkjenning for, jf. Ot.prp. nr. 45 (2007-2008) pkt. 10.8.1. Den faglige bredden fremgår av omtalen av godkjenningsområdene i SAK10 § 13-5 andre ledd, jf. kap. 12. Ved søknad om sentral godkjenning må foretaket dokumentere at det oppfyller kravene, jf. SAK10 § 13-2.

Godkjenningsområdenes innhold fremgår av SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav b, f, g og o med tilhørende veiledning.

Vurdering av praksis

I søknadsomgangen sendte foretaket inn 1-2 prosjekter for hver av godkjenningsområdene. Prosjektene var datert 2014 – 2015 og gjaldt oppføring av enebolig samt tomannsbolig. Referanseprosjektene inneholdt ingen konkrete beskrivelser av hva foretaket hadde prosjektert opp i mot godkjenningsområdenes innhold i henhold til SAK10 § 13-5 andre ledd. Det var kun beskrevet at foretaket hadde utført oppføring av boligene, mens prosjektering ikke var nevnt. Det var dermed direktoratets vurdering at foretaket ikke hadde dokumentert å ha tilstrekkelig relevant praksis med godkjenningsområdene, og dermed heller ikke dokumentert å ha tilstrekkelig relevant praksis over tid, jf. SAK10 §§ 11-3, 11-4, 11-5 og 13-5 andre ledd.

Selve klagen inneholdt ingen konkrete referanseprosjekter med beskrivelser som kunne vurderes opp i mot de påklagede godkjenningsområdenes innhold. Det ble imidlertid sendt

med en kopi av igangsettingstillatelse med gjennomføringsplan for lavblokker fra 2017. Av denne fremkommer det at Buskerud Byggservice AS var en av flere foretak med ansvarsrett for prosjektering og utførelse. Av gjennomføringsplan fremgår det imidlertid at både prosjektering av arkitektur, konstruksjonssikkerhet, brannkonsept, oppmålingsteknisk prosjektering, brannalarm, nødlys og ledesystem, bygningsfysikk, sanitær-, varme og slukkeinstallasjoner, løfteinnretninger, lydforhold og vibrasjoner og geoteknikk var ansvarsbelagt av andre foretak. Buskerud Byggservice AS stod som ansvarlig prosjekterende av bygninger og installasjoner i tiltaksklasse 2.

Da andre foretak stod med ansvarsrett for prosjektering av de aktuelle godkjenningsområdene konstruksjonssikkerhet, bygningsfysikk og lydforhold og vibrasjoner kan dermed ikke direktoratet se at vedlagte igangsettingstillatelse dokumenterer relevant praksis med de påklagede godkjenningsområdene, da Buskerud Byggservice AS ikke selv prosjekterte eller hadde det faglige ansvaret for prosjekteringen, jf. SAK10 § 11-4 andre ledd. I klagen fulgte det heller ikke med noen beskrivelse av tiltaket eller hva foretaket hadde prosjektert.

Direktoratet etterspurte i klageomgangen i brev av 02.05.2018 ytterligere referanseprosjekter med beskrivelser som kunne dokumentere relevant praksis over tid med godkjenningsområdene.

Foretaket besvarte direktoratets forespørsel 14.05.2018 og sendte da inn en liste over utvalgte referanseprosjekter. Referanseprosjektene er oppgitt å være ferdigstilt i perioden 2012 – 2018.

Av innsendt tilleggsinformasjon fremkommer det at Buskerud Byggservice AS har prosjektert og utført konstruksjon, bygningsfysikk, lyd/vibrasjoner, brann, ventilasjon og veg, grunnarbeider og landskapsutforming samt samordning av alle fagområder for rehabilitering av kommunal barnehage, oppføring av tomannsboliger, eneboliger og seksmannsboliger. Utover dette fremkommer det ingen konkrete beskrivelser av hva foretaket har prosjektert opp i mot godkjenningsområdene. Det fremgår således ingen informasjon om hvordan foretaket har vurdert bæreevne og stabilitet under prosjekteringen, verifikasjon av ytelser og tekniske løsninger for energi, stråling, lyd og fukt, beskrivelse av kartlegging av lyd- og vibrasjonskilder samt nødvendige tiltak, eller hvorvidt foretaket har prosjektert utforming og dimensjonering av veg og håndtering av overvann og lignende prosjektering i henhold til SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav b, f, g og o med tilhørende veiledning.

Det er etter dette direktoratets vurdering at foretaket ikke i tilstrekkelig grad har dokumentert å ha relevant praksis som dekker de påklagede godkjenningsområdene, jf. SAK10 §§ 11-3, 11-4 andre ledd og 11-5 første ledd, jf. § 13-5 andre ledd bokstav b, f, g og o med tilhørende veiledning. Foretaket har dermed heller ikke dokumentert å ha praksis over tid med godkjenningsområdene, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning.

Buskerud Byggservice AS har etter dette ikke dokumentert at det har kvalifikasjoner som er tilpasset godkjenningsområdene, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

Prosjektering av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1 er mesterbrev eller fagskole (teknisk fagskole med 120 fagskolepoeng), eller tilsvarende, i tillegg til minimum 4 års praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning.

Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være teknisk fagskole VVS.

Vurdering av utdanning

Daglig leder Erik Aasen har dokumentert å ha teknisk fagskole anlegg med byggfag fra 2000. Denne utdanningen tilfredsstiller kravet til utdanningsnivå for prosjektering i tiltaksklasse 1, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 med tilhørende veiledning.

Ved søknad om sentral godkjenning er det i tillegg til utdanningsnivå også et vilkår at foretakets faglige ledelse kan dokumentere å ha relevant utdanning for det omsøkte godkjenningsområdet, jf. SAK10 §§ 11-3 og 11-5 første ledd med tilhørende veiledning. Spørsmålet blir dermed om fagskoleutdanningen retning bygg og anlegg kan vurderes til å være tilstrekkelig relevant for det påklagede godkjenningsområdet.

Ved vurderingen av om utdanningen anses som relevant er fagretning og fagkombinasjon sentralt, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning. Et avgjørende moment vil derfor være om utdanningens innhold og fagretning gjenspeiler det påklagede godkjenningsområdets innhold og arbeidsoppgaver.

Godkjenningsområdet prosjektering av ventilasjon- og klimainstallasjoner omfatter i henhold til SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav k og tilhørende veiledning prosjektering av nye og omprosjektering av eksisterende ventilasjon- og klimainstallasjoner med varme-, kjøle- og gjenvinningsfunksjoner. Prosjekteringen omfatter blant annet dimensjonering av komplette ventilasjonsaggregater, fastlegging av luftmengder og dimensjoner på kanaler, produkter og komponenter med videre.

Godkjenningsområdet omfatter med dette arbeidsoppgaver som krever konkrete kunnskaper om ventilasjon- og klimaanlegg i form av blant annet varme- og kjøleanlegg samt dimensjonering av denne typen anlegg. Det er på bakgrunn av dette vesentlig at utdanningen som ligger til grunn for sentral godkjenning gjenspeiler dette i form av innhold og fagretning, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning.

Ut i fra innhold og fagsammensetning i fagskoleutdanningen til Erik Aasen retter denne seg først og fremst mot det rent bygge- og anleggstekniske i form av fag som husbyggingsteknikk og anleggsteknikk.

Til sammenligning inneholder læreplanen til en teknisk fagskole VVS fag som energi og miljø i bygg, elektro og automatisering samt VVS-prosjektering og systemforståelse. Denne typen fag vil være svært relevante for godkjenningsområdet, men inngår ikke i vedlagt fagskoleutdanning for Erik Aasen.

Det er etter dette direktoratets vurdering at fagskoleutdanningen til Erik Aasen ikke inneholder en tilstrekkelig mengde ventilasjon- og klimatekniske fag til å kunne gjenspeile godkjenningsområdets innhold og arbeidsoppgaver. Det er dermed direktoratets vurdering at utdanningen det er vist til ikke er tilstrekkelig relevant for det påklagede godkjenningsområdet, jf. SAK10 §§ 11-3 og 13-5 andre ledd bokstav k og tilhørende veiledning.

Utdanningskravet er dermed ikke oppfylt.

Krav til praksis

Utdanningskravet er absolutt, og praksis kan ikke veie opp for dette. Direktoratet vil imidlertid kort kommentere foretakets praksis fra søknads- og klageomgang.

I søknadsomgangen viste foretaket til to referanseprosjekter fra 2014 og 2015 hvor foretaket hadde stått ansvarlig for oppføring av en enebolig samt en tomannsbolig. Det fremkommer ingen informasjon av prosjektene hvorvidt foretaket har prosjektert og dimensjonert ventilasjon- og klimainstallasjoner. I innsendt tilleggsinformasjon til klagen er det nevnt «prosjektering ventilasjon» i to av referanseprosjektene. Videre beskrivelse av hvilke type installasjoner foretaket har prosjektert opp i mot godkjenningsområdet fremkommer ikke.

Det er etter dette direktoratets vurdering at foretaket heller ikke har dokumentert å ha tilstrekkelig relevant praksis med godkjenningsområdet, jf. SAK10 §§ 11-3, 11-4 andre ledd og 11-5 første ledd, jf. § 13-5 andre ledd bokstav k og tilhørende veiledning. Foretaket har dermed heller ikke dokumentert at kravet til praksis over tid er oppfylt, jf. SAK10 § 11-3.

Buskerud Byggservice AS har ikke dokumentert å ha kvalifikasjoner som er tilpasset det påklagede godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd og tilhørende veiledning.

Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 1, plasstøpte betongkonstruksjoner, tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner, murarbeid, montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner, glasskonstruksjoner og fasadekledning og taktekkingsarbeid i tiltaksklasse 2

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 1 er fag- eller svenneprøve i henhold til læreplaner fastsatt med hjemmel i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa, eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 med tilhørende veiledning. I tiltaksklasse 2 vil kravet til utdanningsnivå være mesterbrev eller fagskole (teknisk fagskole med 120 fagskolepoeng), eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3.

Relevant utdanning for godkjenningsområdet utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 1 vil for eksempel være fagbrev som anleggsmaskinfører. For de resterende godkjenningsområder i tiltaksklasse 2 vil relevant utdanning for eksempel være teknisk fagskole bygg.

Foretakets daglige leder Erik Aasen har teknisk fagskole anlegg fra 2000. Denne utdanningen tilfredsstiller kravet til nivå for utførelse i tiltaksklasse 1 og 2, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3. I utdanningen inngår i tillegg til anleggsfag også en rekke bygningstekniske fag med husbyggingsteknikk 1 og 2. Etter direktoratets vurdering vil utdanningen dermed være relevant for faglig ledelse av de oppgaver som omfattes av godkjenningsområdene, både bygg- og anleggsrelaterte.

Utdanningskravet er dermed oppfylt.

Krav til praksis

Foretaket har ikke hatt sentral godkjenning for disse godkjenningsområdene tidligere. Kravet til relevant praksis over tid må derfor oppfylles fullt ut, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning. For funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 1 kreves det at foretaket kan vise til minimum 2 års relevant praksis, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning. For tiltaksklasse 2 er kravet minimum 3 år.

Foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen utførende må dokumentere å ha relevant praksis fra utførelse innen eget fagområde i samme eller høyere tiltaksklasse, jf. SAK10 § 11-4 tredje ledd og tilhørende veiledning.

Ved vurderingen av foretakets praksis er det sentralt om praksisen er oppdatert, praksisens varighet og tilknytning til godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-5 første ledd og tilhørende veiledning. Foretakets faglige ledelse må herunder kunne vise at den behersker hele bredden av arbeidsoppgaver innen det godkjenningsområdet det søker sentral godkjenning for, jf. Ot.prp. nr. 45 (2007-2008) pkt. 10.8.1.

Godkjenningsområdenes innhold fremgår av SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav b, f, g, h, i, j og k med tilhørende veiledning.

Vurdering av praksis

I søknadsomgangen sendte foretaket inn 1-3 prosjekter for hver av godkjenningsområdene. Prosjektene var datert 2014 – 2016 og gjaldt oppføring av eneboliger, lavblokker/rekkehus samt tomannsboliger.

Foretaket fikk i søknadsomgangen innvilget sentral godkjenning for godkjenningsområdene utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner, tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner og murerarbeid i tiltaksklasse 1. Foretaket hadde for disse godkjenningsområdene vist til praksis med plasstøpte betongkonstruksjoner, forskaling og støp av eneboliger og lavblokker, oppføring av boliger i tre samt tilhørende pipe- membran- og flisarbeider. Arbeidene det ble vist til ble av direktoratet vurdert til å være relevante for godkjenningsområdene i tiltaksklasse 1, jf. SAK10 §§ 11-3 og 13-5 tredje ledd bokstav f, g og h med tilhørende veiledning. Foruten de nevnte referanseprosjektene som ble vurdert til å omfattes av godkjenningsområdene i tiltaksklasse 1, viste foretaket også til ett referanseprosjekt fra 2016 for godkjenningsområdet utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner som ble vurdert til å omfattes av tiltaksklasse 2. Prosjektet gjaldt oppføring av lavblokker i betong med parkeringskjeller. Prosjektet ble vurdert av direktoratet til å omfattes av godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav f og tilhørende veiledning. Foretaket hadde dermed vist til ett års praksis med dette godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2. Dette var ikke tilstrekkelig til å tilfredsstille kravet til praksis over tid, jf. SAK10 § 11-3. For de andre nevnte godkjenningsområder hadde foretaket kun vist til praksis med tiltaksklasse 1.

For godkjenningsområdene utførelse av bærende metall- eller betongkonstruksjoner, montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning og taktekkingsarbeid i tiltaksklasse 2, fikk foretaket i søknadsomgangen heller ikke innvilget disse i en lavere tiltaksklasse. Foretaket viste for disse godkjenningsområdene til de samme tre referanseprosjekter som nevnt over med oppføring av enebolig, rekkehus/lavblokker og tomannsbolig. Felles for de nevnte godkjenningsområder var at foretaket imidlertid ikke beskrev hva det hadde utført opp i mot godkjenningsområdenes innhold. Det fremkom ingen informasjon om hvorvidt foretaket hadde utført arbeider med montering av bærende metall- eller stålkonstruksjoner, montering av glass- eller fasadekledning eller utført noen form for taktekkingsarbeid i henhold til SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav i, j og k med tilhørende veiledning.

Selve klagen inneholdt ingen konkrete referanseprosjekter med beskrivelser som kunne vurderes opp i mot de påklagede godkjenningsområdenes innhold. Det ble imidlertid sendt med en kopi av igangsettingstillatelse med gjennomføringsplan for lavblokker fra 2017. Av denne fremkommer det at Buskerud Byggservice AS var en av flere foretak med ansvarsrett for prosjektering og utførelse. Av vedlagt gjennomføringsplan fremkommer det at utførelse av både veg- og grunnarbeider samt en rekke andre utførende områder var ansvarsbelagt av

andre foretak. Buskerud Byggservice AS stod oppført med ansvarsrett for utførelse av bygninger og installasjoner i tiltaksklasse 2. I klagen fulgte det imidlertid ikke med noen beskrivelse av tiltaket eller hva foretaket konkret hadde utført i tiltaket. Direktoratet kan dermed ikke vurdere referanseprosjektet opp i mot påklagede godkjenningsområder i henhold til SAK10 § 13-5 tredje ledd.

Direktoratet etterspurte i brev av 02.05.2018 flere referanseprosjekter med beskrivelser som kunne dokumentere at foretaket hadde relevant praksis over tid med de påklagede godkjenningsområdene. Foretaket sendte da inn en liste over utvalgte referanseprosjekter ferdigstilt i perioden 2012 – 2018.

Av innsendt tilleggsinformasjon fremkommer det at Buskerud Byggservice AS har prosjektert og utført konstruksjon, bygningsfysikk, lyd/vibrasjoner, brann, ventilasjon og veg, grunnarbeider og landskapsutforming samt samordning av alle fagområder for rehabilitering av kommunal barnehage, oppføring av tomannsboliger, eneboliger og seksmannsboliger. Utover dette fremkommer det ingen konkrete beskrivelser av hva foretaket har utført opp i mot godkjenningsområdenes innhold som gjør det mulig å vurdere relevans eller tiltaksklasse. Det fremgår således ingen informasjon om konkret hva og hvordan foretaket har utført i form av for eksempel arbeid med gravings- og sprengningsarbeider, plasstøpte betongkonstruksjoner i større bygninger med 3-5 etasjer, tømrerarbeider i større bygninger med flere boenheter eller middels store skoler, murarbeider med middels vanskelighetsgrad som bærevegger og søyler, montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i større lager-/industribygg eller boligblokker inntil 5 etasjer, montering av store vinduskonstruksjoner eller bærende glasskonstruksjoner, arbeid på tak med sammensatte takformer eller lignende relevante arbeider som omfattes av godkjenningsområdene i henhold til SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav b, f, g, h, i, j og k med tilhørende veiledning.

Det er etter dette direktoratets vurdering at foretaket ikke i tilstrekkelig grad har dokumentert å ha relevant praksis som dekker de påklagede godkjenningsområdene og tiltaksklasser, jf. SAK10 §§ 11-3, 11-4 andre ledd og 11-5 første ledd, jf. § 13-5 tredje ledd bokstav b, f, g, h, i, j og k med tilhørende veiledning. Foretaket har dermed heller ikke dokumentert å ha praksis over tid med de påklagede godkjenningsområdene/tiltaksklasser, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning.

Buskerud Byggservice AS har etter dette ikke dokumentert at det har kvalifikasjoner som er tilpasset godkjenningsområdene, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

Konklusjon

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Buskerud Byggservice AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

Til opplysning: Direktoratet er klar over at foretaket tidligere ikke har hatt sentral godkjenning for konkrete prosjekterings- eller utførende fagområder, men har hatt sentral godkjenning for overordnet ansvar for prosjektering og utførelse. Å inneha sentral godkjenning for overordnet ansvar er ikke det samme som å ha sentral godkjenning for konkrete fagområder. Ved søknad om sentral godkjenning for slike konkrete fagområder som nå ble omsøkt, må det dokumenteres fullt ut at foretaket har relevant praksis over tid for det konkrete godkjenningsområdet, jf. SAK10 §§ 11-3, 11-4 og 13-5 med tilhørende veiledning.

Foretaket anfører også at de konkrete fagområder som nå er omsøkt ikke tidligere var egne områder, men at de overordnede godkjenningsområdene nå er delt opp i enkeltområder. Direktoratet vil påpeke at dette ikke er tilfelle, da de konkrete fagområdene var egne godkjenningsområder for sentral godkjenning også tidligere, i tillegg til de overordnede godkjenningsområdene.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt. »

Sak 94/18 Klage på vedtak om avslag på søknad om endring av sentral godkjenning fra Lid Ventilasjon AS (klagesaksnr. 2018/2319)

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

« Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om endring av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av riving og miljøsanering i tiltaksklasse 2

I brev datert 08.03.2018 ble vedtak av 16.02.2018 påklaget av foretaket ved Håkon Lid. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 10.01.2018 søknad om endring av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 16.02.2018 avslo direktoratet søknaden. Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av varme- og kuldeinstallasjoner i tiltaksklasse 3
- Utførelse av riving og miljøsanering i tiltaksklasse 2

Avslaget for utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner og utførelse av riving og miljøsanering ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert nødvendig relevant utdanning på utdanningsnivå for tiltaksklasse 2, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. For utførelse av riving og miljøsanering ble avslaget også begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert tilstrekkelig relevant praksis for tiltaksklasse 2, jf. SAK10 §§ 11-4, 11-5 og 13-5 tredje ledd bokstav t og tilhørende veiledning. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdene og tiltaksklassene det var søkt om, jf. SAK10 § 11-1.

Godkjenningsområdene ble ikke vurdert for tiltaksklasse 1 da foretaket tidligere har fått innvilget denne tiltaksklassen frem til 01.04.2020.

Direktoratet har delvis tatt klagen til følge

Direktoratet har tatt klagen til følge når det gjelder godkjenningsområdet utførelse av varme- og kuldeinstallasjoner i tiltaksklasse 3. Det ble ved avgjørelsen sett hen til referanseprosjektene foretaket sendte inn i klagesaksomgangen.

Generelle opplysninger om foretaket

Lid ventilasjon AS fikk sentral godkjenning første gang 20.04.2005. I perioden 28.04.2014 – 31.03.2017 hadde foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdene prosjektering av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 2, overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 3 og utførelse av ventilasjon og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 3.

Foretaket har 15 ansatte og ligger i Oslo kommune. Håkon Lid er prosjektansvarlig i foretaket og er utdannet ingeniør med studieretning VVS-teknikk fra 1978. Foretaket har også dokumentert at prosjektleder Gunnar Bleka har svennebrev som kobber- og blikkenslager fra 1987 og at bas for bygningsmessige arbeider Jonas Bleka har svennebrev som tømrer fra 2011.

Foretaket har ifølge Enhetsregisteret sin virksomhet innen kjøp og salg av ventilasjons- og klimaprodukter samt tjenesteytelser i denne forbindelse og det er registrert med næringskoden «43.223 Ventilasjonsarbeid».

Saksgang

10.01.2018 Søknad om endring av sentral godkjenning

16.02.2018 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

08.03.2018 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

14.03.2018 – 19.03.2018 Korrespondanse mellom DiBK og foretaket vedrørende saksbehandlingstid og tilleggsinformasjon om pågående prosjekt

04.05.2018 – 28.05.2018 Korrespondanse mellom DiBK og foretaket vedrørende ytterligere dokumentasjon av praksis for utførelse av varme- og kuldeinstallasjoner

Foretaks anførsler

Foretaket viser i klagen til at de siden 1994 har rehabilitert, bygget skoler og andre større bygninger og at deres oppdrag hovedsakelig er total- og generalentrepriser der de har vært ansvarlige for alle tekniske og bygningsmessige fag.

Videre vises det til at foretaket tidligere har hatt sentral godkjenning for overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 3 og at foretaket dermed må komme under overgangsordningen. Foretaket har lagt ved en referanseliste over utvalgte prosjekter med bygningsmessige arbeider som de har utført de siste 24 år og skriver at flere av prosjektene har vært i tiltaksklasse 3 for bygningsmessige arbeider.

Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningsområdene utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 2 og utførelse av riving og miljøsanering i tiltaksklasse 2.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet». Videre skal det vurderes om «foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. SAK10 § 11-5 første ledd.

Samlet vurdering av godkjenningsområdene:

Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 2

Utførelse av riving og miljøsanering i tiltaksklasse 2

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 2 er mesterbrev eller fagskole (teknisk fagskole med 120

fagskolepoeng), eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for nevnte godkjenningsområder vil for eksempel være mesterbrev som tømrer eller teknisk fagskole med linjefag bygg. For utførelse av riving og miljøsanering vil også teknisk fagskole med linjefag anlegg være relevant.

Foretaket har dokumentert at bas for bygningsmessige arbeider Jonas Bleka har svennebrev som tømrer. Denne utdanningen er relevant for de påklagede godkjenningsområdene, men oppfyller ikke krav til nødvendig utdanningsnivå for ansvarlig utførende i tiltaksklasse 2, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3.

Foretaket har også dokumentert karakterutskrift fra ingeniørutdanning med studieretning VVS-teknikk for prosjektansvarlig Håkon Lid. Endelig vitnemål er dokumentert i tidligere søknad om sentral godkjenning, som viser at utdanningen ble fullført i 1978. Denne utdanningen oppfyller kravet til utdanningsnivå for ansvarlig utførende i tiltaksklasse 2. Spørsmålet er derfor om utdanning er relevant for godkjenningsområdene utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner og utførelse av riving og miljøsanering.

Når det skal vurderes hvorvidt utdanning som VVS-ingeniør er relevant for de påklagede godkjenningsområdene vil vurderingen måtte ta utgangspunkt i hvilke arbeidsoppgaver godkjenningsområdene omfatter sammenholdt med innholdet i opplæringen som VVS-ingeniør.

Oppgaver som inngår i godkjenningsområdet utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner kan være utførelse av yttervegger, etasjeskiller, innvendige vegger og takkonstruksjoner, luft- og fukttetting og varme-, lyd- og kondensisolering. Tiltaksklasse 2 omfatter oppføring og vesentlige endringsarbeider av bygning med boenhet til og med fire etasje, bygning for publikum og arbeidsbygning med tre og fire etasjer, samt andre trekonstruksjoner av tilsvarende kompleksitet, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav g og tilhørende veiledning.

Godkjenningsområdet riving og miljøsanering omfatter sanering og forsvarlig sluttbehandling av farlig avfall samt håndtering av rivingsmaterialer for ombruk, gjenvinning, energiutnyttelse og forsvarlig sluttbehandling. Tiltaksklasse 2 omfatter riving og miljøsanering av bygning med BRA større enn 400 m² og inntil 2000 m² og anlegg eller konstruksjoner med tilsvarende størrelse og materialbruk. I tettbygd strøk hvor det kan være stor fare for skade på nabobygninger gjelder en øvre arealgrense på 1 000 m², jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav t og tilhørende veiledning.

Ved relevansvurderingen av utdanningen for disse godkjenningsområdene er det følgelig avgjørende at utdanningen inneholder en tilstrekkelig mengde byggtekniske fag og at den gir et bredt nok grunnlag med tanke på konstruksjonsforståelse. For utførelse av riving og miljøsanering vil anleggstekniske fag også være relevant.

Foretaket har som nevnt dokumentert at prosjektansvarlig Håkon Lid er utdannet ingeniør med studieretning VVS-teknikk. Foretaket har i søknaden lagt ved karakterutskrift for Håkon Lid, mens vitnemålet er dokumentert tidligere. Av vitnemålet fremgår det at utdanningen blant annet innehar opplæring i fag som kjøleteknikk, ventilasjonsteknikk, varmeanlegg, sanitæranlegg, materialteknikk og bygningsteknikk.

I vedtaket av 16.02.2018 ble det vist til at bygningsteknikk er et innføringsfag som gir kandidaten innsyn i fagområder til andre det kan tenkes at kandidaten skal samarbeide med, som for eksempel på områdene konstruksjonsteknikk, bygningsfysikk, miljøvurderinger og dagslys samt at faget ikke gir tilstrekkelig kompetanse til å selv utføre alle fagområdene som er inkludert i faget byggtknikk. Til sammenligning vil eksempelvis en utdanning ved teknisk fagskole linjefag bygg inneha opplæring i fag som konstruksjonslære, stål-, tre- og betongkonstruksjoner og bygningsfysikk.

Direktoratet finner etter ovennevnte at den dokumenterte utdanningen ikke innehar en tilstrekkelig mengde byggtekniske eller anleggstekniske fag og at den derfor ikke vil være tilstrekkelig relevant for de påklagede godkjenningssområdene.

Kravet til utdanning er dermed ikke oppfylt.

Til foretakets anførsel i søknaden om at faget bygningsteknikk sammen med lang erfaring og øvrig kompetanse må være tilstrekkelig for utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 2 vil direktoratet bemerke at det ikke har anledning til å fravike kravet om utdanning og la praksis veie opp for manglende relevant utdanning.

Godkjenningssområdet er ikke vurdert for tiltaksklasse 1 da foretaket tidligere har fått innvilget denne tiltaksklassen frem til 01.04.2020.

Krav til praksis

Ettersom kravet til utdanning ikke er oppfylt er det ikke nødvendig å gå detaljert igjennom referanseprosjektene for å kunne avgjøre klagen. Direktoratet vil likevel bemerke at selv om flere av referanseprosjektene foretaket viser til synes å være relevante for utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 2, så har ikke direktoratet anledning til å fravike kravet om relevant utdanning. Hva gjelder utførelse av riving og miljøsanering er ikke referanseprosjektene i søknaden beskrevet på en slik måte at det kan vurderes om oppgavene i kompleksitet og vanskelighetsgrad tilsvarer tiltaksklasse 2. Direktoratet har ikke etterspurt nærmere beskrivelser av praksis ettersom kravet til relevant utdanning for denne tiltaksklassen ikke er oppfylt.

Forholdet til overgangsbestemmelsen

Foretaket viser i klagebrevet til at de tidligere har hatt sentral godkjenning for overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 3 og anfører at de må komme inn under overgangsbestemmelsen. Til dette vil direktoratet bemerke at overgangsbestemmelsen kun

gjelder ved fornyelse av sentral godkjenning og ikke søknad om endring av sentral godkjenning som i dette tilfellet, jf. SAK10 § 20-3.

Direktoratet skal også tilføye at overgangsbestemmelsen kun gir anledning til å la praksis kompensere for manglende utdanningsnivå, men den gir ikke anledning til å kompensere på manglende relevans av utdanning. Hertil kommer også at det er en forutsetning at foretaket tidligere har hatt sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene. I dette tilfellet har ikke foretaket tidligere hatt sentral godkjenning for utførelse av tømrerarbeider og montering av trekonstruksjoner eller utførelse av riving og miljøsanering.

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Lid Ventilasjon AS verken i søknaden eller i klagesaksmgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningsområdene utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 2 og utførelse av riving og miljøsanering i tiltaksklasse 2.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.»

Klager har i e-post datert 14.06.2018 sendt inn kommentarer til direktoratets saksfremlegg i den aktuelle saken. Klagenemnda har tatt hensyn til disse i vurderingen, men kan ikke se at de har avgjørende betydning for resultatet i saken.

Sak 95/18 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning fra Jorde Bygg & Maskin AS (klagesaksnr. 2018/2329)

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

« Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om endring av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområde:

- Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1.

I brev mottatt 09.03.2018 ble vedtak av 19.02.2018 påklaget ved Ola Halvard Jorde. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 01.12.2017 søknad om endring av sentral godkjenning for ansvarsrett. I vedtak datert 19.02.2018 avslo direktoratet delvis søknaden, og foretaket leverte 09.03.2018 klage på vedtaket. Klagen gjelder godkjenningsområde utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1.

Avslaget ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert nødvendig relevant utdanning for godkjenningsområdet foretaket søkte om, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdet det var søkt om, jf. SAK10 § 11-1.

Generelle opplysninger om foretaket

Jorde Bygg & Maskin AS fikk sentral godkjenning første gang 13.01.2015. For perioden 2015-13.01.2018 hadde foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdene;

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 1
- Overordnet ansvar for prosjektering i tiltaksklasse 1
- Overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 1
- Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1

Foretaket står oppført med 9 ansatte, ble stiftet i 22.04.2014 og ligger på 3550 GOL. Ola Halvard Jorde er daglig leder. Foretaket har sin virksomhet innen oppføring av nybygg, rehabilitering og tilbygg. Graving og grunnarbeid. Næringskode: 41.200 Oppføring av bygninger.

Saksgang

01.12.2017 Fornøyelse
19.02.2018 Vedtak om sentral godkjenning
09.03.2018 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretakets anførsler

Jorde Bygg & Maskin AS v/Ola Halvard Jorde har sendt inn klagen og gir uttrykk for at kompetansen i foretaket er god, med bakgrunn i praksis opparbeidet fra oppføring av flere hundre hus og hytter de siste 39 år. De oppgir at de fra november 2019 vil ha en ansatt med

fagbrev. Det nevnes også at Jorde fra 1998 under organisasjonsnummer 970384944 har innehatt sentral godkjenning. Det vises til vedlegg.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for det påklagede godkjenningsområdet.

Oversikt over gjeldende rett for vurderingen

Det følger av SAK10 § 11 at ansvarlig foretak skal ha en organisasjon med relevant faglig kompetanse, og synliggjøre sin organisering som foretak og hvordan det vil organisere arbeid og kvalifikasjoner i tiltakene. Videre følger av SAK10 § 11-1 2. ledd at foretak som søker sentral godkjenning skal dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet. Det er nødvendig med tilstrekkelig og relevant utdanning og praksis tilpasset de omsøkte godkjenningsområdene for å sikre at det benyttes nødvendig og relevante faglige kvalifikasjoner for å oppfylle kravene i plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter.

Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 1 er fag- eller svenneprøve i henhold til læreplaner fastsatt med hjemmel i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den videregående opplæringa, eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning.

Foretaket har ikke dokumentert utdanning med fagbrev/svennebrev tømrer. Det vises til avslagstekst for godkjenningsområdet i vedtak av 19.02.2018, hvor det konkluderes med at formell utdanning ikke er dokumentert. Vi kan ikke se at det i klagesaken er tilført nye opplysninger som gir grunnlag for endring av tidligere vurdering.

Kravet til utdanningsnivå tilsvarende SAK10 § 11-2 a og tilhørende veiledning er dermed ikke oppfylt.

Krav til praksis

Fagområdet omfatter utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner. Oppgaver som inngår i fagområdet kan være utførelse av yttervegger, etasjeskiller, innvendige vegger og takkonstruksjoner, luft- og fuktetting og varme-, lyd- og kondensisolering, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav g og tilhørende veiledning.

Tiltaksklasse 1 omfatter oppføring og endringsarbeider av byggverk med liten vanskelighetsgrad. Det vil si småhus til og med tre etasjer og andre bygninger til og med to etasjer. Alle relevante arbeider som inngår i oppføring av bygning omfattes av godkjenningsområdet, f.eks. betongarbeider og murarbeider for småhus i tiltaksklasse 1,

montering av produkter, bygningselementer, taktekkingsarbeider og membranarbeider (fukt, radon) m.m.

Eksempler på utførelse av tømrerarbeider i tiltaksklasse 1 kan være oppføring eller vesentlig endring av:

- enebolig, to- til firemannsbolig, rekkehus, kjedehus og terrassehus til og med tre etasjer
- små barnehager og arbeidsbygg til og med to etasjer
- landsbruksbygninger og lagerbygg til og med 2000 m² BRA
- supplerende tømrerarbeider som for eksempel montering av ikke bærende vegger i store bygg

For funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 1 må foretaket dokumentere minst 2 års relevant praksis i tillegg til formell utdanning. Det kan også legges vekt på relevant og kvalifiserende praksis som er opparbeidet før utdanningen er avsluttet. Denne praksisen må være fra samme eller høyere tiltaksklasse som erklæringen om ansvarsrett eller søknaden om sentral godkjenning gjelder. Minst halvparten av praksistiden må være opparbeidet etter endt utdanning. Hvert år med relevant og kvalifiserende praksis som er opparbeidet før utdanningen er avsluttet, godskrives med et 1/2 år. Jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning.

Det er gitt en god beskrivelse av tre referanseprosjekter som alle er dekkende for godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1. Kravet til praksis er dermed oppfylt.

Foretaket har grunnet manglende formell utdanning på fastsatt nivå, ikke dokumentert at det har kvalifikasjoner som er tilpasset godkjenningsområdet utførelse av tømrerarbeider og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd. »

Sak 96/18 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning fra Rogalandshus AS (klagesaksnr. 2018/2350)

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 1

Vedtak av 07.03.2018 ble påklaget av foretaket i direktoratets elektroniske søknadsløsning 11.03.2018. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 02.02.2018 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 07.03.2018 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområder ble innvilget:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 1
- Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1

Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 1

Avslagene ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert nødvendig utdanningsnivå, jf. byggesaksforskriften(SAK10) §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdene, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

Generelle opplysninger om foretaket

Rogalandshus AS fikk sentral godkjenning første gang 26.06.2009. I perioden 29.04.2015 – 06.03.2018 hadde foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdene ansvarlig søker i tiltaksklasse 2, overordnet ansvar for prosjektering i tiltaksklasse 1, overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 1 og utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1.

Foretaket har 11 ansatte og ligger i Bryne i Time kommune. Idar Mæland er daglig leder. Han har svennebrev som tømmer fra 2000. Foretaket har sin virksomhet innen oppføring av nybygg, påbygg og rehabilitering av bygg. Foretaket er registrert med næringskoden «41.200 Oppføring av bygninger» i Enhetsregisteret.

Saksgang

02.02.2018 Søknad

07.03.2018 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

11.03.2018 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretaks anførsler

Foretaket skriver i sin klage at det i søknad om fornyelse er tilknyttet fagpersonell med utdanning på høghskolenivå til flere av referanseprosjektene, i form av ingeniøruddannelse innen konstruksjonssikkerhet. Foretaket mener derfor at foretaket har tilstrekkelig utdanningsnivå til å oppnå sentral godkjenning for de avslåtte fagområdene. Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet». Videre skal det vurderes om «foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. SAK10 § 11-5 første ledd.

Foretakets organisering og faglige ledelse

Foretaket sendte i søknaden inn en organisasjonsplan. Av denne fremgikk det at Idar Mæland var daglig leder. I tillegg hadde han rolle som prosjektleder sammen med Vidar Enoksen. Mæland og Enoksen har begge svennebrev som tømrer fra år 2000. Denne dokumentasjonen la direktoratet til grunn for sin vurdering av foretakets faglige kvalifikasjoner.

I klagen har foretaket sendt inn en ny organisasjonsplan. For foretaket Rogalandshus AS fremgår den samme organiseringen, men Bjarte Skrettingland er lagt til som eier av foretaket gjennom foretaket Tinghaug AS. Skrettingland er utdannet byggingeniør med studieretning konstruksjonsteknikk fra Høgskolen i Stavanger i 2000. Det fremgikk ikke av organisasjonskartet hvorvidt Skrettingland var fast ansatt i foretaket, eller om han hadde en faglig ledelse.

Direktoratet ba i brev datert 25.04.2018 om en redegjørelse for Skrettinglands tilknytning til foretaket og den faglige ledelsen og innflytelsen på tiltakene foretaket prosjekterer. Det fremkommer av SAK10 § 11-1 andre ledd og tilhørende veiledning at faglig ledelse skal være fast ansatt i foretaket.

I tilleggsopplysningene fra foretaket fremkommer det at Skrettinglands tilknytning er gjennom styredeltakelse, samt at han er delaktig i driften av selskapet. Det vises til at han har

vært faglig leder siden oppstarten, i tillegg til at han er medeier i 62,5% gjennom Tinghaug AS. Det vises videre til at Skrettingland har kontor i samme lokale som Rogalandshus AS og er involvert på daglig basis. På grunn av lønnskostnader er ikke Skrettingland ansatt i foretaket, selv om han utfører den faglige rollen slik han også har gjort ved tidligere søknader.

Ved søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett skal foretaket dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset godkjenningsområdet, herunder at det benyttes nødvendige og relevante faglige kvalifikasjoner for å sikre at arbeid innenfor det omsøkte godkjenningsområdet ivaretas i samsvar med krav gitt i eller med hjemmel i plan- og bygningsloven, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd. Det følger videre av veiledningen til bestemmelsen av det for sentral godkjenning kreves at faglig ledelse er fast ansatt i foretaket. Det er ikke tilstrekkelig at faglig ledelse er ansatt i et tilknyttet foretak.

Direktoratet vurderer dermed at Bjarte Skrettingland ikke er en del av den faglige ledelsen i foretaket, og hans kvalifikasjoner kan dermed ikke danne grunnlag for en sentral godkjenning, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

Det bemerkes imidlertid at det for ansvarsrett i den konkrete byggesak ikke stilles krav til at kompetansen som benyttes i tiltakene skal være fast ansatt i foretaket. Dette fordi foretakene skal ha mulighet til å tilpasse seg konjunktursvingninger og størrelsen på prosjekter, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd og veiledningen til bestemmelsen.

Ansvarlig søker i tiltaksklasse 2

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig søker i tiltaksklasse 2 er mesterbrev eller fagskole (teknisk fagskole med 120 fagskolepoeng), jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil mesterbrev som tømrer eller teknisk fagskole bygg. Foretaket har dokumentert å ha ansatte med svennebrev som tømrer. Kravet til utdanningsnivå er dermed ikke oppfylt.

Imidlertid har direktoratet ved vurdering av søknad om sentral godkjenning vurdert at foretaket kunne kompenseres for manglende utdanningsnivå med bakgrunn i overgangsbestemmelsen, jf. SAK10 § 20-3. Siden utdanningskravet for ansvarlig søker i tiltaksklasse 1 og 2 er det samme, vil dermed direktoratets vurdering være hvorvidt det er dokumentert tilstrekkelig praksis med tiltaksklasse 2.

Krav til praksis

Oppgaver og ansvar til ansvarlig søker bestemmes av pbl. § 23-4 og presiseres ytterligere av byggesaksforskriften § 12-2 bokstav a-m. Tiltaksklasseplassering for søkerfunksjonen vil være avhengig av kompleksitet, herunder hvor mange ansvarlige foretak som skal ha ansvarsrett og koordineres og hvor mange ansvarsoppgaver i byggesaksforskriften § 12-2 som er aktuelle for tiltaket.

Søkerfunksjonen i tiltaksklasse 2 omfatter søknader med noe kompleksitet, der koordineringsbehovet for prosjektering, utførelse eller kontroll er krevende. Eksempelvis vil dette omfatte flertrinnsøknader der ansvarsforholdene i tiltaket er oppsplittet og krever koordinering, jf. SAK10 § 13-5 første ledd og tilhørende veiledning.

Foretaket har i søknad om sentral godkjenning sendt inn 5 referanseprosjekter. De to første prosjektene omhandlet to eneboliger i Time kommune som er gitt ferdigattest i 2016 og 2017. Foretaket beskriver at det var ansvarlig for søknadsarbeidene og koordinering av byggesaken for begge tiltakene.

Det tredje prosjektet omhandlet to små blokker med fire leiligheter i hver, fordelt på to etasjer i Time kommune som er gitt ferdigattest i 2017. Beskrivelsen er kortfattet, og foretaket skriver at det var ansvarlig søker for prosjektet, som var i tiltaksklasse 2.

Det fjerde prosjektet er utført av Trond Tveit mens han var ansatt i Team Bygg AS. Det er ikke dokumentert hvilken utdanning Tveit har. Referanseprosjektet kan dermed ikke tillegges vekt, da det ikke er dokumentert hvorvidt dette prosjektet er utført med nødvendig utdanningsnivå.

Det femte prosjektet omhandler to bygg med fire leiligheter i hvert bygg i Sandnes kommune som er gitt ferdigattest i 2017. Foretaket skriver at det var ansvarlig for gjennomføring av hele søknadsprosessen, samt koordinering av prosjektet med tiltaksklasse 2 for søkerfunksjonen.

Ingen av referanseprosjektene var beskrevet på en slik måte at det kunne vurderes om de kunne plasseres i tiltaksklasse 2. Direktoratet ba derfor i brev datert 25.04.2018 om en ytterligere beskrivelse av prosjektene, slik at dette kunne vurderes.

I tilbakemeldingen fra foretaket er det gitt beskrivelser av tre prosjekter. Det første omhandler referanseprosjekt nummer fem i Sandnes kommune. Her opplyser foretaket at det omhandlet en ett-trinnsøknad.

De to andre prosjektene er plassert i Hå kommune. Her opplyser foretaket at det har hatt delingssøknad, riving, rammetillatelse, endring av tillatelse og igangsettingstillatelse.

Direktoratets vurdering er at ingen av tiltakene omhandler søknader i flere trinn slik godkjenningsområdet omfatter. Direktoratets vurdering er derfor at disse prosjektene er relevant for tiltaksklasse 1.

Foretaket har dermed ikke dokumentert nødvendig praksis med dette godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2.

Samlet vurdering av godkjenningsområdene

Prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 1

Prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1 er mesterbrev eller fagskole (teknisk fagskole med 120 fagskolepoeng), jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil mesterbrev som tømrer eller teknisk fagskole bygg.

Foretaket har dokumentert å ha ansatte med svennebrev som tømrer. Kravet til utdanningsnivå er dermed ikke oppfylt.

Fordi kravet til utdanningsnivå ikke er oppfylt, er det ikke nødvendig å gjøre en nærmere vurdering av foretakets praksis for å kunne avgjøre klagen. Kravene til utdanning skal være oppfylt, jf. SAK10 § 11-3. Fordi foretaket tidligere ikke har hatt disse godkjenningsområdene vil det heller ikke være aktuelt å vurdere foretaket etter overgangsordningen for disse godkjenningsområdene, jf. SAK10 § 20-3 da det ikke vil være snakk om en fornyelse.

Foretaket har dermed ikke dokumentert at det har kvalifikasjoner som er tilpasset godkjenningsområdene, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Rogalandshus AS verken i søknaden eller i klagesaksmgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt. »

Sak 97/18 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning fra Harveland Entreprenør AS (klagesaksnr. 2018/2545)

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

« Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 2
- Utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 2
- Utførelse av riving og miljøsanering i tiltaksklasse 2

I e-post datert 15.03.2018 ble vedtak av 22.02.2018 påklaget av Marie Oftedal på vegne av foretaket ved Tor Harveland. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 18.01.2018 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 22.02.2018 avsto direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområder ble innvilget:

- Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 1
- Utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 1
- Utførelse av riving og miljøsanering i tiltaksklasse 1

De ovenfor nevnte godkjenningsområdene i tiltaksklasse 2 ble ikke innvilget.

Avslaget ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert nødvendig utdanningsnivå for tiltaksklasse 2, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-2 og 11-3. Foretaket hadde heller ikke dokumentert tilstrekkelig relevant praksis med godkjenningsområdene, jf. SAK10 §§ 11-4, 11-5 og 13-5 tredje ledd bokstav b, d og t med tilhørende veiledning. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdene i tiltaksklasse 2, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

Generelle opplysninger om foretaket

Harveland Entreprenør AS fikk sentral godkjenning første gang 14.03.2006. I perioden 20.05.2015 – 21.02.2018 hadde foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdene utførelse av grunnarbeid og landskapsutforming i tiltaksklasse 1 og utførelse av riving og miljøsanering i tiltaksklasse 1.

Foretaket har 21 ansatte og ligger i Tananger i Sola kommune. Tor Harveland er daglig leder. Han har svennebrev i asfaltfaget fra 2004. Foretaket har sin virksomhet innen entreprenørvirksomhet, herunder graving, transport og hva som står i naturlig

forbindelse. Foretaket er registrert med næringskoden «43.120 Grunnarbeid» i Enhetsregisteret.

Saksgang

18.01.2018 Søknad

22.02.2018 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

15.03.2018 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretaks anførsler

Klagen er kortfattet. Det anføres at det i vedtaket vises til at foretaket ikke har relevant utdanning og praksis, samt at foretaket ikke hadde sentral godkjenning i tiltaksklasse 2 i forrige godkjenningsperiode. Det vises fra klagers side til at foretaket har hatt tiltaksklasse 2 i perioden 2012 - 2015. Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet». Videre skal det vurderes om «foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. SAK10 § 11-5 første ledd.

Samlet vurdering av godkjenningsområdene

Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 2

Utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 2

Utførelse i riving og miljøsanering i tiltaksklasse 2

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 2 er mesterbrev eller fagskole (teknisk fagskole med 120 fagskolepoeng), jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være teknisk fagskole med linjefag anlegg eller tilsvarende anleggsteknisk utdanning på nødvendig utdanningsnivå.

Foretaket har i søknad om sentral godkjenning dokumentert blant annet følgende personell:

- Tor Harveland med fagbrev i asfaltfaget fra 2004
- Leif Tore Haaland med fagbrev som anleggsmaskinfører fra 2012.
- Stian Høgenhaug Vestvik med fagbrev i vei- og anleggsfaget fra 2014

Foretaket har ovenfor direktoratet dokumentert at høyeste utdanningsnivå er fagbrev. Krav til utdanningsnivå er dermed ikke oppfylt.

Klager har anført at ytterligere dokumentasjon ville bli sendt inn i klageomgangen. Direktoratet har ikke mottatt dette, og sendte derfor e-post 24.04.2018 med anmodning om at opplysninger sendes inn. Direktoratet har ikke mottatt svar på denne forespørselen, og klagen behandles derfor ut i fra de opplysningene som ble gitt i søknaden.

Fordi kravet til utdanningsnivå ikke er oppfylt er det ikke nødvendig å gjøre noen nærmere vurdering av foretakets praksis, da dette ikke vil ha noen betydning for utfallet av klagen. Direktoratet vil allikevel kort bemerke at praksisen som er knyttet til utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg og utførelse av riving og miljøsanering virker å være relevant for tiltaksklasse 1.

Det vises til overgangsordningen for kvalifikasjoner, jf. SAK10 § 20-3. Denne åpner for at foretak frem til 1. juli 2020 kan få fornyet sin sentrale godkjenning på bakgrunn av de lempede kravene til kvalifikasjoner som gjaldt før 1. januar 2016. Dette betyr at foretaket i denne perioden kan få fornyet sin sentrale godkjenning blant annet på bakgrunn av langvarig praksis. Bakgrunnen for en slik overgangsordning er å gi foretakene tid til å oppgradere sin formalkompetanse og tilpasse seg regelverket.

Fordi overgangsordningen kun kommer til anvendelse når foretaket søker fornyelse, er det et krav at foretaket må ha hatt sentral godkjenning i siste godkjenningsperiode. Foretaket har hatt sentral godkjenning for utførelse av grunnarbeider og landskapsutforming i tiltaksklasse 2, men dette var i perioden 23.01.2012 – 14.03.2015. I forrige periode hadde foretaket godkjenning for dette området i tiltaksklasse 1. Det er dermed ikke snakk om en fornyelse av eksisterende godkjenning i tiltaksklasse 2, og følgelig kan heller ikke overgangsbestemmelsen anvendes. Kvalifikasjonskravene når det gjelder utdanning og praksis må dermed dokumenteres fullt ut for de påklagede godkjenningsområdene i tiltaksklasse 2.

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Harveland Entreprenør AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene i tiltaksklasse 2.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt. »

**Sak 98/18 Klage på vedtak om avslag på søknad om sentral godkjenning fra Br Raaken
AS (klagesaksnr. 2018/2671)**

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

« Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 2
- Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1

I brev datert 20.03.2018 ble vedtak av 30.01.2018 påklaget ved Ottar Raaken. Klagen er dermed ikke fremsatt i tide, jf. forvaltningsloven (fvl.) § 29. Klagen dreier seg imidlertid om prinsipielle spørsmål knyttet til overgangsordningen, av stor betydning for foretaket. Direktoratet finner derfor grunnlag for å behandle klagen, jf. fvl. § 31 første ledd bokstav b.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 18.12.2017 søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 30.01.2018 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområde ble innvilget:

- Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 1

Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 2
- Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1

For godkjenningsområdet utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 2 ble avslaget begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert tilstrekkelig utdanningsnivå for tiltaksklasse 2, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-2 og 11-3 med tilhørende veiledning. Det ble opplyst om at nødvendig utdanningsnivå for tiltaksklasse 2 er teknisk fagskole/mesterbrev. Foretaket hadde dokumentert å ha ansatte med fag-/svennebrev, noe som ikke tilfredsstilte kravet til nivå. Direktoratet fant imidlertid grunnlag for å innvilge godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1.

Avslaget for godkjenningsområdet utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1 ble begrunnet med at det ikke var dokumentert relevant utdanning for det omsøkte godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning. Foretaket hadde dokumentert å ha ansatte med fagbrev som anleggsmaskinfører. Denne utdanningen var ikke etter direktoratets vurdering tilstrekkelig relevant for det omsøkte godkjenningsområdet.

Foretaket hadde på bakgrunn av det ovenfor nevnte ikke dokumentert å ha kvalifikasjoner som var tilpasset de omsøkte godkjenningsområdene, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

Direktoratet opplyste avslutningsvis i vedtaket om at overgangsordningen ikke kom til anvendelse i denne saken, da foretaket hadde søkt for sent. Overgangsbestemmelsen gjelder kun foretak som søker om fornyelse av sentral godkjenning, jf. SAK10 § 20-3 og tilhørende veiledning. Da foretakets søknad var innkommet etter utløpet av den gjeldende godkjenningen ble søknaden regnet som en førstegangssøknad, og overgangsordningen kom således ikke til anvendelse.

Generelle opplysninger om foretaket

Br Raaken AS fikk sentral godkjenning første gang 19.12.2008. I perioden 21.11.2014 – 21.11.2017 hadde foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdene utførelse av grunnarbeid og landskapsutforming i tiltaksklasse 2 og utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1.

Foretaket har i følge Arbeidsgiver- og arbeidstakerregisteret 2 ansatte. Foretaket ble stiftet i 2002 og ligger i Trondheim. Morten Raaken er daglig leder. Han har fagbrev som anleggsmaskinfører fra 2001. Det er i tillegg oppgitt to ansatte i foretakets organisasjonsplan med kompetansebevis som anleggsmaskinfører samt diverse kurs.

Foretakets virksomhet er å utføre oppdrag innenfor grunnarbeider som graving og annen maskinkjøring samt tilhørende mur/puss og betongarbeider. Investering i fast eiendom for utleie og dertil knyttet virksomhet. Foretaket er i følge Enhetsregisteret registrert med næringskoden «43.120 Grunnarbeid».

Saksgang

18.12.2017 Søknad

23.01.2018 Foreløpig svarbrev

30.01.2018 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

21.03.2018 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretaks anførsler

Foretaket henviser i klagen til at det i forkant har vært i kontakt med Kommunal- og moderniseringsdepartementet den 14.3.2018 vedrørende direktoratets avslag på foretakets søknad om sentral godkjenning. Det vises videre til overgangsordningen.

Foretaket anfører at deres søknad gjaldt en fornyelse av de omsøkte områdene, og at søknaden dermed skulle behandles etter overgangsordningen i SAK10 § 20-3. Det vises til at foretaket tidligere har hatt sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene etter tidligere regelverk før 1.1.2016. Det anføres på bakgrunn av dette at Br Raaken AS bør få de nevnte godkjenningsområder godkjent i henhold til overgangsordningen.

Foretaket viser til at søknaden ble sendt inn ca en måned for sent. Dette tar foretaket selvkritikk på. Årsaken til forsinkelsen anføres å være at foretaket brukte konsulentfirma til søknaden, hvor saken ble liggende en stund uten at konsulentfirmaet fulgte opp foretakets bestilling om å sende den videre til direktoratet innen fristen. Dette anføres å være helt utenfor foretakets kontroll.

Foretaket ser det som svært urimelig at søknaden på grunn av en formalistisk årsak, med et lite opphold på en måned, ikke behandles etter overgangsordningen all den tid den i realiteten har vært en søknad om fornyelse og ikke en førstegangssøknad.

Avslutningsvis kritiserer foretaket de stadig nye praksis- og regelendringene vedrørende den sentrale godkjenningsordningen. Dette gjør det uoversiktlig og lite forutsigbart hva som skjer og hva som kreves ved fornyelser av godkjenninger. Langsiktige regler og forutsigbarhet er påkrevet for å rekke å imøtekomme nye krav og bestemmelser, da det ikke lar seg gjøre å ta kurs/tilleggsutdanning «over natten».

Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet». Videre skal det vurderes om «foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. byggesaksforskriften § 11-5 første ledd.

Overgangsordningen og fornyelsessøknader

I klagebrevet er det anført at foretaket må omfattes av overgangsregelen for fornyelse av sentral godkjenning. Overgangsregelen innebærer at foretak som søker om fornyelse av sentral godkjenning etter 1.1.2016 skal vurderes etter de mer lempelige kvalifikasjonskrav som gjaldt før 1.1.2016, jf. SAK10 § 20-3 og tilhørende veiledning. En forutsetning for at et foretak skal kunne omfattes er imidlertid at det gjelder en *fornyelsessøknad*, altså at foretaket har hatt sentral godkjenning for de aktuelle godkjenningsområdene tidligere og at denne fortsatt er aktiv når ny søknad innkommer.

Foretaket har hatt sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene tidligere. Denne tidligere godkjenningen utløp imidlertid en måned før foretaket sendte inn ny søknad. Dersom et foretak ønsker å fornye sin eksisterende godkjenning, må søknad om dette sendes direktoratet innen to måneder før utløpet av godkjenningsperioden, jf. SAK10 13-4 andre ledd og tilhørende veiledning. Foretakets søknad om sentral godkjenning datert 18.12.2017 er derfor ikke å regne som en fornyelsessøknad, da det på tidspunktet for innsendelse av søknaden ikke fantes noen eksisterende godkjenning å fornye.

Direktoratet vil også påpeke at foretaket skal ha mottatt varsel fra direktoratet i god tid i forkant av godkjenningens utløp. Det er likevel foretakenes ansvar at søknad om fornyelse kommer inn til rett tid uavhengig av om de har mottatt påminnelse eller ikke, jf. SAK10 § 13-4 andre ledd og tilhørende veiledning. Om foretaket bruker konsultentselskap eller søker selv har således ikke betydning, da det er foretakets eget ansvar å påse at fornyelsessøknad kommer inn i rett tid.

Foretaket omfattes på bakgrunn av dette ikke av overgangsordningen for fornyelse av sentral godkjenning, jf. SAK10 § 20-3.

I tilknytning til overgangsordningen opplyses det også om at i de tilfeller overgangsordningen kommer til anvendelse, kan imidlertid også praksis kun kompensere for et manglende utdanningsnivå, jf. SAK10 § 20-3. Overgangsregelen kommer altså heller ikke til anvendelse på de tilfellene hvor det mangler relevant utdanning for godkjenningsområdet. Dette følger også av direktoratets og klagenemdas praksis, da et foretaks praksis ikke kan kompensere for manglende relevant utdanning.

Foretaket omfattes etter dette ikke av overgangsordningen, da søknaden ikke gjelder en fornyelse. De påklagede godkjenningsområdene behandles dermed i det følgende etter byggesaksforskriften slik den lyder etter 1.1.2016.

Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 2

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 2 er mesterbrev eller fagskole (teknisk fagskole med 120 fagskolepoeng), eller tilsvarende, i tillegg til minimum 3 års relevant praksis etter endt utdanning, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning.

Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være teknisk fagskole anlegg.

Foretakets daglige leder Morten Raaken har fagbrev som anleggsmaskinfører fra 2001. Fagbrevet som anleggsmaskinfører tilfredsstiller kravet til nivå og relevans for godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3. Foretaket fikk som følge av dette innvilget godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1 i søknadsomgangen.

Utdanning på fag-/svennebrevnivå tilsvarer imidlertid ikke utdanningsnivået som kreves for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 2, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3.

Det er i tillegg oppgitt to ansatte i foretakets organisasjonsplan med kompetansebevis som anleggsmaskinfører samt diverse kurs. Dette tilfredsstiller ikke kravet til utdanningsnivå for tiltaksklasse 2, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3.

Foretaket har etter dette ikke dokumentert å ha ansatte med utdanning som tilfredsstiller kravet til utdanningsnivå for tiltaksklasse 2.

Utdanningskravet er etter dette ikke oppfylt.

Krav til praksis

Utdanningskravet er absolutt, og praksis kan ikke veie opp for dette. Imidlertid vil direktoratet kort kommentere innsendte referanseprosjekter i søknaden. Foretaket har her vist til en rekke referanseprosjekter fra perioden 2015 – 2017. Prosjektene omfatter arbeider med graving av byggegrop til barnehager med dybde 1,5 meter, graving av byggegrop for standard enkeltgarasje på delvis fjelltomt med pigging, støttemur på 50 meter med 2 meters høyde samt utgraving av boligtomt med 2 meter høy fylling. Arbeidene foretaket har vist til omfattes av godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav b og tilhørende veiledning.

Foretaket har etter dette ikke dokumentert å ha kvalifikasjoner som er tilpasset godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 1 er fag- eller svenneprøve i henhold til læreplaner fastsatt med hjemmel i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa, eller tilsvarende, i tillegg til minimum 2 års relevant praksis etter utdanning, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 med tilhørende veiledning. Relevant utdanning vil for eksempel være fagbrev i betongfaget, forskalingsnekker eller jernbinder.

Ved søknad om sentral godkjenning er det i tillegg til nødvendig utdanningsnivå, også et vilkår at foretakets faglige ledelse kan dokumentere å ha relevant utdanning for det omsøkte godkjenningsområdet, jf. SAK10 §§ 11-3 og 11-5 første ledd med tilhørende veiledning.

Ved vurderingen av om utdanningen anses som relevant er fagretning og fagkombinasjon sentralt, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning. Et avgjørende moment vil derfor være om utdanningens innhold og fagretning gjenspeiler det påklagede godkjenningsområdets innhold og arbeidsoppgaver.

Foretakets daglige leder Morten Raaken har fagbrev som anleggsmaskinfører fra 2001. Utdanning på fag-/svennebrevnivå vil kunne være tilfredsstillende, såfremt utdanningen er tilstrekkelig relevant for de oppgaver som omfattes av godkjenningsområdet, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 med tilhørende veiledning.

Fagbrev som anleggsmaskinfører gir ikke slik kompetanse med forskalings-, armerings- og utstøpningsarbeider av betongkonstruksjoner som er nødvendig for at utdanningen skal kunne gjenspeile godkjenningsområdets innhold og arbeidsoppgaver, jf. SAK10 §§ 11-3, 11-5 første ledd og 13-5 tredje ledd bokstav f og tilhørende veiledning. Fagbrevet som anleggsmaskinfører er dermed ikke tilstrekkelig relevant for det påklagede godkjenningsområdet.

Det er ikke dokumentert andre utdanninger med tilstrekkelig nivå som kan være relevante for godkjenningsområdet.

Utdanningskravet er etter dette ikke oppfylt.

Krav til praksis

Utdanningskravet er absolutt, og praksis kan ikke veie opp for dette. Da kravet til relevant utdanning ikke er oppfylt er det ikke nødvendig å gå detaljert igjennom foretakets praksis for å avgjøre klagen.

Direktoratet vil likevel knytte noen kommentarer til foretakets praksis. Foretaket har i søknaden vist til en rekke referanseprosjekter fra perioden 2015 – 2016. Prosjektene omfatter forskaling og støp av vegger og ringmur til barnehage, støp av plate på mark og forskaling til garasje samt grunnmur til eneboliger. Denne typer arbeider omfattes normalt av godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav f og tilhørende veiledning.

Da foretaket ikke har dokumentert å ha relevant utdanning er det etter dette ikke dokumentert at foretaket har kvalifikasjoner som er tilpasset godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

Konklusjon

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Br Raaken AS verken i søknaden eller i klagesaksmgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

Foretaket viser i klagen til at det tidligere har hatt sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene i en årrekke, og at kvalifikasjonene i foretaket ikke er endret siden dette. Til dette vil direktoratet bemerke: Ved søknad om sentral godkjenning må foretaket dokumentere at det oppfyller de krav som fremgår av gjeldende regelverk på tidspunktet for søknaden, jf. SAK10 § 13-4 tredje ledd. Foretaket må dermed blant annet oppfylle de krav til

utdanning og praksis som fremgår av regelverket på tidspunktet for søknaden. Dette gjelder også i de tilfeller foretaket har hatt sentral godkjenning tidligere. Det er også slik at praktiseringen av regelverket vedrørende den sentrale godkjenningsordningen har blitt noe strengere de siste årene som følge av bygningsmyndighetenes ønske om dette, jf. Ot.prp. nr. 45 (2007-2008) s. 132. Den sentrale godkjenningsordningen må forholde seg til disse kravene ved behandling av søknader, jf. Ot.prp. nr. 45 (2007-2008) kap. 27.6. Det er således ingen automatikk i at et foretak får fornyet sin sentrale godkjenning.

Foretaket gir i klagen uttrykk for sitt syn på regelendringer rundt den sentrale godkjenningsordningen, og anfører at det ikke lar seg gjøre å ta kurs/tilleggsutdanning over natten. Direktoratet har forståelse for at regelendringer vedrørende utdanning kan skape utfordringer når det gjelder det å kunne etterkomme disse. Direktoratet vil imidlertid vise til at det var på bakgrunn av dette at overgangsordningen i SAK10 § 20-3 ble innført i etterkant av regelendringene 1.1.2016, for at foretakene skulle få mulighet til å slik nødvendig utdanning som påkrevet. At foretakene sender inn fornyelsessøknader i rett tid for å kunne omfattes av denne er foretakets eget ansvar.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt. »

Klager har i brev datert 14.06.2018 sendt inn kommentarer til direktoratets saksfremlegg i den aktuelle saken. Klagenemnda har tatt hensyn til disse i vurderingen, men kan ikke se at de har avgjørende betydning for resultatet i saken.

**Sak 99/18 Klage på vedtak om avslag på søknad om sentral godkjenning fra Losholt AS
(klagesaksnr. 2018/2842)**

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

« Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av veg-, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 1
- Utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 1
- Utførelse av riving og miljøsanering i tiltaksklasse 1
- Overordnet ansvar for kontroll i tiltaksklasse 1

I brev datert 23.03.2018 ble vedtak av 19.03.2018 påklaget av foretaket ved Borgar Lindhjem. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 25.01.2018 søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 19.03.2018 avslo direktoratet søknaden. Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av veg-, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 1
- Utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 1
- Utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av riving og miljøsanering i tiltaksklasse 1
- Overordnet ansvar for kontroll i tiltaksklasse 1

Avslaget for samtlige godkjenningsområder ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert relevant utdanning for de omsøkte godkjenningsområdene, jf. byggesaksforskriften (SAK10) § 11-3 og tilhørende veiledning. Videre ble det vist til at ettersom praksisen som var dokumentert i søknaden ikke bygget på relevant utdanning, så var heller ikke praksisen funnet relevant for godkjenningsområdene. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdene det var søkt om, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

Direktoratet har delvis tatt klagen til følge

Direktoratet har delvis tatt klagen til følge for godkjenningsområdene ansvarlig søker i tiltaksklasse 1 og utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 1. Det ble ved avgjørelsen sett hen til fagbeskrivelser av utdanningen som maskiningeniør som var sendt inn i klagesaksmgangen.

Generelle opplysninger om foretaket

Losholt AS har ikke tidligere hatt sentral godkjenning.

Foretaket har 1 ansatt, i tillegg til faglig leder og eier Borgar Lindhjem, og ligger i Tjodalyng i Larvik kommune, Vestfold fylke. Borgar Lindhjem er utdannet ingeniør med linjefag maskin, studieretning drifts- og vedlikeholdsteknikk fra 2005. I tillegg har foretaket vist til at anleggsleder Eskil Gangsø har svennebrev som tømrer fra juli 2016.

Foretaket har sin virksomhet innen prosjektledelse og konsulentvirksomhet innen bygg og anlegg, oppføring av bygg og annet som hører naturlig sammen med dette i Vestfold, Telemark, Buskerud, Akershus, Oslo og Agderfylkene. Foretaket er registrert med næringskoden «71.121 Byggeteknisk konsulentvirksomhet».

Saksgang

25.01.2018 Søknad

19.03.2018 Vedtak om sentral godkjenning (Avslag)

26.03.2018 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretakets anførsler

Foretaket skriver i klagebrevet at de mener de har dokumentert relevant utdanning for omsøkte godkjenningsområder og har lagt ved den komplette fagplanen med fagbeskrivelser for utdanningen som maskiningeniør. Foretaket anfører at det må gjøres en skjønnsmessig vurdering av hva som er relevant utdanning og at det ikke er forskriftens intensjon at det kun vil være byggingeniør som vurderes som relevant utdanning. Foretaket har også trukket frem flere av fagene i utdanningen til Borgar Lindhjem for å underbygge påstanden om at utdanningen er relevant for de påklagede godkjenningsområdene. Videre vises det til at Lindhjem har jobbet i byggebransjen i hele sitt yrkesaktive liv og at han har en rekke kurs i blant annet SAK, pbl., TEK og NS standarder. Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet». Videre skal det vurderes om «foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. SAK10 § 11-5 første ledd.

Utgangspunktet ved relevansvurderingen av utdanning

Ved søknad om sentral godkjenning må foretaket dokumentere at dets faglige ledelse oppfyller kravene til relevant utdanning og praksis inndelt i tiltaksklasse og funksjon i henhold til tabellen i SAK10 § 11-3. Utdanning og praksis må være relevant for omsøkte godkjenningsområder. Ved vurderingen av om utdanningen anses relevant vil fagretning og fagkombinasjon være sentralt, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning. Det må med andre ord foretas en konkret vurdering av den enkelte utdanning sett opp i mot godkjenningsområdenes faglige innhold.

Foretaket anfører i klagebrevet at en bachelor i ingeniørfag med linjefag bygg ikke ville vært gjenstand for diskusjon ved denne relevansvurderingen. Til dette vil direktoratet understreke at det foretas en konkret vurdering ut fra fagretning og fagkombinasjon av den dokumenterte utdanningen. Det er ikke slik at en byggingeniør uten videre ville ha vært relevant for samtlige godkjenningsområder foretaket har søkt sentral godkjenning for. Foretaket viser i klagebrevet til at det har studert fagplaner og beskrivelser fra flere byggingeniør-utdanninger og at det finner stort sprik fra høgskole til høgskole. Dette understreker nettopp det faktum at det må foretas en konkret vurdering i det enkelte tilfellet. Når det gjelder anførselen fra foretaket om at realfag er felles for alle ingeniørutdanningene vil direktoratet bemerke at disse fagene i utgangspunktet ikke vil være avgjørende ved relevansvurderingen, men derimot de enkelte fag innen et fagområde.

Kravet til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1 er mesterbrev eller fagskole (teknisk fagskole med 120 fagskolepoeng), eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning.

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 1 er fag- eller svenneprøve i henhold til læreplaner fastsatt med hjemmel i lov 17.juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregående opplæringa, eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning.

Foretaket har dokumentert at faglig leder har bachelor i ingeniørfag med linje maskin, studieretning drifts og vedlikeholdsteknikk fra 2005. Dette utdanningen oppfyller kravet til

utdanningsnivå for både ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1 og ansvarlig utførende i tiltaksklasse 1. Vurderingen i det følgende vil derfor være hvorvidt denne utdanningen er relevant for de påklagede godkjenningsområdene.

Foretaket har også vist til at anleggsleder Eskil Gangsø har avlagt svenneprøve i tømrerfaget i juli 2016. Foretaket opplyser imidlertid selv om at det ikke er vist til praksis for denne ansatte, da han ennå ikke oppfyller kravet til praksislengde. Det vil derfor kun være utdanningen til Borgar Lindhjem som er gjenstand for vurdering i det følgende. Direktoratet vil bemerke at Eksil Gangsø innen kort tid vil kunne oppfylle kravet til 2 års relevant praksis etter endt utdanning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 1. Det er ved gjennomgangen nedenfor vist til at svennebrev i tømrerfaget vil kunne være relevant utdanning for flere av godkjenningsområdene for denne funksjonen og tiltaksklassen. Svennebrev i tømrerfaget vil imidlertid ikke oppfylle kravet til utdanningsnivå for ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1.

Generelt om utdanningen som maskiningeniør med studieretning drifts- og vedlikeholdsteknikk

Den dokumenterte fagplanen med tilhørende fagbeskrivelser viser at utdanningen som maskiningeniør drifts- og vedlikeholdsteknikk innehar opplæring i fag som *mekanikk, materiallære, maskintegning og DAK, termodynamikk, mekatronikk og materialer og bearbeiding*. Fagplanen viser at utdanningen er rettet mot produksjonsprosesser og produktutvikling samt vedlikehold.

Når det skal vurderes hvorvidt utdanningen som maskiningeniør med studieretning drifts- og vedlikeholdsteknikk er relevant for de påklagede godkjenningsområdene vil vurderingen måtte ta utgangspunkt i hvilke arbeidsoppgaver godkjenningsområdet omfatter sammenholdt med innholdet i opplæringen som maskiningeniør.

Prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Arkitekturprosjektering av bygninger, anlegg eller konstruksjoner omfatter arkitektonisk utforming av nytt eller endring av eksisterende tiltak, hvor krav til visuelle kvaliteter, funksjonelle og miljømessige forhold, samt byggverkets kompleksitet og/eller tilpasningsbehov til omgivelser er avgjørende for fastsettelse av tiltaksklasse. Oppgaven omfatter også utarbeidelse av situasjonsplan med plassering av tiltaket på tomta, og prosjektering av utomhusarealer herunder veg og parkeringsplass, samt universell utforming (UU) av utomhusområder og planløsning i bygget. Tiltaksklasse 1 omfatter arkitektonisk utforming av nytt eller endring av eksisterende tiltak med liten vanskelighetsgrad eller kompleksitet samt endringer i eksisterende byggverk der byggverket i seg selv ikke representerer stor arkitektonisk verdi, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav a og tilhørende veiledning.

For at en utdanning skal anses relevant for dette godkjenningsområdet er det avgjørende at utdanningen innehar en tilstrekkelig mengde byggtekniske fag samt forståelse av grensesnitt mellom ulike fagområder i et bygg. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være teknisk fagskole med linjefag bygg. Utdanning som innehar elementer knyttet til funksjon og design, herunder estetisk planlegging og utforming, vil også kunne være relevant.

Direktoratet kan ikke se av innsendt fagplan og fagbeskrivelser at utdanningen som maskiningeniør drifts- og vedlikeholdsteknikk inneholder relevante fag for prosjektering av arkitektur.

Kravet til relevant utdanning er dermed ikke oppfylt.

Krav til praksis

Som følge av at kravet til utdanning ikke er oppfylt er det ikke nødvendig å gå detaljert igjennom referanseprosjektene for å kunne avgjøre klagen. Direktoratet vil imidlertid kort bemerke at for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1 må foretaket dokumentere minst 4 års relevant praksis med godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-3. Foretaket har vist til referanseprosjekter fra 2009 til 2011, det vil si ca. 3 års praksis og oppfyller dermed ikke kravet til praksislengde.

Prosjektering av veg-, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Prosjektering av veg omfatter utforming og dimensjonering av veg samt håndtering av overvann, herunder avrenning av veg til grøfter, sluk og lignende. Veg i denne sammenheng omfatter også parkeringsplasser, gang og sykkelvei, busslommer osv. Plassering av tiltaket på situasjonsplan med koordinatfesting og høydeangivelse, inngår i oppgaven. Prosjektering av utearealer og landskapsutforming skal ta hensyn til egnethet og funksjon, slik at god kvalitet oppnås i forhold til universell utforming, sikkerhet og innvirkning på ytre miljø, herunder overvann, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav b og tilhørende veiledning.

For at en utdanning skal anses relevant for dette godkjenningsområdet er det avgjørende at utdanningen innehar relevante fag for anleggsteknikk. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være teknisk fagskole med linjefag anlegg.

Direktoratet kan ikke se av innsendt fagplan og fagbeskrivelser at utdanningen innehar relevante fag for anleggsteknikk.

Kravet til relevant utdanning er dermed ikke oppfylt.

Krav til praksis

Som følge av at kravet til utdanning ikke er oppfylt er det ikke nødvendig å gå detaljert igjennom referanseprosjektene for å kunne avgjøre klagen. Direktoratet vil imidlertid kort

bemerke at for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1 må foretaket dokumentere minst 4 års relevant praksis med godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-3. Foretaket har vist til ett referanseprosjekt fra 2010, det vil si ca. 1 års praksis og oppfyller dermed ikke kravet til praksislengde.

Prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Prosjektering av konstruksjonssikkerhet omfatter prosjektering av byggverkets totale stabilitet under oppføring og i bruk, og dimensjonering av bærende elementer, herunder fundamenter, vegger, søyler, dekker og takkonstruksjoner. Bæresystem skal dimensjoneres for standard laster, naturpåkjenninger og ulykkeslaster. Godkjenningsområdet omfatter også utarbeidelse av eventuelle utredninger vedrørende behov for sikringstiltak ved oppføring og ved bruk av tiltaket. Godkjenningsområdet omfatter også prosjektering av riving, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav f og tilhørende veiledning.

For at en utdanning skal anses relevant for prosjektering av konstruksjonssikkerhet er det avgjørende at utdanningen innehar relevante fag for byggteknikk og at utdanningen gir et bredt nok grunnlag med tanke på konstruksjonsforståelse, herunder opplæring i dimensjonering og ulike typer konstruksjoner. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være teknisk fagskole med linjefag bygg.

Direktoratet kan ikke se av innsendt fagplan og fagbeskrivelser at utdanningen som maskiningeniør innehar en tilstrekkelig faglig bredde og dybde innenfor byggfagene til at den kan anses tilstrekkelig relevant for prosjektering av konstruksjonssikkerhet.

Av CV-en til Borgar Lindhjem fremgår det under fanen *utdannelse* at han i perioden 2004-2005 gikk ved Høgskolen i Vestfold, linje konstruksjonsteknikk. Det er i tilknytning til dette listet opp at studieperioden knyttet seg til *produktutvikling, DAK, Autodesk Inventor, Autodesk Autocad*. Foretaket har ikke lagt ved dokumentasjon som viser at opplæringen knyttet seg til relevante fag for prosjektering av konstruksjonssikkerhet.

Kravet til relevant utdanning er dermed ikke oppfylt.

Krav til praksis

Som følge av at kravet til utdanning ikke er oppfylt er det ikke nødvendig å gå detaljert igjennom referanseprosjektene for å kunne avgjøre klagen. Direktoratet vil imidlertid kort bemerke at referanseprosjektene i seg selv gir en grei beskrivelse av godkjenningsområdet. Praksis skal imidlertid bygge på det utdanningsnivået som kreves og ettersom referanseprosjektene bygger på en utdanning som ikke er tilstrekkelig relevant for godkjenningsområdet så kan den heller ikke anses som relevant, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning.

Prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Prosjektering av bygningsfysikk omfatter verifikasjon av ytelser og tekniske løsninger for følgende fagområder i henhold til byggt teknisk forskrift: energi, strålingsmiljø, lyd og fukt, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav g og tilhørende veiledning.

For at en utdanning skal anses relevant for dette godkjenningsområdet er det avgjørende at utdanningen innehar relevante fag for byggt teknikk, herunder opplæring i fagområder som er knyttet til energi, stråling, lyd og fukt i byggverk. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være teknisk fagskole med linjefag bygg.

Direktoratet har merket seg at utdanningen som maskiningeniør innehar opplæring i faget *termodynamikk*. Utdanningen innehar dermed elementer som kan være relevante for prosjektering av bygningsfysikk, men øvrige fag i utdanningen innehar ikke en tilstrekkelig faglig bredde og dybde innenfor byggfagene til at den kan anses tilstrekkelig relevant for prosjektering av bygningsfysikk.

Kravet til relevant utdanning er dermed ikke oppfylt.

Krav til praksis

Som følge av at kravet til utdanning ikke er oppfylt er det ikke nødvendig å gå detaljert igjennom referanseprosjektene for å kunne avgjøre klagen. Direktoratet vil imidlertid kort bemerke at referanseprosjektene i seg selv gir en grei beskrivelse av godkjenningsområdet. Praksis skal imidlertid bygge på det utdanningsnivået som kreves og ettersom referanseprosjektene bygger på en utdanning som ikke er tilstrekkelig relevant for godkjenningsområdet så kan den heller ikke anses som relevant, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning.

Prosjektering av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Prosjektering av sanitærinstallasjoner skal omfatte en spesifisering av produkter som inngår i installasjonen og det skal sikres at produktene har produktdokumentasjon, jf. forskrift om omsetning og dokumentasjon av produkter til byggverk. Det skal videre angis nødvendig dimensjonering og kravspesifisering til brannsikring for gjennomføringer i vegger og brannskiller. Prosjekteringen omfatter også utarbeidelse av nødvendig dokumentasjon som grunnlag for forvaltning, drift og vedlikehold, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav h og tilhørende veiledning.

For at en utdanning skal anses relevant for dette godkjenningsområdet er det avgjørende at utdanningen innehar relevante fag for sanitærteknikk, herunder opplæring i fagområder knyttet til rør- og sanitærinstallasjoner. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være mesterbrev som rørlegger eller teknisk fagskole med linjefag VVS.

Direktoratet kan ikke se av innsendt fagplan og fagbeskrivelser at utdanningen som maskiningeniør innehar relevante fag for sanitærteknikk.

Krav til praksis

Som følge av at kravet til utdanning ikke er oppfylt er det ikke nødvendig å gå detaljert igjennom referanseprosjektene for å kunne avgjøre klagen. Direktoratet vil imidlertid kort bemerke at for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1 må foretaket dokumentere minst 4 års relevant praksis med godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-3. Foretaket har vist til ett referanseprosjekt fra 2010, det vil si ca. 1 års praksis og oppfyller dermed ikke kravet til praksislengde.

Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Godkjenningsområdet utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner omfatter forskalings-, armerings- og utstøpningsarbeider av konstruksjoner som fundamenter, vegger, søyler, bjelker og dekker, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav f og tilhørende veiledning.

For at en utdanning skal anses som relevant for dette godkjenningsområdet er det avgjørende at utdanningen innehar relevante fag for støping, forskaling og betong. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være fagbrev i betongfaget.

Direktoratet kan ikke se av innsendt fagplan og fagbeskrivelser at utdanningen som maskiningeniør innehar relevante fag for støping, forskaling eller betong.

Kravet til relevant utdanning er dermed ikke oppfylt.

Krav til praksis

Som følge av at kravet til utdanning ikke er oppfylt er det ikke nødvendig å gå detaljert igjennom referanseprosjektene for å kunne avgjøre klagen. Direktoratet vil imidlertid kort bemerke at referanseprosjektene i seg selv gir en grei beskrivelse av godkjenningsområdet. Praksis skal imidlertid bygge på det utdanningsnivået som kreves og ettersom referanseprosjektene bygger på en utdanning som ikke er tilstrekkelig relevant for godkjenningsområdet så kan den heller ikke anses som relevant, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning.

Utførelse av tømmerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Godkjenningsområdet omfatter utførelse av tømmerarbeid og montering av trekonstruksjoner, herunder utførelse av yttervegger, etasjeskiller, innvendige vegger og takkonstruksjoner, luft- og fuktetting og varme-, lyd- og kondensisolering, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav g og tilhørende veiledning.

For at en utdanning skal anses som relevant for dette godkjenningsområdet er det avgjørende at utdanningen innehar relevante fag for byggteknikk og at den gir et bredt nok grunnlag med tanke på konstruksjonsforståelse. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være svennebrev i tømrerfaget.

Direktoratet kan ikke av innsendt fagplan og fagbeskrivelser se at utdanningen som maskiningeniør innehar en tilstrekkelig faglig bredde og dybde innenfor byggfagene til at den kan anses tilstrekkelig relevant for utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner.

Krav til praksis

Som følge av at kravet til utdanning ikke er oppfylt er det ikke nødvendig å gå detaljert igjennom referanseprosjektene for å kunne avgjøre klagen. Direktoratet vil imidlertid kort bemerke at referanseprosjektene i seg selv gir en grei beskrivelse av godkjenningsområdet. Praksis skal imidlertid bygge på det utdanningsnivået som kreves og ettersom referanseprosjektene bygger på en utdanning som ikke er tilstrekkelig relevant for godkjenningsområdet så kan den heller ikke anses som relevant, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning.

Utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Godkjenningsområdet utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 1 omfatter utførelse av omfatter utførelse av forstøtningsmur, montering av enkle vegg- og dekkelementer, utførelse av luft- og fuktetting, varme-, lyd- og kondensisolering, montering av piper og ildsteder og puss- og flisarbeider inkludert membranlegging, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav h og tilhørende veiledning.

For at en utdanning skal anses som relevant for dette godkjenningsområdet er det avgjørende at utdanningen innehar relevante fag for teglmuring, blokkmuring, pussing, natursteinsarbeider og flislegging. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel vil være svennebrev som murer.

Direktoratet kan ikke se av innsendt fagplan og fagbeskrivelser at utdanningen innehar relevante fag for teglmuring, blokkmuring, pussing, natursteinsarbeider eller flislegging.

Kravet til relevant utdanning er dermed ikke oppfylt.

Krav til praksis

Som følge av at kravet til utdanning ikke er oppfylt er det ikke nødvendig å gå detaljert igjennom referanseprosjektene for å kunne avgjøre klagen. Direktoratet vil imidlertid kort bemerke at for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 1 må foretaket dokumentere minst 2 års relevant praksis med godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-3. Foretaket har vist til

ett referanseprosjekt fra 2015, det vil si ca. 1 års praksis og oppfyller dermed ikke kravet til praksislengde.

Utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Godkjenningsområdet omfatter montering av bærende og ikke-bærende bygningsdeler av metall, eller prefabrikkerte betongelementer. Utførelse av sikringstiltak inngår i godkjenningsområdet. Montering og avstivning under montering og ansvar for utførelse av brannisolering og branntetting inngår i godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav i og tilhørende veiledning.

For at en utdanning skal anses som relevant for dette godkjenningsområdet er det avgjørende at utdanningen innehar relevante fag for byggteknikk, herunder sammenføyningsmetoder. Relevant utdanning for utførelse av montering av bærende metall vil for eksempel være fagbrev i sveisefaget eller svennebrev i tømmerfaget.

Direktoratet har merket seg at utdanningen som maskiningeniør innehar opplæring i faget *mekanikk*, hvor læremålene blant annet er statikk og fasthetslære med underliggende emner som bjelkeberegninger og nagle- og bolteforbindelser. I tillegg inneholder faget *materiallære* emner om sammenhengen mellom mikrostruktur og egenskaper hos metalliske konstruksjonsmaterialer og styrkningsmetoder. Direktoratet finner dermed at utdanningen som maskiningeniør innehar elementer som kan være relevante for utførelse av montering av metall, men at utdanningen ikke innehar tilstrekkelig faglig bredde og dybde i byggfagene til at den kan anses tilstrekkelig relevant for godkjenningsområdet. Særlig det forhold at godkjenningsområdet omfatter bærende elementer taler i denne retningen.

Kravet til relevant utdanning er dermed ikke oppfylt.

Krav til praksis

Som følge av at kravet til utdanning ikke er oppfylt er det ikke nødvendig å gå detaljert igjennom referanseprosjektene for å kunne avgjøre klagen. Direktoratet vil imidlertid kort bemerke at referanseprosjektene foretaket har vist til for utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner ikke gir en dekkende beskrivelse av hvilke arbeidsoppgaver foretaket har utført opp imot det faglige innholdet i godkjenningsområdet.

Utførelse av montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Godkjenningsområdet omfatter montering av glasskonstruksjon og fasadekledning på byggverk, inkludert montering av beslag. Tiltaksklasse 1 omfatter eksempelvis montering av lette transparente takkonstruksjoner inntil 5 m spennvidde, innglassing av balkonger og verandaer og fasadekledning av byggverk inntil tre etasjer, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav j og tilhørende veiledning.

For at en utdanning skal anses som relevant for dette godkjenningsområdet er det avgjørende at utdanningen innehar relevante fag for byggteknikk og montering av ulike glasskonstruksjoner og fasadekledning. Relevant utdanning vil for eksempel være fagbrev i glassfaget eller svennebrev i tømrerfaget.

Direktoratet kan ikke se av innsendt fagplan og fagbeskrivelser at utdanningen som maskiningeniør innehar relevante fag for byggteknikk eller montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning.

Kravet til relevant utdanning er dermed ikke oppfylt.

Krav til praksis

Som følge av at kravet til utdanning ikke er oppfylt er det ikke nødvendig å gå detaljert igjennom referanseprosjektene for å kunne avgjøre klagen. Direktoratet vil imidlertid kort bemerke at for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 1 må foretaket dokumentere minst 2 års relevant praksis med godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-3. Foretaket har vist til to referanseprosjekter fra 2015, det vil si ca. 1 års praksis og oppfyller dermed ikke kravet til praksislengde.

Utførelse av riving og miljøsanering i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Fagområdet riving og miljøsanering omfatter sanering og forsvarlig sluttbehandling av farlig avfall iht. miljøsaneringsbeskrivelsen samt håndtering av rivingsmaterialer for ombruk, gjenvinning, energiutnyttelse og forsvarlig sluttbehandling iht. avfallsplan. Godkjenningsområdet omfatter også oppgaver ved tiltak på eksisterende byggverk (rehabilitering), jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav t og tilhørende veiledning.

For at en utdanning skal anses som relevant for dette godkjenningsområdet er det avgjørende at utdanningen innehar relevante fag for byggteknikk eller anleggsteknikk. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være svennebrev i tømrerfaget eller fagbrev i anleggsmaskinførerfaget.

Direktoratet kan ikke se av innsendt fagplan og fagbeskrivelser at utdanningen innehar tilstrekkelig relevante fag for byggteknikk og/eller anleggsteknikk.

Kravet til relevant utdanning er dermed ikke oppfylt.

Krav til praksis

Som følge av at kravet til utdanning ikke er oppfylt er det ikke nødvendig å gå detaljert igjennom referanseprosjektene for å kunne avgjøre klagen. Direktoratet vil imidlertid kort bemerke at for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 1 må foretaket dokumentere minst 2 års relevant praksis med godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-3. Foretaket har vist til ett referanseprosjekt fra 2015, det vil si ca. 1 års praksis og oppfyller dermed ikke kravet til

praksislengde. Hertil kommer også at referanseprosjektet ikke gir en dekkende beskrivelse av godkjenningsområdet.

Overordnet ansvar for kontroll i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Foretak med sentral godkjenning for overordnet ansvar for uavhengig kontroll er kvalifisert for å kunne erklære ansvar for uavhengig kontroll av prosjektering og utførelse av tiltak innen de fagområder foretaket selv besitter kompetanse og på fagområder der foretaket har kompetanse til å styre underleverandør av kontrolloppgaver, SAK10 § 13-5 fjerde ledd bokstav a og tilhørende veiledning.

Direktoratet finner at utdanning som maskiningeniør kan være relevant for dette godkjenningsområdet.

Kravet til utdanning er dermed oppfylt.

Krav til praksis

Sentral godkjenning for overordnet ansvar gis til foretak som har erfaring med kontroll av prosjekterings- og utførelsesoppgaver av relevante fagområder og grenseflater. Det er en forutsetning at foretaket har kvalifisert personell med relevant praksis fra prosjektering og prosjekteringsledelse, samt praksis fra utførelse/byggeledelse, og har rutiner for fagkontroll og tverrfaglig kontroll, slik at kontrollen utføres på en hensiktsmessig måte og i nødvendig omfang. Det følger av bestemmelsene om gjennomføring av kontroll at kontroll skal være helhetlig og gjennomgående og omfatte både kontroll av prosjektering og kontroll av utførelse (se særlig § 14-7 tredje og fjerde ledd). Ansvarsrett for kontroll forutsetter kompetanse til å kontrollere både prosjektering og utførelse, jf. SAK10 § 13-5 fjerde ledd bokstav a og tilhørende veiledning.

Foretaket har i søknaden vist til ett referanseprosjekt for overordnet ansvar for kontroll. Prosjektet er fra 2010 og foretaket skriver at det kontrollerte 7 boliger. Prosjektet er kortfattet beskrevet og gir ingen nærmere redegjørelse av hvilke fagområder som en kontrollert eller hva rollen som ansvarlig kontrollerende innebar. Direktoratet finner heller ikke at foretaket har dokumentert å oppfylle kravene som stilles for overordnet ansvar for kontroll, herunder har ikke foretaket dokumentert relevant praksis fra prosjektering, prosjekteringsledelse eller kontroll av prosjektering.

Direktoratet bemerker også at for funksjonen ansvarlig kontrollerende i tiltaksklasse 1 må foretaket dokumentere minst 4 års relevant praksis med godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-3. Foretaket har dokumentert ett referanseprosjekt fra 2010 og som dermed heller ikke oppfyller kravet til praksislengde.

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Losholt AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt. Direktoratet vil bemerke at svennebrev i tømrerfaget, som det er vist til for anleggsleder Eskil Gangsø, vil være relevant utdanning for flere av de påklagede godkjenningsområdene for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse. Ved en eventuell ny søknad må det dokumenteres praksis for denne ansatte. »

Sak 100/18 Klage på vedtak om avslag på søknad om sentral godkjenning fra HSConsult AS (klagesaksnr. 2018/3129)

Christian Venge Tollefsen erklærer seg inhabil og deltar ikke i behandling av denne saken.

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

« Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om sentral godkjenning for følgende godkjenningsområde:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 1

I brev datert 09.04.2018 ble vedtak av 16.03.2018 påklaget ved Arild Fladseth. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 09.02.2018 søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 16.03.2018 avslo direktoratet søknaden. Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av løfteinnretninger i tiltaksklasse 2

Avslaget ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert tilstrekkelig relevant praksis med godkjenningsområdet det var søkt om, jf. Byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-4, 11-5 og 13-5 første ledd. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

Generelle opplysninger om foretaket

HSConsult AS fikk sentral godkjenning første gang 06.03.2006. I perioden 15.01.2015 – 15.01.2018 hadde foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdene ansvarlig søker i tiltaksklasse 1 og prosjektering av løfteinnretninger i tiltaksklasse 2.

Foretaket har 5 ansatte og ligger i Trollåsen i Oppegård kommune. Arild Fladseth er daglig leder. Han har fagbrev som heismontør fra 1977. Foretaket har sin virksomhet innen yting av heisteknisk rådgivning og andre rådgivende tjenester som naturlig faller innenfor virksomheten.

Saksgang

09.02.2018 Søknad

16.03.2018 Vedtak om sentral godkjenning (Avslag)

09.04.2018 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretaks anførsler

Foretaket skriver i sin klage at de ønsker en litt bredere vurdering av grunnlaget for søknaden på ansvarlig søker i tiltaksklasse 1. Det vises til at de har enkle prosjekter med utskifting av heiser i eksisterende bygg. De skriver videre at de er innforstått med at deres fagansvarlige med snaut to års praksis etter avlagt eksamen mangler tilstrekkelig relevant praksis etter endt utdanning. Søknaden er derfor basert på utdanning og den totale erfaringen med relevante prosjekter over mange år. Deres søknad er også basert på at foretaket har hatt sentral godkjenning i mange år, og har forstått det slik at overgangsordningen frem til 2020 skal hindre «avskilting». Foretakets tidligere fagansvarlig sluttet i 2017, men både Randi Solberg og Arild Fladseth har erfaring med søknader under faglig og oppsyn. Foretaket har gode prosesser og ny faglig leder og prosjektingeniør er under opplæring og integrert i disse prosessene. Det vises videre til at Solberg har arbeidet med og forberedt søknadene under foretakets ansvarsrett siden ordningen ble etablert. Fladseth har erfaring fra teknisk ledelse og prosjektledelse i heisbransjen siden 1987. I tillegg har de ansatt to ingeniører med bred erfaring med løfteinnretninger. Foretaket mener derfor at deres totale kompetanse er god, selv om praksis for faglig leder etter avlagt eksamen er noe kort. Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for det påklagede godkjenningsområdet.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet». Videre skal det vurderes om «foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. SAK10 § 11-5 første ledd.

Ansvarlig søker i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig søker i tiltaksklasse 1 er mesterbrev eller fagskole (teknisk fagskole med 120 fagskolepoeng), jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være mesterbrev som tømrer eller teknisk fagskole med linjefag bygg.

Foretaket har dokumentert å ha en ansatt med utdanning som elektroingeniør fra 2016, i tillegg til en fagskoleingeniør innen elkraft fra 2016. Disse utdanningene vurderes av direktoratet til å både være relevante for godkjenningsområdet, samt at de er på et tilstrekkelig utdanningsnivå.

Utdanningskravet er dermed oppfylt.

Krav til praksis

Oppgaver og ansvar til ansvarlig søker bestemmes av pbl. § 23-4 og presiseres ytterligere av byggesaksforskriften § 12-2 bokstav a-m. Tiltaksklasseplassering for søkerfunksjonen vil være avhengig av kompleksitet, herunder hvor mange ansvarlige foretak som skal ha ansvarsrett og koordineres og hvor mange ansvarsoppgaver i byggesaksforskriften § 12-2 som er aktuelle for tiltaket.

For tiltak der prosjektering og utførelse ligger i høyere tiltaksklasse men der ansvarsforholdene er oversiktlige og koordineringsbehovet er lite, vil tiltaksklassen for søkerfunksjonen være lav.

Ansvarlig søker har ansvar for å utarbeide tiltaksprofil for tiltaket og synliggjøre dette i gjennomføringsplanen, jf. byggesaksforskriften § 9-3.

Ansvarlig søker har ansvar for at alle oppgaver er belagt med ansvar, herunder ansvar for uavhengig kontroll, jf. byggesaksforskriften kap 14.

Søkerfunksjonen i tiltaksklasse 1 omfatter lite komplekse søknader, der koordineringsbehovet for prosjektering, utførelse og kontroll er lite. Eksempelvis vil dette omfatte søknader i få trinn og ettrinnsøknader der ansvarsforholdene i tiltaket er oversiktlige og krever lite koordinering.

For å få sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig søker i tiltaksklasse 1 er det nødvendig med minst 4 års praksis, jf. SAK10 § 11-3. Det følger videre av veiledningen til bestemmelsen at en slik praksis normalt må være opparbeidet etter endt utdanning og bygge på utdanningsnivået som kreves.

Foretaket har i søknad om sentral godkjenning dokumentert nødvendig utdanning, men begge disse utdanningene er avsluttet i 2016. Det vil derfor ikke være mulig for foretaket å vise til mer enn cirka 2 års praksis etter endt utdanning for dette godkjenningsområdet. Det er dermed ikke dokumentert tilstrekkelig praksistid på minst 4 år for å kunne oppnå sentral godkjenning.

Direktoratet kan heller ikke legge vekt på tidligere praksis, da denne enten ikke er opparbeidet på riktig utdanningsnivå eller utført av faglig ledelse som ikke lenger er ansatt i foretaket.

Foretaket har dermed ikke dokumentert at det har kvalifikasjoner som er tilpasset godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

Foretaket har i klagen vist til overgangsbestemmelsen, jf. SAK10 § 20-3 og tilhørende veiledning. Denne bestemmelsen gir foretak mulighet til å søke fornyelse av sentral godkjenning på grunnlag av de mer lempede kvalifikasjonskrav som gjaldt før 01.01.2016. Dette betyr at foretak i perioden kan få fornyet sin sentrale godkjenning blant annet på bakgrunn av langvarig praksis.

Et krav for å kunne vurderes etter overgangsordningen er at det dreier seg om en fornyelse av sentral godkjenning. Foretakets sentrale godkjenning utløp 15.01.2018, mens ny søknad ble sendt inn 09.02.2018. Fristen for fornyelse er dermed overskredet, og søknaden må behandles som en ny søknad. Dermed må kravene til utdanning og praksis oppfylles i sin helhet.

For ansvarlig søker i tiltaksklasse 1 vil direktoratet opplyse om at kommunene er gitt anledning til å godkjenne at foretak som ikke oppfyller formalkravene kan påta seg ansvarsrett. Dette skjer etter søknad til kommunen og er aktuelt hvor foretaket for eksempel har relevant utdanning av lengre varighet eller høyere grad. Kravet til praksis kan dermed reduseres, jf. SAK10 § 11-4 sjette ledd bokstav a og b med tilhørende veiledning.

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at HSConsult AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningsområdet ansvarlig søker i tiltaksklasse 1.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt. »

Klager har i brev datert 18.06.2018 sendt inn kommentarer til direktoratets saksfremlegg i den aktuelle saken. Klagenemnda har tatt hensyn til disse i vurderingen, men kan ikke se at de har avgjørende betydning for resultatet i saken.

Sak 101/18 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning fra OK Anlegg AS (klagesaksnr. 2018/3305)

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

« Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 2
- Utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 2

I brev datert 11.04.2018, mottatt 16.04.2018, ble vedtak av 22.03.2018 påklaget ved advokat Ernest Tell på vegne av foretaket. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 20.02.2018 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett. I vedtak datert 22.03.2018 avslo direktoratet søknaden.

Avslagene ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert nødvendig relevant utdanning eller tilstrekkelig relevant praksis med godkjenningsområdene foretaket søkte om, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-2 og 11-3 med tilhørende veiledning. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner som var tilpasset alle godkjenningsområder det var søkt om, jf. SAK10 § 11-1.

Generelle opplysninger om foretaket

Ok Anlegg AS fikk sentral godkjenning første gang 27.04.2015 og har frem til 27.04.2018 innehatt godkjenning for utførelse av grunnarbeid og landskapsutforming i tiltaksklasse 2. Ved søknaden er det henvist til tidligere godkjenning av enkeltmannsforetaket Stein Oddvar Strand org.nr. 946502839, som i perioden 06/2012 til 07/2015 hadde godkjenning i utførelse av grunnarbeid og landskapsutforming i tiltaksklasse 2.

I dag er foretaket oppført med 3 ansatte, det ble stiftet i 2013 og ligger i Våler i Østfold med Stian Napstad Karlsen som daglig leder. Foretaket har sin virksomhet innen bygg/anlegg og annen virksomhet som naturlig hører til. Næringskode: 43.120 Grunnarbeid.

Saksgang

20.02.2018 Søknad om fornyelse

22.03.2018 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

16.04.2018 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretakets anførsler

Advokat Ernest Tell har på vegne av foretaket sendt inn klagen, hvor det fremføres at det ikke foreligger grunnlag for avslaget og at vedtaket er uforholdsmessig. Det hevdes at det i behandlingen er begått en saksbehandlingsfeil da det ikke fremkommer av vedtaket at overgangsordningen er vurdert.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområder.

Oversikt over gjeldende rett for vurderingen

Det følger av SAK10 § 11-1 2. ledd at foretak som søker sentral godkjenning skal dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet. Det er derfor nødvendig med tilstrekkelig og relevant utdanning og praksis tilpasset de omsøkte godkjenningsområdene for å sikre at det benyttes nødvendig og relevante faglige kvalifikasjoner for å oppfylle kravene i plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter. Det vises til SAK10 §§ 11-3 og 11-5 når det gjelder krav til utdanning og praksis og vurderingen av dette. Foretaket skal dokumentere et bestemt antall års tilstrekkelig og relevant praksis med det omsøkte godkjenningsområdet. Det er derfor ikke tilstrekkelig å ha en generell praksis fra bygg eller anlegg. Praksisen skal som hovedregel bygge på endt relevant utdanning, jf.

veiledningen til SAK10 § 11-3. Det er foretaket som har dokumentasjonsplikten for at det oppfyller vilkårene for å få sentral godkjenning, jf. SAK10 § 13-2.

Samlet vurdering for; utførelse av veg- og grunnarbeider og utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 2.

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 2 er mester/fagskole med relevant fagsammensetning, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for disse godkjenningsområdene vil for eksempel være anlegg/bygg.

Foretaket har dokumentert å ha ansatte med kompetansebevis M2/anleggsmaskinførerfaget og maskinførerbevis for gjennomført 40t kurs. Foretaket har ikke dokumentert at det har ansatte med avsluttende svenneprøve/fagbrev eller utdanning på høyere nivå.

Dokumentasjonen foretaket har vist til er relevant, men oppfyller ikke kravet til nødvendig utdanning, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3. Kravet til utdanningsnivå i byggesaksforskriften er absolutte og direktoratet er ikke gitt anledning til å gi dispensasjon fra dette, og la kvalitetssikringssystemer og erfaring kompensere for manglende utdanningsnivå.

Direktoratet har vurdert kompetansebeviset og forstått at kompetansebeviset viser at teoretisk prøve er bestått, men at praktisk prøve ikke er avlagt. Kravet til utdanningsnivå tilsvarende SAK10 § 11-2 a og tilhørende veiledning er dermed ikke oppfylt.

I forhold til overgangsregelen i SAK10 § 20-3 så følger av veiledningen til denne at det ikke kan kompenseres for totalt fravær av formell utdanning. Begrunnelsen i vedtak av 22.03.2018 er derfor korrekt.

Krav til praksis

Det vises til innholdet i godkjenningsområdene i veiledning til SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav b og d med tilhørende veiledning. Foretaket har vedlagt 4 referanseprosjekter som grunnlag for begge områder, disse er i søknadsbehandlingen vurdert til tiltaksklasse 1 og 2. Det er ikke gjort ny vurdering i forbindelse med klagesaksbehandlingen da grunnlaget for innvilgelse av sentral godkjenning ikke er tilstede grunnet manglende nivå på utdanning.

Foretaket har dermed ikke dokumentert at det har kvalifikasjoner som er tilpasset godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd. »

Klager har i e-post datert 18.06.2018 sendt inn kommentarer til direktoratets saksfremlegg i den aktuelle saken. Klagenemnda har tatt hensyn til disse i vurderingen, men kan ikke se at de har avgjørende betydning for resultatet i saken.

**Sak 102/18 Klage på vedtak om avslag på søknad om sentral godkjenning fra
Bøeprosjekt AS (klagesaksnr. 2018/3129)**

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

« Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Prosjektering av veg-, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 2
- Utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 2

I e-post datert 03.05.2018 ble vedtak av 17.04.2018 påklaget ved Nils Cato Bøe og Stian Roe Bøe. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 02.02.2018 søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 17.04.2018 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområder ble innvilget:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 2
- Utførelse av innmåling og utstikking av tiltak i tiltaksklasse 2
- Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 2
- Utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 3

Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Prosjektering av veg-, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 3
- Utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 2
- Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1

For de påklagede godkjenningsområdene prosjektering av veg-, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 2 og utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 2 ble avslagene begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert relevant praksis med de omsøkte godkjenningsområdene, jf. byggesaksforskriften (heretter SAK10) §§ 11-4, 11-5 og 13-5 andre ledd bokstav b og tredje ledd bokstav c med tilhørende veiledning. Referanseprosjektene dokumenterte ikke praksis som omfattes av godkjenningsområdene. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert å ha kvalifikasjoner som var tilpasset de påklagede godkjenningsområdene, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd. Direktoratet fant heller ikke grunnlag for å innvilge godkjenningsområdene i lavere tiltaksklasser.

Generelle opplysninger om foretaket

Bøeprosjekt AS har tidligere hatt sentral godkjenning i en årrekke. I perioden 07.01.2015 – 07.01.2018 hadde foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdene ansvarlig søker i tiltaksklasse 2, prosjektering av vannforsynings-, avløps- og fjernvarmeanlegg i tiltaksklasse 2 og overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 2.

Foretaket har 5 ansatte og ligger i Skien. Stian Roe Bøe er daglig leder. Han har fagbrev i veg- og anleggsfaget fra 2001. Det er i tillegg en annen ansatt, faglig leder Nils Cato Bøe, som har utdanning som ingeniør i anleggsteknikk fra 1979.

Bøeprosjekt AS har sin virksomhet innen entreprenørvirksomhet, sandtaksdrift og konsulentvirksomhet knyttet til bygg og anlegg, eie aksjer i andre selskap, investere i aksjer, andre verdipapirer og fast eiendom, eiendomsutvikling og utleie av fast eiendom, samt annen virksomhet som står i naturlig tilknytning til dette.

Foretaket er i Enhetsregisteret registrert med næringskoden «08.120 Utvinning fra grus- og sandtak, og utvinning av leire og kaolin».

Saksgang

02.02.2018 Søknad

12.03.2018 Midlertidig svarbrev

14.03.2018 Tilleggsinformasjon innsendt av foretaket

17.04.2018 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

07.05.2018 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretaks anførsler

Foretaket skriver i sin klage at det er uenig i direktoratets vedtak når det gjelder avslag i to av klassene.

For godkjenningsområdet prosjektering av veg-, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 2 anføres det at Nils Cato Bøe gjennom mange år ha prosjektert, vært byggeleder, anleggsleder og prosjektleder for ulike prosjekter for grunnarbeider av forskjellig kategori. Veger, utearealer og landskapsutforming og ikke minst håndtering av overvann

anføres å ha vært en stor del av disse prosjektene. Det vises også til at Nils Cato Bøe for tiden er vann- og avløpsansvarlig i et stort overvannsprosjekt i Skien kommune.

For godkjenningsområdet utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 2 vises det til det nevnte under godkjenningsområdet over. Her nevnes også at Bøeprosjekt AS driver Fjærekilen sandtak i Skien. Det vises til at sandtaket har vært drevet av Nils Cato Bøe i 30 år. I virksomheten tas det ut og foredles sand- og jordprodukter, i tillegg til at rene fyllmasser fra graveprosjekter i Grenlandsområdet mottas. Det vises til at terrengutforming og overvannshåndtering ivaretas daglig i virksomheten. På bakgrunn av dette anføres det at sentral godkjenning altså er nødvendig for denne virksomheten i sandtaket.

Det bes etter dette om at godkjenning av disse fagområdene tas opp til ny behandling.

Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet». Videre skal det vurderes om «foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. byggesaksforskriften § 11-5 første ledd.

Prosjektering av veg-, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 2

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 2 er utdanning på høghskolenivå (høgskoleingeniør, bachelor eller tilsvarende grad) med 180 studiepoeng eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være ingeniør bygg- og anleggsteknikk.

Faglig leder Nils Cato Bøe har dokumentert å ha ingeniørutdanning i anleggsteknikk fra 1979. Denne utdanningen tilfredsstiller kravet til nivå, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3. Etter direktoratets vurdering vil den også være relevant for faglig ledelse av de oppgaver som omfattes av godkjenningsområdet.

Utdanningskravet er dermed oppfylt.

Krav til praksis

Fagområdet prosjektering av veg, utearealer og landskapsutforming er delt i to og omfatter i henhold til SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav b og tilhørende veiledning følgende fagområder:

- veg
- utearealer og landskapsutforming

Prosjektering av veg omfatter utforming og dimensjonering av veg samt håndtering av overvann, herunder avrenning av veg til grøfter, sluk og lignende. Veg i denne sammenheng omfatter også parkeringsplasser, gang og sykkelvei, busslommer osv. Plassering av tiltaket på situasjonsplan med koordinatfesting og høydeangivelse, inngår i oppgaven. Så langt det er aktuelt skal veg utformes og dimensjoneres etter vegvesenets normal N100 og N200.

Fagområdet omfatter ikke lukket overvannshåndtering eller dimensjonering av føringsveier for overvann. Dette omfattes av godkjenningsområdet prosjektering av vannforsynings- og avløpsanlegg.

Prosjektering av utearealer og landskapsutforming skal ta hensyn til egnethet og funksjon, slik at god kvalitet oppnås i forhold til universell utforming, sikkerhet og innvirkning på ytre miljø, herunder overvann.

Prosjektering av overvann i denne sammenheng omfatter å lede vann fra overflater ned til grøfter, vassdrag, eventuelt sluk o.l eller til lokal infiltrasjon i vegetasjonsdekket og i grunnen. Fagområdet innebærer ikke dimensjonering av føringsveier for overvann, dette omfattes av godkjenningsområdet prosjektering av vannforsynings- og avløpsanlegg.

Godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2 omfatter følgende:

Prosjektering av veg som krever middels store eller krevende terrengtilpasninger og inngrep ved kjente grunn- og forurensningsforhold der innvirkning på ytre miljø anses å være av middels betydning, samt utforming og dimensjonering av veg med ÅDT høyst 5000. Prosjektering av uteareal som krever middels store eller krevende terrengtilpasninger og inngrep ved kjente grunn- og forurensningsforhold. der innvirkning på ytre miljø anses å være av middels betydning.

Eksempler på tiltak i denne klassen kan være

- prosjektering av utearealer herunder veg og parkeringsplasser for store bolig- og feltutbygginger samt håndtering av overvann,
- prosjektering av utearealer for store aktivitetsparker og lekeplasser,
- store grøfter, avfallsdeponier, masseuttak og oppfylling inntil 5 m høyde fra opprinnelig nivå.

Ved søknad om sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 2 må det dokumenteres at foretaket har minimum 6 års relevant praksis, jf. SAK10 § 11-3.

Vurdering av foretakets praksis

Foretaket har ikke hatt sentral godkjenning for dette godkjenningsområdet tidligere.

I søknadsomgangen viste foretaket til en rekke referanseprosjekter ferdigstilt i perioden 2014 – 2017. Flere av disse gjaldt prosjekter hvor foretaket oppga å ha utført «prosjektering av graving til vann og avløp», «prosjektering av overløpeledning til spillvann», «prosjektering av omlegging av vei, vann og avløp» og «prosjektering av pumpestasjon samt omlegging av VA».

Prosjektering av dimensjonering av veg og håndtering av overvann kan være relevant praksis for godkjenningsområdet, jf. over. Forutsetningen er imidlertid at prosjektet beskrives konkret i form av hva og hvilken type veg foretaket har prosjektert, dimensjonering, i hvilken grad det var behov for terrengtilpasning og lignende slik at det er mulig å vurdere prosjektenes relevans og tiltaksklasse, jf. SAK10 § 11-3. Slik informasjon og beskrivelse fremkommer ikke av prosjektene.

Foretaket har også beskrevet å ha prosjekter hvor foretaket har prosjektert vann og avløp, pumpestasjon og omlegging av VA. Direktoratet vil opplyse om at fagområdet ikke omfatter lukket overvannshåndtering eller dimensjonering av føringsveier for overvann, jf. over. Dette omfattes av godkjenningsområdet prosjektering av vannforsynings- og avløpsanlegg. Prosjektene er ikke beskrevet på en måte som gjør at direktoratet kan vurdere prosjektenes relevans opp i mot godkjenningsområdet.

Foretaket vedla også en referanseliste til søknaden. Av denne fremkommer det imidlertid ingen konkret informasjon om hva prosjektene gjelder og hva foretaket har utført av arbeider i disse.

Direktoratet etterspurte i søknadsomgangen flere referanseprosjekter med beskrivelser i brev av 12.03.2018.

Foretaket sendte 14.03.2018 inn tilleggsopplysninger til søknad i form av et 20 siders langt brev med en rekke referanseprosjekter. Flere av prosjektene er av eldre dato, datert 1984 – 2000. Disse tillegges dermed begrenset vekt, da praksis normalt må være fra de siste 10 år for tiltaksklasse 2, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning.

I listen oppgis også noen referanseprosjekter av nyere dato. Disse er datert fra 2008 – 2017 og gjelder i hovedsak omlegging/separering av vann- og avløpsanlegg. Slik praksis med vann- og avløpsanlegg anses ikke for å omfattes av godkjenningsområdet, og vil dermed ikke være relevant, jf. SAK10 §§ 11-3 og 13-5 andre ledd bokstav b og tilhørende veiledning.

Foretaket har i brevet også oppgitt et prosjekt som skal påbegynnes og utføres i perioden 2017 – 2020. Ut i fra beskrivelsen er dette et prosjekt Bøeprojekt AS skal prosjektere og bygge ut i egen regi i form av prosjektering og bygging av infrastruktur i boligområde samt tomtedbeholdelse. Ut ifra oppgitt informasjon er imidlertid ikke dette et prosjekt som er påbegynt eller ferdigstilt i form av at foretaket selv på nåværende tidspunkt har prosjektert

opp i mot godkjenningsområdets innhold, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav b og tilhørende veiledning.

Det fremkommer ingen ny informasjon i klagen om konkret praksis i form av referanseprosjekter med dato eller beskrivelse.

Etter en gjennomgang av referanseprosjekter oppgitt i søknadsomgang kan ikke direktoratet finne at foretaket har dokumentert å ha tilstrekkelig relevant praksis som omfattes av godkjenningsområdet uavhengig av tiltaksklasse, jf. SAK10 §§ 11-3 og 13-5 andre ledd bokstav b og tilhørende veiledning. Foretaket har dermed heller ikke dokumentert å ha tilstrekkelig relevant praksis over tid, jf. SAK10 § 11-3.

Det er etter dette direktoratets vurdering at foretaket ikke har dokumentert å ha kvalifikasjoner som er tilpasset godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd. Direktoratet finner heller ikke grunnlag for å innvilge godkjenningsområdet i en lavere tiltaksklasse.

Utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 2

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 2 er mesterbrev eller fagskole (teknisk fagskole med 120 fagskolepoeng), eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være mesterbrev som anleggsgartner eller teknisk fagskole anlegg.

Faglig leder Nils Cato Bøe har dokumentert å ha ingeniørutdanning i anleggsteknikk fra 1979. Denne utdanningen tilfredsstiller kravet til nivå, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3. Etter direktoratets vurdering vil den også være relevant for faglig ledelse av de oppgaver som omfattes av godkjenningsområdet.

Utdanningskravet er dermed oppfylt.

Krav til praksis

Fagområdet landskapsutforming omfatter opparbeidelse og planering av grøntanlegg, idrettsanlegg, mindre veier og plasser, legging av dekker med belegningsstein, utførelse av forstøtninger og skråningsbeskyttelse samt natursteinsarbeider m.v, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav c og tilhørende veiledning.

Eksempler på utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 2 kan være:

- Opparbeidelse og planering inkludert åpen overvannshåndtering av større grøntanlegg og idrettsanlegg, som for eksempel parker, gravlunder, fotballbaner og

løpebaner, i områder hvor håndtering av overvann er ansett å være av middels til stor betydning for konsekvenser for helse, miljø og sikkerhet.

- Støttemurer av for eksempel naturstein og betongstein med høyde over 2 meter,
- Legging av dekker med belegningsstein på veger og plasser beregnet for tung trafikk som for eksempel hovedferdselsårer i byer og områder for varelevering,
- Planering, utførelse av forstøtningskonstruksjoner og skråningsbeskyttelse tilsvarende «vanskelige forhold» i følge Vegvesenets normal N200.

Ved søknad om sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 2 må det dokumenteres at foretaket har minimum 3 års relevant praksis, jf. SAK10 § 11-3.

Vurdering av foretakets praksis

Foretaket har ikke hatt sentral godkjenning for dette godkjenningsområdet tidligere. Foretaket har tidligere hatt sentral godkjenning for overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 2. Dette er imidlertid ikke det samme som å ha sentral godkjenning for konkrete fagområder.

I søknadsomgangen viste foretaket til en rekke referanseprosjekter ferdigstilt i perioden 2014 – 2017. Som eneste beskrivelse til disse er det i alle oppgitt «prosjektleder og byggeleder». Det er ikke oppgitt hva referanseprosjektene gjelder og hva foretaket eventuelt konkret har utført. Det er dermed ikke mulig for direktoratet å vurdere referanseprosjektenes relevans opp i mot godkjenningsområdets innhold.

Av vedlagt referanseliste til søknaden fremkommer det heller ingen konkret informasjon om hva prosjektene gjelder og hva foretaket har utført av arbeider i disse.

Direktoratet etterspurte i søknadsomgangen flere referanseprosjekter med beskrivelser i brev av 12.03.2018.

Foretaket sendte 14.03.2018 inn tilleggsopplysninger til søknad i form av et 20 siders langt brev med en rekke referanseprosjekter. Flere av prosjektene er av eldre dato, datert 1984 – 2000. Disse tillegges dermed begrenset vekt, da praksis normalt må være fra de siste 10 år for tiltaksklasse 2, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning.

Direktoratet har gjennomgått de oppgitte referanseprosjekter i tilleggsinformasjonen, men kan ikke se at det her fremkommer at foretaket har oppgitt å ha prosjekter som kan utgjøre relevant praksis i form av for eksempel opparbeidelse av grøntanlegg, idrettsanlegg, mindre veier og plasser, legging av dekker, utførelse av forstøtninger eller andre relevante arbeider som omfattes av godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav c og tilhørende veiledning. De oppgitte referanseprosjekter omfatter i hovedsak omlegging av vann- og avløpsanlegg, noe som ikke omfattes av godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav c.

Etter en gjennomgang av referanseprosjekter oppgitt i søknadsomgangen kan ikke direktoratet finne at foretaket har dokumentert å ha tilstrekkelig relevant praksis som omfattes av godkjenningsområdet uavhengig av tiltaksklasse, jf. SAK10 §§ 11-3 og 13-5 tredje ledd bokstav c og tilhørende veiledning. Foretaket har dermed heller ikke dokumentert å ha tilstrekkelig relevant praksis over tid, jf. SAK10 § 11-3.

Det er etter dette direktoratets vurdering at foretaket ikke har dokumentert å ha kvalifikasjoner som er tilpasset godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd. Direktoratet finner heller ikke grunnlag for å innvilge godkjenningsområdet i en lavere tiltaksklasse.

Konklusjon

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Bøeprosjekt AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt. »

Klager har i brev datert 14.06.2018 sendt inn kommentarer til direktoratets saksfremlegg i den aktuelle saken. Klagenemnda har tatt hensyn til disse i vurderingen, men kan ikke se at de har avgjørende betydning for resultatet i saken. Klagenemnda deler direktoratets oppfatning om at de beskrevne referanseprosjektene knyttet til utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 2 først og fremst omfatter omlegging av vann- og avløpsanlegg, noe som ikke er omfattet av godkjenningsområdet.

Sak 103/18 Klage på vedtak om avslag på søknad om endring av sentral godkjenning fra Frode Johansen (klagesaksnr. 2018/3957)

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

« Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om endring av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av veg-, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 2

Vedtaket av 03.05.2018 ble påklaget av foretaket i direktoratets elektroniske søknadsportal 07.05.2018. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 26.03.2018 søknad om endring av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 03.05.2018 avslo direktoratet søknaden. Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av veg-, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 2

Avslaget ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert nødvendig utdanningsnivå, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

Generelle opplysninger om foretaket

Frode Johansen fikk sentral godkjenning første gang 27.06.2000. I perioden 01.03.2018 – 01.03.2021 har foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdene utførelse av innmåling og utstikking av tiltak i tiltaksklasse 1, utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 2, utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 2 og utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 2.

Foretaket har 2 ansatte og ligger i Vallersund i Bjugn kommune. Frode Johansen er daglig leder. Han har yrkesbevis som anleggsmaskinfører fra 1984. Foretakets virksomhet er entreprenør. Foretaket er registrert med næringskoden «43.120 Grunnarbeid» i Enhetsregisteret.

Saksgang

26.03.2018 Søknad

03.05.2018 Vedtak om sentral godkjenning (Avslag)

07.05.2018 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretaks anførsler

Foretaket skriver i sin klage at det har hatt sentral godkjenning siden 2000, med tiltaksklasse 2 og alle godkjenningsområdene mellom 2000 – 2006. Fra 2006 har firmaet gradvis mistet flere godkjenningsområder, begrunnet med for lite prosjekter å vise til innenfor de omsøkte godkjenningsområdene. Det vises videre til at man ved fornyelsessøknaden fikk beskjed om at det var for lite dokumentasjon. Det ble derfor vedlagt mer dokumentasjon i endringssøknaden det nå klages på. Denne gang ble avslaget begrunnet med manglende mesterbrev, noe som ikke eksisterer i Norge per i dag. Foretaket finner det merkelig at et avslag begrunnes med noe som ikke eksisterer i maskinentreprenørbransjen. Det vises videre til overgangsordningen for kvalifikasjoner, hvor det stilles spørsmål om denne ordningen finnes nettopp for bedrifter som har vært etablert i lang tid og har hatt godkjenningsområdene tidligere. Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet». Videre skal det vurderes om «foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. SAK10 § 11-5 første ledd.

Ansvarlig søker i tiltaksklasse 2

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig søker i tiltaksklasse 2 er mesterbrev eller fagskole (teknisk fagskole med 120 fagskolepoeng), jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være mesterbrev som tømrer eller teknisk fagskole med linjefag bygg eller anlegg.

Foretaket har dokumentert å ha ansatte med yrkesbevis. I henhold til direktoratets forvaltningspraksis sidestilles dette med et fagbrev i anleggsmaskinførerfaget, da yrkesbeviset var forløperen til dette. Selv om utdanningen er relevant for godkjenningsområdet, oppfyller ikke yrkesbevis kravet til utdanningsnivå som er nødvendig for denne funksjonen i tiltaksklasse 1 og 2. Utdanningskravet er dermed ikke oppfylt.

Utdanningskravet er absolutt, og direktoratet har ikke anledning til å fravike dette. Direktoratet skal redegjøre nærmere for dette nedenfor.

Fordi kravet til utdanningsnivå ikke er oppfylt er det ikke nødvendig å gå nærmere inn på foretakets praksis for å avgjøre klagen.

Samlet vurdering av godkjenningsområdene

Prosjektering av veg-, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 2

Prosjektering av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 2

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 2 er utdanning på høghskolenivå (høghskoleingeniør, bachelor eller tilsvarende grad) med 180 studiepoeng eller tilsvarende jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være ingeniør med linjefag bygg/anlegg eller kommunalteknikk.

Foretaket har dokumentert å ha ansatte med yrkesbevis, noe som tilsvarer et fagbrevnivå. Selv om utdanningsretningen kan være relevant, kan ikke fagbrev sidestilles med en ingeniørutdanning. Kravet til utdanningsnivå er dermed ikke oppfylt.

Fordi kravet til utdanning ikke er oppfylt er det ikke nødvendig å gjøre noen nærmere vurdering av foretakets praksis for å avgjøre klagesaken.

Foretaket har dermed ikke dokumentert at det har kvalifikasjoner som er tilpasset godkjenningsområdene, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

Som nevnt ovenfor er kravene til utdanning absolutt, og direktoratet har ikke anledning til å fravike disse. Dette kommer til uttrykk gjennom «...Foretak som påtar seg ansvarsrett i byggesak, skal ha faglig ledelse med eksamen eller annen bestått prøve...», jf. SAK10 § 11-2. Dette innebærer at foretak som søker sentral godkjenning må dokumentere at faglig ledelse har nødvendig utdanningsnivå for funksjonen de søker, i tillegg til at utdanningen må være tilstrekkelig relevant.

For tiltaksklasse 1 kan kommunen etter søknad godkjenne at kravet til utdanning reduseres ved praksis av lengre varighet og god kvalitet, jf. SAK10 § 11-4 sjette ledd bokstav b. En slik dispensasjonsmulighet er imidlertid ikke gitt den sentrale godkjenningsordningen.

Om forholdet til overgangsordningen og tidligere godkjenninger

Foretaket har i klagen anført at de bør falle inn under overgangsordningen, jf. SAK10 § 20-3. Denne bestemmelsen gir en overgangsperiode som utløper 1. juli 2020. Fram til dette tidspunktet kan foretak søke fornyelse av sentral godkjenning på grunnlag av de mer lempede kvalifikasjonskrav som gjaldt før 1. januar 2016. Dette betyr at foretak i denne perioden kan få fornyet sin sentrale godkjenning blant annet på bakgrunn av langvarig praksis. Bakgrunnen for en slik overgangsordning er å gi foretakene tid til å oppgradere sin formalkompetanse og tilpasse seg regelverket.

Overgangsbestemmelsen kommer kun til anvendelse dersom det dreier seg om en fornyelse av sentral godkjenning. Foretaket har i perioden 2012-2018 ikke hatt sentral godkjenning for

funksjonene ansvarlig søker eller ansvarlig prosjekterende, og søknaden omhandler dermed ikke en fornyelse av disse områdene. Ved søknad om nye godkjenningsområder må både kravene til utdanning og praksis oppfylles fullt ut.

Godkjenninger som er gitt i perioden 2000-2006 er gitt etter et eldre regelverk, og kan ikke legges til grunn for å innvilge sentral godkjenning etter dagens forskriftskrav.

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Frode Johansen verken i søknaden eller i klagesaksmgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt. »

Klager har i e-post og brev datert 14.06.2018 sendt inn kommentarer til direktoratets saksfremlegg i den aktuelle saken. Klagenemnda har tatt hensyn til disse i vurderingen, men kan ikke se at de har avgjørende betydning for resultatet i saken.

Sak 104/18 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning fra Lister Arkitektur og Byggteknikk AS (klagesaksnr. 2018/4108)

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

« Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområde:

- Prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 1

I brev datert 13.05.2018 ble vedtak av 26.04.2018 påklaget ved daglig leder Odd Tore Naglestad. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 02.12.2017 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 26.04.2018 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområde ble innvilget:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 1

Godkjenningsområdet ansvarlig søker i tiltaksklasse 1 ble innvilget på bakgrunn av overgangsordningen i byggesaksforskriften (SAK10) § 20-3.

Følgende godkjenningsområde ble ikke innvilget:

- Prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 1

Avslaget ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert å ha tilstrekkelig utdanningsnivå eller relevant utdanning for godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 med tilhørende veiledning. Det ble vist til at relevant utdanning med tilstrekkelig nivå for godkjenningsområdet for eksempel ville være teknisk fagskole bygg eller arkitektutdanning. Foretaket hadde dokumentert å ha ansatte med videregående utdanning som teknisk tegner. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert å ha kvalifikasjoner som var tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

Generelle opplysninger om foretaket

Lister Arkitektur og Byggteknikk AS har hatt sentral godkjenning i flere perioder tidligere. I perioden 12.01.2015 –12.01.2018 hadde foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdene ansvarlig søker i tiltaksklasse 1, overordnet ansvar for prosjektering i tiltaksklasse 1 og prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 1.

Foretaket er registrert med 4 ansatte og ligger i Byremo i Audnedal kommune i Vest-Agder. Odd Tore Naglestad er daglig leder. Han er utdannet teknisk tegner på videregående nivå fra 2001.

Foretaket har sin virksomhet innen arkitekttjenester og beslektede konsulenttjenester og er i Enhetsregisteret registrert med næringskoden «71.112 Arkitekttjenester vedrørende byggverk».

Saksgang

02.12.2017 Søknad

26.04.2018 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

14.05.2018 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretaks anførsler

Foretaket anfører i klagen at det ble søkt om fornyelse med bakgrunn i overgangsordningen i SAK10 § 20-3. Det vises til at godkjenningsområdet ansvarlig søker i tiltaksklasse 1 ble innvilget, men at foretaket fikk avslag for godkjenningsområdet prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 1. Da godkjenningsområdet prosjektering av arkitektur ble avslått og begge de omsøkte godkjenningsområder har samme krav til utdanningsnivå, anføres det at direktoratet har foretatt «en konkret skjønnsmessig vurdering» i henhold til vurderingen i SAK10 § 20-3. Med bakgrunn i overgangsbestemmelsen ønsker foretaket at direktoratet foretar en slik ny konkret skjønnsmessig vurdering.

Det vises videre i klagen til at foretaket ikke har hatt endringer i faglig ledelse siden forrige godkjenningsperiode. I tillegg refereres det til en rekke referanseprosjekter.

Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for det påklagede godkjenningsområdet.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet». Videre skal det vurderes om «foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. byggesaksforskriften § 11-5 første ledd.

Prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1 er mesterbrev eller fagskole (teknisk fagskole med 120 fagskolepoeng), eller tilsvarende, i tillegg til minimum 4 års relevant praksis etter endt utdanning, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være teknisk fagskole med linjefag bygg eller arkitektutdannelse.

Daglig leder Odd Tore Naglestad har vist til å ha utdannelse som teknisk tegner på videregående nivå fra 2001 (VK1 og 2). Utdanningen som teknisk tegner er en 2-årig utdanning på videregående nivå, og oppfyller dermed ikke kravet til nivå for funksjonen prosjekterende i tiltaksklasse 1, jf. SAK10 § 11-2 og 11-3.

Det er i tillegg til tilstrekkelig utdanningsnivå også et krav at faglig ledelse skal ha utdanning som er relevant for det omsøkte godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-3. Etter direktoratets vurdering er Naglestads utdanning som teknisk tegner heller ikke tilstrekkelig relevant for godkjenningsområdet. Foruten allmenne fag i utdanningen inngår «teknisk tegning» og noe

«byggfag». Dette vil imidlertid ikke etter direktoratets vurdering være tilstrekkelig til at utdanningens innhold gjenspeiler godkjenningssområdet arbeidsoppgaver, jf. SAK10 §§ 11-3 og 13-5 andre ledd bokstav a og tilhørende veiledning. Dette på bakgrunn av det for prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 1 stilles krav til blant annet arkitektonisk utforming, konstruksjonssikkerhet og planløsning i enklere bygg eller bygg med arkitektonisk verdi utover hva utdanningen som teknisk tegner inneholder, jf. jf. SAK10 §§ 11-3 og 13-5 andre ledd bokstav a og tilhørende veiledning.

Utdanningskravet er dermed ikke oppfylt.

Krav til praksis

Fordi foretaket ikke har dokumentert nødvendig relevant utdanning er det ikke nødvendig å gå nærmere inn på foretakets praksis. Imidlertid vil direktoratet kort bemerke at foretaket i hovedsak har vist til arkitekturprosjektering av eneboliger og fritidsboliger ferdigstilt etter forrige innsendelse av søknad. Foretaket har dermed vist til oppdatert og relevant praksis, jf. SAK10 §§ 11-3, 11-5 første ledd og 13-5 andre ledd bokstav a og tilhørende veiledning. Utdanningskravet er imidlertid absolutt, og manglende relevant utdannelse uten tilstrekkelig nivå kan ikke veie opp for dette.

Konklusjon

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Lister Arkitektur og Byggteknikk AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for det påklagede godkjenningssområdet, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

Anførsel om overgangsordning

Foretaket anfører i klagen at det i fornyelsessøknaden ble søkt om fornyelse av sentral godkjenning på bakgrunn av overgangsordningen i SAK10 § 20-3 for begge de omsøkte godkjenningssområdene, og at foretaket nå ønsker at direktoratet vurderer dette på nytt. Til dette vil direktoratet påpeke at overgangsregelen ikke kommer til anvendelse for de tilfeller foretaket ikke har tilstrekkelig relevant utdanning. Overgangsregelen innebærer at foretak som søker om fornyelse av sentral godkjenning etter 1.1.2016 skal vurderes etter de mer lempeligere kvalifikasjonskrav som gjaldt før 1.1.2016, jf. SAK10 § 20-3 og tilhørende veiledning. Praksis kan imidlertid kun kompensere for et manglende utdanningsnivå, jf. SAK10 § 20-3. Overgangsregelen kommer altså ikke til anvendelse på de tilfellene hvor det mangler relevant utdanning for godkjenningssområdet. Dette følger også av direktoratets og klagenemndas praksis, da et foretaks praksis ikke kan kompensere for manglende relevant utdanning. Etter direktoratets vurdering kan ikke utdanningen foretaket har vist til anses for å være tilstrekkelig relevant for det påklagede godkjenningssområdet, og har heller ikke tilstrekkelig nivå. Foretaket omfattes dermed ikke av overgangsordningen da foretaket ikke har relevant utdanning, jf. SAK10 § 20-3.

Begrunnelse for innvilget godkjenningsområde

Godkjenningsområdet ansvarlig søker i tiltaksklasse 1 ble i søknaden innvilget på bakgrunn av overgangsordningen i byggesaksforskriften (SAK10) § 20-3. Det er riktig som foretaket anfører i klagen at kravet til utdanningsnivå for funksjonene søker og prosjekterende i tiltaksklasse 1 er de samme, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3. Kravet til utdanningsnivå var dermed heller ikke oppfylt for funksjonen ansvarlig søker i tiltaksklasse 1. Ved vurderingen av utdanningen opp i mot godkjenningsområdet ansvarlig søker ble det her ansett for at utdanningen var tilstrekkelig relevant basert på dens innhold opp i mot funksjonen ansvarlig søker. Daglig leder hadde også her en rekke relevante kurs å vise til for søkerrollen som direktoratet la til grunn for vurderingen. Utdanningen ble dermed ansett for å være tilstrekkelig relevant for dette godkjenningsområdet. Da foretaket hadde hatt sentral godkjenning for dette godkjenningsområdet tidligere, kom overgangsordningen dermed her til anvendelse, og godkjenningsområdet ble innvilget på bakgrunn av denne, jf. SAK10 § 20-3.

Tidligere innvilgede godkjenningsområder

Det vises også i klagen til at foretaket har hatt sentral godkjenning for prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 1 i flere perioder tidligere. Til dette vil direktoratet bemerke: Ved søknad om sentral godkjenning må foretaket dokumentere at det oppfyller de krav som fremgår av gjeldende regelverk på tidspunktet for fornyelsessøknaden, jf. SAK10 § 13-4 tredje ledd. Foretaket må dermed blant annet oppfylle de krav til utdanning og praksis som fremgår av regelverket på tidspunktet for søknaden. Dette gjelder også i de tilfeller foretaket har hatt sentral godkjenning tidligere. Det er også slik at praktiseringen av regelverket vedrørende den sentrale godkjenningsordningen har blitt noe strengere de siste årene som følge av bygningsmyndighetenes ønske om dette, jf. Ot.prp. nr. 45 (2007-2008) s. 132. Den sentrale godkjenningsordningen må forholde seg til disse kravene ved behandling av søknader, jf. Ot.prp. nr. 45 (2007-2008) kap. 27.6. I de tilfellene sentral godkjenning synes å være gitt på noe tynt eller feilaktig grunnlag som følge av for eksempel manglende oppfyllelse av utdanningskrav, har direktoratet heller ikke anledning til å videreføre denne. Det er således ingen automatikk i at et foretak får fornyet sin sentrale godkjenning selv om det tidligere har fått innvilget godkjenningsområdene.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt. »

Sak 105/18 Eventuelt

Neste møte i klagenemnda blir 18. september 2018.